

ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

ว่าที่ร้อยตรีสัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล

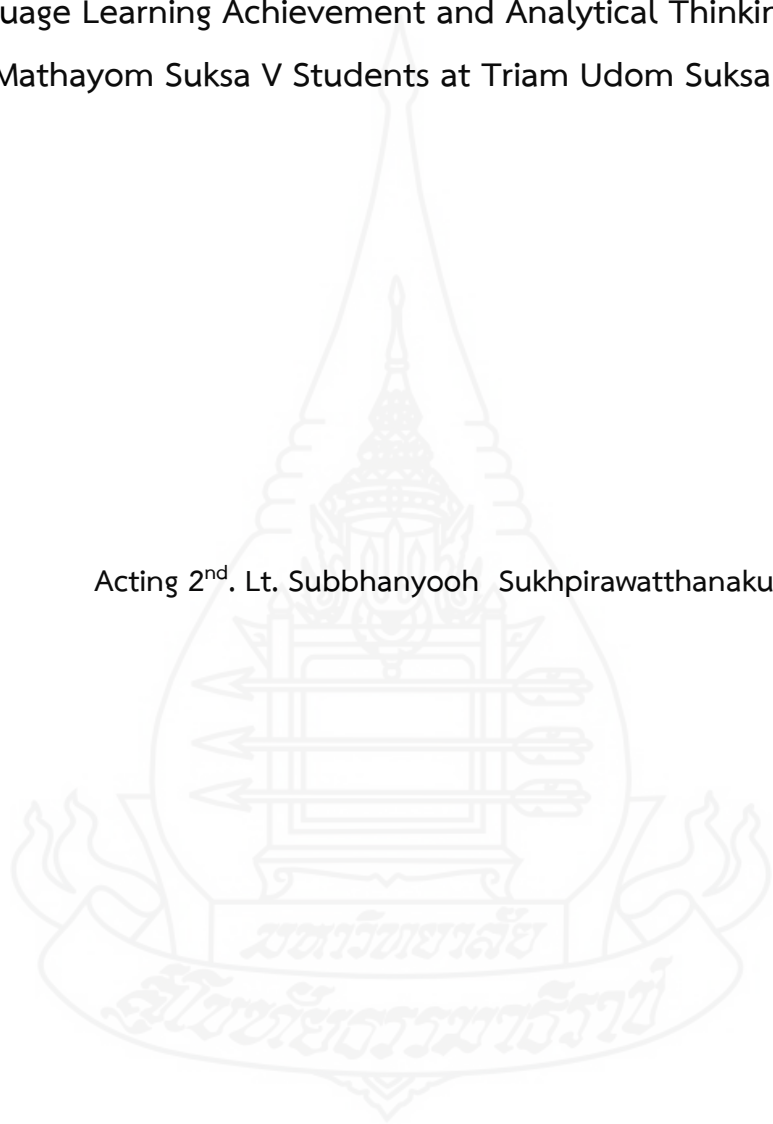

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2561

The Effects of Using the Creativity-based Learning Activities on Thai
Language Learning Achievement and Analytical Thinking Ability of
Mathayom Suksa V Students at Triam Udom Suksa School

Acting 2nd. Lt. Subbhanyooh Sukhpirawatthanakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

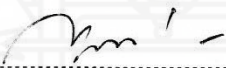
Sukhothai Thammathirat Open University

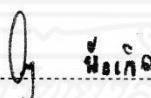
2018

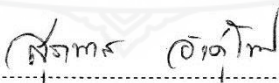
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล ว่าที่ร้อยตรีสัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรณ์ เล็กวิไล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทรงค์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรีสัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล **รหัสนักศึกษา** 2582101214 **ปริญญา** ศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์วรรณมา บัวเกิด
(2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ
สร้างสรรค์เป็นฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียน และ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนดังกล่าว ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียม
อุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่ม
แบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (2) แบบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และ (3) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
(2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนดังกล่าวหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

Thesis title: The Effects of Using the Creativity-based Learning Activities on Thai Language Learning Achievement and Analytical Thinking Ability of Mathayom Suksa V Students at Triam Udom Suksa School

Researcher: Acting 2nd. Lt. Subbhanyooh Sukhpirawatthanakul; **ID:** 2582101214;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Wanna Buagerd, Associate Professor;

(2) Dr. Supamas Aungsuchoti, Associate Professor; **Academic year:** 2018

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare Thai language learning achievements of Mathayom Suksa V students at Triam Udom Suksa School before and after learning with the use of the creativity-based learning activities; and (2) to compare analytical thinking abilities of the students before and after learning with the use of the creativity-based learning activities.

The sample comprised 40 Mathayom Suksa V students of Triam Udom Suksa School, Pathumwan District, Bangkok Metropolis during the first semester of the academic year 2019, obtained by cluster sampling. The employed research instruments included (1) Thai language learning management plans using the creativity-based learning activities, (2) a Thai language learning achievement test, and (3) a scale to assess analytical thinking ability. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings were as follows: (1) the post-learning Thai language learning achievement of Mathayom Suksa V students at Triam Udom Suksa School, who learned with the use of the creativity-based learning activities, was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level; and (2) the post-learning analytical thinking ability of the students was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level.

Keywords: Creativity-based learning activities, Thai language learning achievement, Analytical thinking ability

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วรรณ บัวเกิด และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ ที่ได้ช่วยตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียดทุกขั้นตอน ตลอดจนคอยให้ข้อคิด คำแนะนำ คำปรึกษาและกำลังใจที่ดี เสมอมา ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ครูโสภณ ปิ่นทอง ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนศึกษานารี ครูวารกร ปกป้อง ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ที่กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการ สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขอขอบคุณ ครูนพ อาจฤทธิ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ครูเอมิกา สุวรรณหิตาทร ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนศึกษานารี ที่กรุณาตรวจสอบและให้ คำแนะนำในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ดารกา สุวรรณนิช อาจารย์ประจำสถาบันวิจัย พัฒนา และ สาธิตการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความเอื้อเฟื้อและอนุญาตให้นำแบบวัดทักษะการคิด วิเคราะห์มาปรับใช้ในงานวิจัย ตลอดทั้งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาทุกคนที่ให้ความ ร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ กลุ่มเพื่อน กศ.บ. วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกคน ซึ่งมี คุณเจนจิรา นุตโร เพื่อนผู้ให้คำปรึกษาและกำลังใจอันดียิ่งแก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ กลุ่มเพื่อน ศษ.ม. แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกคนที่ร่วมเป็น กำลังใจให้กันและกัน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่ช่วยเกื้อกูลความรู้ทาง วิชาการ และที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณ “ครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง” ที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยใน เรื่องการศึกษา รวมทั้งคอยสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมาส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จ สมบูรณ์ได้ด้วยดี

สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล

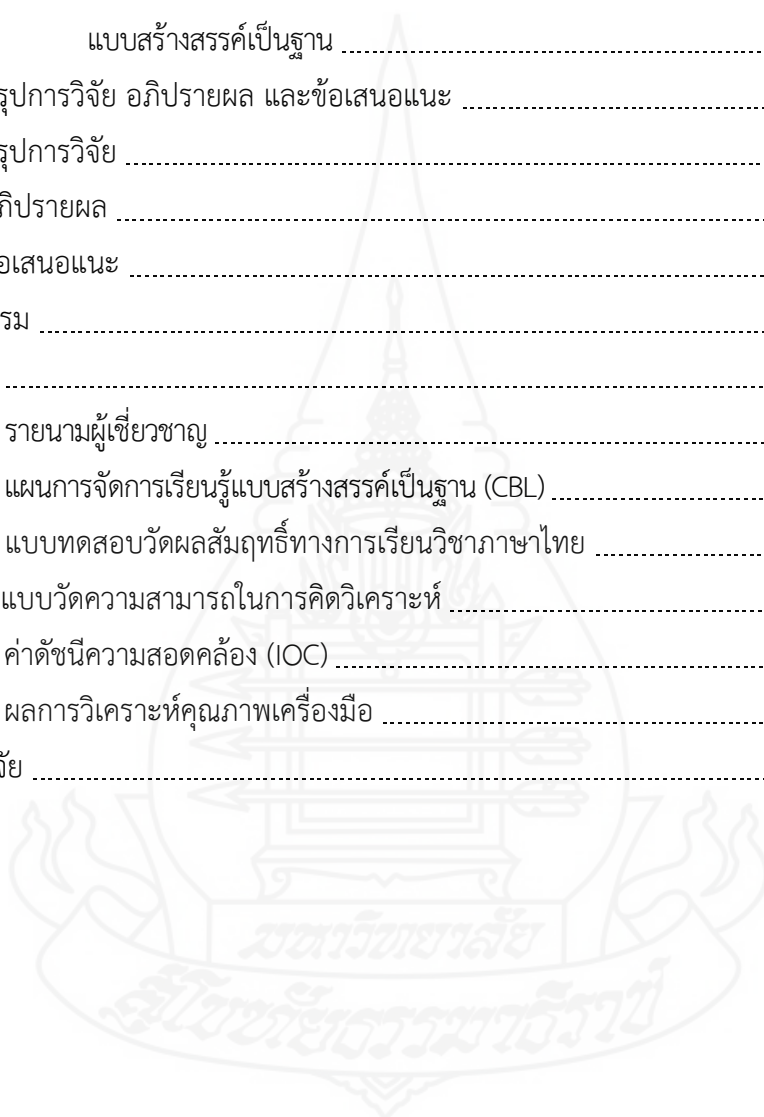
สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน	7
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	12
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน	43
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
สรุปการวิจัย	44
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	56
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	57
ข แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	68
ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	179
ง แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์	205
จ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	220
ฉ ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	251
ประวัติผู้วิจัย	261

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	38
ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง	
ตารางที่ 4.1	42
ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน	
ตารางที่ 4.2	43
ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน	

ญ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน	หน้า 9

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นสิ่งที่แสดงภูมิปัญญาของมนุษย์ เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ของตนให้ผู้อื่นรู้และสื่อสารกันได้ ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นภาษาที่คนไทยทุกคนต้องเรียนรู้ใน ฐานะที่เป็นเจ้าของภาษาเพื่อให้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องในการติดต่อสื่อสารและสืบสานภาษาไทยไว้เป็น สมบัติแก่ลูกหลานต่อไป รวมทั้งสามารถใช้ภาษาไทยในการเรียนรู้และเผยแพร่วิทยาการต่าง ๆ ได้ (สถาบัน ภาษาไทย, 2554, น. 1)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้ในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ทำให้สามารถ ประกอบการทำงาน กิจธุระ หรือใช้ชีวิตอยู่ในสังคมแห่งประชาธิปไตยและโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีความสุข และ เป็นเครื่องมือในการสืบค้นความรู้จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนา ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เข้ากับสภาพ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งสามารถนำไปใช้สร้างอาชีพที่ มั่นคงในทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ภาษาไทยยังเป็นสิ่งสะท้อนภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรม ประเพณี และ สุนทรียภาพ ของบรรพบุรุษไทย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ สืบสาน และอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่คู่ ประเทศไทยสืบไป ภาษาไทยจึงเป็นทักษะที่ผู้เรียนต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสาร เพื่อการเรียนรู้และใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1)

ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจึงมีความจำเป็นที่ต้องให้ผู้เรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนา ทักษะการคิดด้านอื่นที่สูงขึ้น เช่น การคิดแก้ปัญหาการคิดอย่างมีวิจารณญาณการคิดสร้างสรรค์ ดังที่ สเติร์นเบิร์ก (Sternberg, 1997, pp. 18-20) ได้สรุปไว้ว่า ปัญหาแห่งความสำเร็จคือการผสมผสาน ความสามารถทางการคิด 3 ด้านคือ ด้านวิเคราะห์ ด้านสร้างสรรค์ และด้านปฏิบัติที่จะช่วยให้นักเรียน ประสบความสำเร็จในชีวิตตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดที่ นำไปสู่การตัดสินใจจึงครอบคลุมแทบทุกเรื่องที่เข้ามาในชีวิตประจำวัน ก่อนตัดสินใจเรื่องใดจำเป็นต้อง เข้าใจ รู้ที่มาที่ไป รู้ผลดีผลเสีย รู้ข้อเท็จจริง รู้ว่าถ้าปัจจุบันเป็นเช่นนี้ แนวโน้มอนาคตจะเป็นเช่นไร รู้ว่า สิ่งที่เราสร้างสรรค์ขึ้นมานั้นนำมาใช้กับโลกความเป็นจริงได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้ย่อมช่วยให้เราตัดสินใจได้

ถูกต้องเหมาะสมขึ้นเพราะความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ที่เป็นพื้นฐานของการคิดขั้นสูงและทักษะที่ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลายประการ ได้แก่ ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับคำตอบมากกว่ากระบวนการ นักเรียนขาดเครื่องมือช่วยคิดในระหว่างการเรียนรู้ ครูไม่เปลี่ยนแปลงวิธีสอน การเรียนรู้จึงเป็นการป้อนเนื้อหาด้วยวิธีการเดิม ๆ จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ศักยภาพสมองเพื่อคิดวิเคราะห์หาคำตอบ แต่ต้องใช้เวลาเพื่อนำมาตอบให้แม่นยำที่สุด ซึ่งทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ (มนตรี วงษ์สะพาน 2556, น. 127-128) เมื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดและผู้เรียนขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาต่ำลง ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-Net) ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.62 ปีการศึกษา 2560 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79.81 ปีการศึกษา 2561 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.92 (โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา, 2562, น. 45) ซึ่งจะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ย 3 ปีซ้อนหลังมีแนวโน้มต่ำลงเรื่อย ๆ และต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดคือ ต้องมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษามีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน หรือ Creativity-based Learning (CBL) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิดและได้ลงมือกระทำด้วยตัวเอง (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการค้นคว้าข้อมูล มากกว่าการรับข้อมูลจากผู้สอน ทั้งนี้ซึ่งมักสอนโดยการบรรยายหรือที่เรียกว่า การสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการสอนลักษณะนี้จะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในเนื้อหาเพราะต้องเรียนตามที่คุณสอนเตรียมเนื้อหาโดยผู้เรียนมีหน้าที่รับข้อมูลอย่างเดียว ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากการทำหน้าที่ในการบรรยายเนื้อหาเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการกลุ่มและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ซึ่งในขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิดเป็นขั้นที่จำเป็นต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการค้นคว้าหาคำตอบ ซึ่งทักษะการคิดวิเคราะห์นี้ผู้เรียนจะได้รับจากการคิดค้นหาคำตอบ ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลากับปัญหาที่ตนเองสนใจได้อย่างเต็มที่ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมีจุดเน้นคือ ต้องการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล และการเลือกข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มากกว่าการเน้นที่คำตอบนั้นว่า

จะต้องเป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียว (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558, น. 23) ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มสูงขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มาใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

4.1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 35 ห้อง นักเรียน 1,480 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มา 1 ห้อง โดยการจับฉลาก เนื่องจากนักเรียนทั้ง 35 ห้อง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยใกล้เคียงกัน

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ใช้สาระที่ 4 วรรณคดีวรรณกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มีจำนวนทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา ลิลิตตะเลงพ่าย คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน

4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยฝึกให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดและได้ลงมือกระทำด้วยตัวเอง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการกลุ่มและการใช้ทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กระตุ้นความสนใจ 2) ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ 3) ค้นคว้าและคิด 4) นำเสนอ 5) ประเมินผล

5.2 กระตุ้นความสนใจ หมายถึง ขั้นตอนในการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ และอยากค้นหาคำตอบ โดยสามารถใช้เหตุการณ์ที่ผู้เรียนสนใจสื่อมัลติมีเดีย เกมหรือกิจกรรม ที่สามารถนำมากระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

5.3 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ หมายถึง ขั้นตอนการให้ผู้เรียนร่วมกันกำหนดปัญหาที่สงสัยและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลเพื่อตอบคำถามปัญหาตามที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ทั้งนี้สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยกระบวนการเหล่านี้จะดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตัวผู้เรียนเอง

5.4 ค้นคว้าและคิด หมายถึง ขั้นตอนการให้ผู้เรียนภายในกลุ่มค้นคว้าและคิดวิเคราะห์ปัญหาจากการตั้งคำถามและข้อสงสัยในบทเรียน จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและคิด เพื่อฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในห้องเรียน โดยการให้คำชี้แนะในการค้นหาคำตอบ ทั้งนี้ผู้สอนจะไม่อธิบายคำตอบหรือตัดสินคำตอบของ

ผู้เรียนโดยเด็ดขาดเพราะจะเป็นการทำให้ผู้เรียนขาดอิสระทางความคิด ซึ่งผู้สอนอาจใช้วิธีการถามกลับหรือตอบคำถามด้วยคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

5.5 นำเสนอ หมายถึง ขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนได้นำเสนอความรู้ที่ได้ไปค้นคว้าและคิดมา ควรให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานของหน้าชั้นเรียนจนจบ โดยผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะหรือพูดแทรกระหว่างกรนำเสนอ ผู้สอนจะต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมชั้นเป็นผู้ซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

5.6 ประเมินผล หมายถึง ขั้นตอนในการประเมินภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมดที่ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะกระบวนการ (Process) 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

5.7 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการคิดที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะหาส่วนประกอบของความสัมพันธ์ในเรื่องราว เหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ นั้นได้ ทั้งนี้ผู้เรียนต้องสามารถเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อนำไปเป็นข้อสรุปที่มีประโยชน์ในการประเมินค่าและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ มี 3 ลักษณะ ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์หลักการ ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากของ ดารกา สุวรรณวิช (2554) โดยได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว

5.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะของพฤติกรรมต่าง ๆ ในการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา ลิลิตตะเลงพ่าย คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์ สงเคราะห์ และโคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ที่สามารถตรวจสอบได้จากการวัดและประเมินผล โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวัดระดับพฤติกรรม 6 ด้าน ตามแนวทางของ บลูม (Bloom's Taxonomy, 2001) ได้แก่ จำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น

6.2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น

6.3 เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ในวิชาภาษาไทยระดับชั้นอื่น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาและตรวจสอบเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
  - 1.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
  - 1.2 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
  - 1.3 บทบาทผู้สอนและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
  - 1.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.2 แนวทางในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.3 จุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.4 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.5 หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
  - 3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์
  - 3.2 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์
  - 3.3 กระบวนการคิดวิเคราะห์
  - 3.4 การใช้คำถามส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
  - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์
  - 4.3 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

1.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

วิริยะ ฤชัยพาณิชย์ (2558, น. 23-37) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity-based Learning (CBL) เป็นวิธีการสอนที่ได้รับการพัฒนามาจากการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน Problem-based Learning (PBL) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในต่างประเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิดและได้ลงมือกระทำด้วยตัวเอง (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการค้นคว้าข้อมูล มากกว่าการรอรับข้อมูลจากผู้สอน ซึ่งมักสอนโดยวิธีการบรรยายหรือที่เรียกว่า การสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการสอนในลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในเนื้อหาเพราะต้องเรียนตามที่คุณสอนเตรียมเนื้อหา มาโดยผู้เรียนมีหน้าที่รับข้อมูลอย่างเดียว ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จึงมุ่งเน้นที่การเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากการทำหน้าที่ในการบรรยายเนื้อหา (Lecturer) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการกลุ่มและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยฝึกให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดและได้ลงมือกระทำด้วยตัวเอง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการกลุ่มและการใช้ทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ

1.2 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

วิริยะ ฤชัยพาณิชย์ (2558, น. 23-37) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ดังนี้

1. เน้นการสร้างแรงบันดาลใจโดยการกระตุ้นความอยากรู้
2. เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นหาข้อมูล และนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้
3. เน้นการกระบวนการตั้งคำถาม เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด
4. เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง
5. เน้นการใช้สื่อที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
6. เน้นการใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. เน้นการนำเสนอผลงาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
8. เน้นการวัดผลประเมินตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ควรเน้นกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความอยากรู้ โดยการเปิดโอกาสในการค้นหาข้อมูลสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง นอกจากนี้

กระบวนการกลุ่มและกระบวนการตั้งคำถามยังเป็นหลักการที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานอีกด้วย

1.3 บทบาทผู้สอนและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ (2558, น. 23-37) ได้กล่าวถึงบทบาทผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

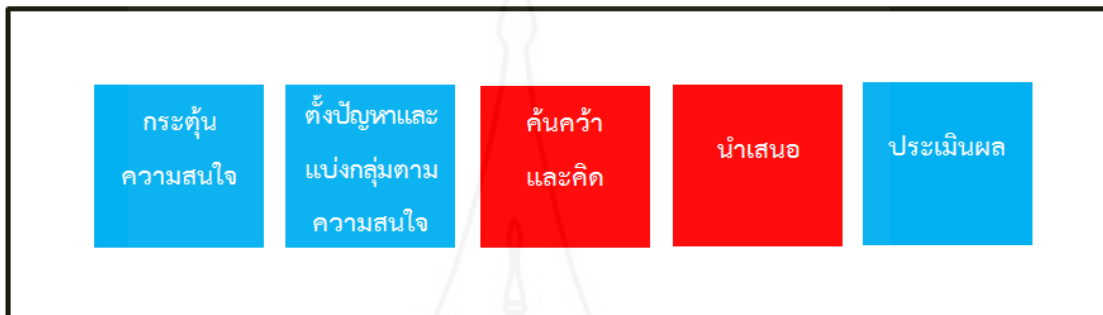
1. ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม และให้เวลากับผู้เรียนในการค้นคว้าข้อมูล โดยเน้นที่กระบวนการคิดและการนำเสนอ นอกจากนี้ผู้สอนต้องลดบทบาทลง โดยการเน้นบทบาทของผู้เรียนให้มากขึ้น
2. ผู้สอนไม่ควรบรรยายหรืออธิบายเนื้อหา แต่จะต้องพยายามฝึกให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง โดยใช้กระบวนการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหา
3. ผู้สอนไม่ควรตัดสินคำตอบของผู้เรียนว่าถูกหรือผิดแบบเด็ดขาด แต่ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด ด้วยการถามกลับ หรือใช้การตอบคำถามด้วยคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ
4. ผู้สอนควรจัดบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้น่าเรียน และเน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพทางความคิดอย่างเต็มที่ โดยการกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น
5. ผู้สอนควรใช้สิ่ง que ผู้เรียนสนใจโดยใช้เป็นเนื้อหาในการนำเข้าสู่บทเรียน และให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลจากเนื้อหาในบทเรียน
6. ผู้สอนควรใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มากกว่า 90 นาที โดยเน้นการใช้เวลาการตั้งปัญหาและการตอบคำถาม จากการศึกษาและค้นคว้าข้อมูล
7. ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้รับรู้พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตนเอง โดยการใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เน้นการวัดผลที่หลากหลาย และไม่วัดแค่ครั้งเดียว นอกจากนี้ควรมีการรายงานผลให้ผู้เรียนได้รู้เพื่อนำไปพัฒนาตนเองในแต่ละด้าน
8. ผู้สอนไม่ควรใช้การตัดคะแนนและการลงโทษผู้เรียน เพราะจะเป็นการยับยั้งการกระตุ้นความสนใจการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยความสนใจและความร่วมมือของผู้เรียน มากกว่าการที่จะบังคับให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
9. ผู้สอนควรให้คำแนะนำ ทิศมหรือแสดงความคิดเห็นกับผลงานของผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการค้นคว้าและนำเสนอ ทั้งนี้การเสริมแรงหรือการให้กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญมากกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

สรุปได้ว่า บทบาทผู้สอนและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ควรจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม และให้เวลากับผู้เรียนในการค้นคว้าข้อมูล ใช้สิ่ง que ผู้เรียนสนใจ

โดยใช้เป็นเนื้อหาในการนำเข้าสู่บทเรียน ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ไม่ควรใช้การตัดคะแนน และการลงโทษผู้เรียนแต่ควรให้กำลังใจผู้เรียนในการเรียนรู้

1.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558)

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีขั้นตอนในการนำเข้าสู่บทเรียน โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความสงสัยใคร่รู้ และอยากค้นหาคำตอบ โดยขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นขั้นแรกของความสำเร็จในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานนั้น ผู้สอนจะไม่ใช้กฎระเบียบข้อบังคับในชั้นเรียนมาเป็นการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียน แต่จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเรียนในห้อง โดยสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ดังนี้

1. การใช้เหตุการณ์ที่ผู้เรียนสนใจ หรือเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ในความเป็นจริงผู้สอนมักมีคำตอบในใจว่า “เรียนเพื่อไปสอบ” ดังนั้นผู้สอนจึงเน้นสอนให้ผู้เรียนไปสอบ จึงทำให้ไม่ได้คำนึงว่า การเรียนรู้คือการพัฒนาคุณภาพชีวิต เนื้อหาที่ดีควรเป็นเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตของผู้เรียนได้จริง ในทางกลับกันหากเรียนแล้ว ผู้เรียนไม่สามารถนำเนื้อหาไปปรับใช้ในชีวิตได้ เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนนั้นก็ย่อมเป็นเนื้อหาที่ไม่มีประโยชน์

ดังนั้นเนื้อหาในการเรียนรู้ที่ดีที่ผู้สอนควรจัดทำให้ผู้เรียนจึงควรเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจและเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง เช่น การตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์การเงินและการเก็บออมเพื่อ

เชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในรายวิชาคณิตศาสตร์ โดยไม่ใช่เพียงเพื่อสอนเน้นให้ผู้เรียนจำสูตรต่างๆ ได้ หรือการใช้สถานการณ์เกี่ยวกับพีชคณิตต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อใช้กระตุ้นความสนใจในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้สำหรับรายวิชาภาษาอังกฤษผู้สอนอาจนำเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน มาเป็นตัวกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน นอกเหนือจากการมุ่งเน้นสอนแค่ไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว

2. การใช้สื่อมัลติมีเดีย การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนโดยการใช้สื่อมัลติมีเดีย เป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เช่น การใช้รูปภาพ ข้อความเคลื่อนไหว คลิปเสียง วิดีทัศน์ หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ โดยสื่อที่นำมาใช้นั้น ผู้สอนควรเลือกใช้สื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะใช้เรียน โดยสื่อที่เลือกมาใช้ต้องเป็นสื่อที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนได้ดี

3. การใช้เกมหรือกิจกรรม การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนที่ดีมากอีกวิธีหนึ่งคือการใช้เกมหรือกิจกรรม โดยเกมหรือกิจกรรมที่นำมาใช้นั้นควรเป็นกิจกรรมง่ายๆ ทัวไป ไม่ต้องซับซ้อน แต่ที่สำคัญคือเกมหรือกิจกรรมนั้นควรเป็นสิ่งที่เข้ากับเนื้อหาในบทเรียน ทั้งนี้ผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อประเภทนี้ได้อย่างหลากหลายโดยควรคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน

การเลือกใช้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับผู้เรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนต้องควรคำนึงเป็นอย่างมาก โดยผู้สอนต้องรู้ว่าเนื้อหานำมาใช้นั้นมีความจำเป็นกับผู้เรียนมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้จึงควรเลือกใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อใช้ในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

ขั้นตอนตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจเป็นขั้นตอนต่อจากขั้นกระตุ้นความสนใจ การใช้ปัญหาเป็นตัวนำเป็นหัวใจของขั้นตอนนี้ ซึ่งผู้สอนจะไม่ได้เป็นผู้ที่กำหนดปัญหาในบทเรียน แต่จะให้ผู้เรียนร่วมกันกำหนดปัญหาที่สงสัยและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลเพื่อตอบคำถามปัญหาตามที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ทั้งนี้สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยกระบวนการเหล่านี้ผู้เรียนจะดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ครูจะคอยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกอยู่ในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยความสนใจและความร่วมมือของผู้เรียน โดยที่ผู้สอนจะต้องไม่บังคับให้ผู้เรียนรู้ แต่ต้องเกิดจากการอยากรู้ของผู้เรียนเอง ทั้งนี้เมื่อผู้เรียนเกิดความอยากรู้จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมที่ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลตามที่ตนเองสนใจ ซึ่งเป็นสิ่งแสดงว่าผู้เรียนพร้อมที่จะเกิดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

ขั้นตอนค้นคว้าและคิดเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องเวลากับผู้เรียนมากที่สุด สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานนั้น ขั้นตอนนี้ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลากับการค้นคว้าและคิด เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ให้

คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในห้องเรียน โดยให้คำชี้แนะในการค้นหาคำตอบ ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องไม่อธิบายคำตอบหรือตัดสินคำตอบของผู้เรียนโดยเด็ดขาดเพราะจะเป็นการทำให้ผู้เรียนไม่มีอิสระทางความคิด ซึ่งผู้สอนอาจใช้วิธีการถามกลับหรือตอบคำถามด้วยคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ไม่ได้คำนึงว่าครูต้องรู้ทุกเรื่อง ครูต้องรู้มากที่สุดในห้อง แต่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือมาใช้ในการตอบคำถาม ซึ่งความรู้ในยุคปัจจุบันเป็นความรู้ที่กว้างขวางไม่มีขีดจำกัด มีความเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ผู้สอนจึงควรสอนให้ผู้เรียนเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เพลิดเพลินกับการเรียนรู้กับข้อมูลเหล่านั้น

ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนค้นคว้าและคิด ไม่ใช่การได้ข้อสรุปของคำตอบที่ถูกต้อง แต่เป็นทักษะที่ผู้เรียนได้รับจากการคิดและค้นคว้าหาคำตอบ ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาแก้ปัญหาที่ตนเองสนใจได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ผู้สอนหลายท่านอาจไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ โดยการให้ความเห็นว่า หากนักเรียนไม่สามารถหาคำตอบได้หรือได้คำตอบมาไม่ถูกต้องจะทำอย่างไร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมีจุดเน้นคือ ต้องการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล การเลือกใช้ข้อมูลที่เชื่อถือ มากกว่าการเน้นที่คำตอบนั้นจะต้องเป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียว

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

ขั้นตอนการนำเสนอเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้นำเสนอความรู้ที่ได้ไปค้นคว้าและคิดมา ผู้สอนต้องทำความเข้าใจว่าผลงานที่นักเรียนนำเสนอเป็นผลงานจากการทุ่มเทของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานของหน้าชั้นเรียนจนจบ โดยผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะหรือพูดแทรกระหว่างนำเสนอ ในขณะที่เดียวกันผู้สอนจะต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมขึ้นเป็นผู้ซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

เมื่อกำหนดนำเสนอเสร็จสิ้นลง จะเป็นช่วงที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมขึ้น ได้ซักถามข้อสงสัย เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่นำเสนอ ทั้งนี้หากผู้เรียนร่วมขึ้นเห็นว่าข้อมูลที่ผู้เรียนนำมาไม่ถูกต้อง การซักถามก็จะเป็นการเปิดประเด็นให้ผู้เรียนได้ตอบคำถามหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ตนเองได้ค้นคว้ามาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน โดยที่ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการกระชับประเด็นไม่ให้หลุดกรอบของเนื้อหาเกินไป ในขณะที่เดียวกันหากไม่มีใครซักถาม ผู้สอนอาจจะสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยการเป็นผู้เริ่มถามก่อนก็ได้

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

ขั้นตอนการประเมินผลเป็นขั้นตอนในการประเมินภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมดที่ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะกระบวนการ (Process) 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานจึงมีความจำเป็นที่ต้องประเมินให้ครบทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้ทราบผลการพัฒนาของผู้เรียนที่เป็นมาตรฐาน โดยมีวิธีการประเมินดังนี้

1. ด้านความรู้ (Knowledge) ผู้สอนสามารถประเมินด้านความรู้ของผู้เรียนได้โดยการให้ทำแบบทดสอบหรือใบกิจกรรม รวมทั้งการตอบคำถามในชั้นเรียน

2. ด้านทักษะกระบวนการ (Process) ผู้สอนสามารถประเมินผู้เรียนได้จากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เช่น ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะในการเลือกใช้ข้อมูล ทักษะการนำเสนอ

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) ผู้สอนสามารถประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ตามที่ผู้สอนอยากให้เกิดขึ้นในผู้เรียนโดยการกำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์

ทั้งนี้ผู้สอนต้องรู้ว่าผู้เรียนควรจะมีความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด โดยการนำไปกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ และเพื่อใช้ประเมินได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอ้างอิงจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สำคัญที่สุดสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง โดยเฉพาะในด้านของทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เนื่องด้านความรู้ผู้สอนสามารถประเมินได้จากแบบทดสอบและแบบวัดต่าง ๆ ซึ่งด้านทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นควรให้ผู้เรียนและผู้สอนประเมินร่วมกัน ซึ่งจะเป็นการประเมินรอบด้าน ทั้งผู้เรียนที่ทำกิจกรรมด้วยกัน และผู้สอนที่คอยสังเกตการณ์อยู่ในชั้นเรียน เพื่อให้การประเมินมีความหลากหลายและมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นกระตุ้นความสนใจ 2) ขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ 3) ขั้นค้นคว้าและคิด 4) ขั้นนำเสนอ และ 5) ขั้นประเมินผล

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนับว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศต่างให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันไปดังนี้

กู๊ด (Good, 1973, p. 103) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง องค์ความรู้และทักษะที่ได้รับการพัฒนามาจากกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งโดยทั่วไปใช้การวัดจากคะแนนการทำแบบทดสอบหรือคะแนนที่ครูให้ ทั้งนี้อาจรวมทั้งคะแนนที่ครูให้และได้จากแบบทดสอบรวมกันก็ได้ ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความหมายนี้ก็คือ ความรู้หรือทักษะที่เกิดจากการทำงานที่ประสานกันต้องใช้ความพยายามทำและต้องมืองค์ประกอบทั้งด้านสติปัญญาและ

ด้านอื่น ๆ ที่สามารถแสดงออกในลักษณะของความสำเร็จโดยสามารถวัดด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530, น. 20) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ความรู้ความสามารถ คุณลักษณะ สมรรถภาพทางสมอง ที่ผู้เรียนได้รับหลังจากเกิดกระบวนการการเรียนรู้ หรืออาจจะเป็นมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอน และทำให้พฤติกรรมการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปในด้านต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2539, น. 20) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้และสามารถวัดได้จากการใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์โดยทั่วไป

บุญชม ศรีสะอาด (2541, น. 150) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลจากจากเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบเพื่อมีจุดประสงค์ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ โดยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในแนวทางที่ต้องการ

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543, น. 77) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่า ผลของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นความสามารถของผู้เรียน ผู้ที่ได้คะแนนได้มากถือว่าเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อยถือว่าเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สามารถตรวจสอบได้จากการวัดและประเมินผลโดยการใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อทราบว่าผลการเรียนของนักเรียนที่เกิดขึ้นภายหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2 หลักการและแนวทางในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แนวคิดการวัดและประเมินการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา เป็นการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ก้าวหน้าสูงสุด สรุปได้ดังนี้ (โชติกา ภาชีผล และคณะ, 2558, น. 2)

1. จากรูปแบบการวัดการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกคน เป็นการวัดและประเมินผลตามศักยภาพของตน
2. จากการใช้แบบสอบอย่างเดียว เป็นการใช้เครื่องมือการวัดที่หลากหลาย
3. จากการวัดและประเมินผลที่ได้จากสูตรที่มีการวัดและประเมินผลหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน เป็นวัดและประเมินผลระหว่างที่มีการเรียนการสอน
4. จากการวัดและประเมินผลโดยครู เป็นการวัดและประเมินผลที่เปิดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

5. จากการวัดที่เน้นคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว เป็นการเน้นวิธีการเรียนรู้ วิธีการคิด และคำตอบที่ถูกต้องมีมากกว่าหนึ่งคำตอบ
  6. จากการวัดที่หนึ่งเครื่องมือที่สะดวกและง่ายในการให้คะแนนและการสอบ เป็นการวัดที่เน้นประโยชน์เกิดกับตัวผู้เรียนและช่วยพัฒนาผู้เรียน
  7. จากการประเมินผลที่มุ่งบอกใครตก เน้นการเปรียบเทียบ เป็นการเน้นเพิ่มและเสริมกำลังใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ถ้อยโยงการเรียนรู้สู่ชีวิตจริง
  8. จากการวัดและประเมินผลที่มุ่งแข่งขัน เป็นมุ่งพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมที่ใช้ในการวัดประเมินผล
  9. จากการเน้นการเรียนการสอนเนื้อหา เป็นการเน้นสติปัญญากระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิด
  10. จากการบรรลุผลสำเร็จในการสอบ เป็นการถ้อยโยงความรู้ไปสู่ชีวิตประจำวัน
- สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้ความสำคัญกับพัฒนาการของผู้เรียน เน้นการประเมินตามสภาพจริง มีการทดสอบความคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

2.3 จุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ใช้ประเมินผลการเรียนการสอน โดยเฉพาะวัดสมรรถภาพทางสองเป็นสำคัญ บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และนวลเสนาห์ วงเชิดธรรม (2545, น. 221-223) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. เพื่อจัดตำแหน่งผู้เรียน เป็นการจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม การทดสอบเพื่อจัดตำแหน่งนั้นต้องมีการทดสอบก่อนเรียนในรายวิชานั้น ๆ ในทางการศึกษาจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อจัดตำแหน่ง นิยมใช้กันใน 2 ลักษณะ คือ เพื่อจำแนกและเพื่อคัดเลือก
2. เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนทราบศักยภาพของตนเองในขณะนั้นและใช้เป็นแนวทางให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนเองทั้งทางด้านความรู้ความสามารถ ลักษณะนิสัยต่าง ๆ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนควรทำอย่างต่อเนื่อง อาจใช้เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยย่อย ซึ่งผู้พบผู้เรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์ของแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้สอนก็ควรจะได้ศึกษาว่าผู้เรียนมีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนในเรื่องใดจะได้แก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นประเมินผลอีกครั้งหนึ่ง สำหรับจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน อาจจำแนกตามระยะเวลาของการวัดประเมินได้ 3 ระยะ ดังนี้

3.1 การวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาสารสนเทศของผู้เรียนในเบื้องต้น สำหรับนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย การประเมิน ดังนี้

3.1.1 การประเมินความรู้และพื้นฐานของผู้เรียน เป็นการตรวจสอบความรู้ทักษะและความพร้อมต่าง ๆ ของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานของเรื่องใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนต้องการเรียนโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงซ่อมเสริมหรือเตรียมให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี

3.1.2 การประเมินความรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนการเรียน เป็นการประเมินผู้เรียนในเรื่องที่จะสอน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะในเรื่องที่จะเรียนนั้นมากน้อยเพียงไร เพื่อนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นว่าผู้เรียนแต่ละคนเริ่มต้นเรียนเรื่องนั้น ๆ โดยมีความรู้เดิมอยู่มากน้อยเท่าไร ซึ่งจะได้นำไปเปรียบเทียบกับผลการเรียนภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วว่าจะเกิดพัฒนาการหรือเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงไร ทั้งนี้จะทำให้ทราบถึงศักยภาพในการเรียนของผู้เรียนและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความรู้เดิมของผู้เรียนว่าจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในแนวทางใด จะทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามผลการเรียนที่คาดหวังด้วยกันทุกคน ในขณะเดียวกันก็ไม่ทำให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่แล้วเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายและเสียเวลาในสิ่งที่ตนรู้แล้ว

3.2 การวัดและประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้วางแผนไว้หรือไม่ ทั้งนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปสู่การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนและส่งเสริมผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถให้เกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ

3.3 การวัดประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียน เมื่อผ่านการเรียนรู้ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือไม่ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินก่อนเรียนแล้ว ผู้เรียนเกิดพัฒนาการขึ้นมากน้อยเพียงใด ทำให้ประเมินได้ว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนมากน้อยเพียงใด และกิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายประการ ได้แก่

3.3.1 ปรับปรุงแก้ไขซ่อมเสริมผู้เรียนให้มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์ของการเรียน

3.3.2 ปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3.3 ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การประเมินหลังเรียนนี้ ถ้าจะให้สอดคล้องกับการประเมินก่อนเรียนเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนควรใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินชุดเดียวกันหรือคู่ขนาน

4. เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อช่วยให้ครูแนะนำมีข้อมูลที่เป็นความสามารถของผู้เรียนในการเรียนว่าผู้เรียน เก่ง-อ่อน-ด้อย อย่างไร ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ นั่นก็คือการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพยากรณ์นั่นเอง

5. เพื่อสรุปผลการเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อสรุปผลการเรียนเมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอนและตัดสินผลคะแนนได้-ตก กล่าวคือ เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายภาค การประเมินผลนี้นอกจากจะมีจุดประสงค์เพื่อการสรุปและตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไข ผู้ที่ยังไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นด้วย

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อจัดตำแหน่งผู้เรียน ตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน ปรับปรุงการเรียนการสอน ให้คำปรึกษาแนะนำ และสรุปผลการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน

2.4 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2540, น. 26-36) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา แบบทดสอบที่จะสร้างขึ้นหรือพัฒนา อาจมุ่งใช้กับประชากรที่อยู่ในระดับการศึกษา ระดับชั้น วิชา และสถานที่ต่าง ๆ กัน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจจำแนกเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่า ผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ การวัดตามวัตถุประสงค์เป็นหัวใจของข้อสอบแบบนี้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์อิงโดเมน (Domain Referenced Test) เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนตามแนวทางเรียนเพื่อรู้ (Mastery Learning) ในการเขียนข้อสอบจะต้องกำหนดจุดพฤติกรรมใหญ่ (Domain of Behavior) และกลุ่มพฤติกรรมย่อย และเขียนข้อสอบตามกำหนดลักษณะของข้อสอบ (Item Specification) การกำหนดลักษณะเฉพาะของข้อสอบ ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมหลักกับพฤติกรรมย่อยและไม่ละเลยพฤติกรรมที่สำคัญ สร้างข้อทดสอบให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด และช่วยให้สามารถสร้างข้อทดสอบหลายข้อที่วัดในพฤติกรรมเดียวกัน จึงเหมาะสำหรับการสร้างแบบทดสอบคู่ขนาน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วินิจฉัย (Diagnostic Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อชี้ให้เห็นจุดบกพร่อง จุดที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรค (Difficulty) ในการเรียนเรื่องหนึ่ง ๆ ของนักเรียนแต่ละคน ทั้งนี้เพื่อที่จะได้หาทางแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น อันทำให้สามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอุปสรรคในการเรียน บรรลุจุดประสงค์ในการเรียน หรือเกิดการเรียนรู้ได้เหมือนคนอื่น ๆ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วินิจฉัยมีลักษณะโดยทั่วไปดังนี้

1. จะมุ่งหวังเป็นเรื่อง ๆ หรือด้าน ๆ ไปถ้าต้องการอาศัยทักษะย่อยหลายทักษะ ก็อาจจะแบ่งเป็นแบบทดสอบย่อย (Subtest) วัดตามทักษะย่อยนั้น ๆ
2. มีคะแนนของแต่ละด้านแต่ละตอน เพราะมุ่งหาจุดบกพร่องในแต่ละด้าน
3. มีจำนวนข้อสอบหลายๆ ข้อที่วัดมโนภาพหรือทักษะเดียวกัน จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมเดียวกัน ซึ่งจะเพิ่มโอกาสในการทำผิดพลาดได้มากยิ่งขึ้น อันจะสามารถจำแนกนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างเพียงพอ
4. มักเป็นแบบ Power Test (ไม่เร่งรัดเวลาในการทำ) โดยจะเริ่มจากข้อที่ง่าย ๆ แล้วค่อยเพิ่มความยากขึ้น และโดยส่วนรวมแล้วมีแนวโน้มค่อนข้างง่ายกว่าแบบทดสอบทั่วไป
5. สร้างจากรากฐานของการวิเคราะห์ทักษะเฉพาะที่จะส่งผลให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จ ในขณะที่ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2552, น. 20-26) ได้เสนอแนวคิดในการจำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ตามมิติต่าง ๆ ดังนี้

มิติที่ 1 จำแนกตามขอบข่ายของเนื้อหาวิชาที่วัด เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์บางประเภทจะวัดเนื้อหาวิชาทางคณิตศาสตร์ หรือประวัติศาสตร์ หรือการสะกดคำ ฯลฯ ขอบข่ายเนื้อหาวิชาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นั้น อาจกำหนดให้กว้างได้ เช่น กำหนดเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์โดยทั่วไป หรืออาจกำหนดให้แคบลง ผู้ใช้แบบทดสอบเท่านั้นที่จะต้องกำหนดเนื้อหาวิชาขึ้นเอง โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอบ ผู้สร้างแบบทดสอบสามารถที่จะพัฒนาแบบทดสอบให้มีเนื้อหาสาระตามขอบข่ายที่ต้องการ

มิติที่ 2 จำแนกตามลักษณะหน้าที่ทั่วไปของแบบทดสอบ โดยแบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ออกได้ 3 ลักษณะดังนี้

1. แบบทดสอบเพื่อการสำรวจผลสัมฤทธิ์ (Survey Test) เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ทำหน้าที่ในการสำรวจความสามารถทั่ว ๆ ไปของนักเรียน โดยประเมินความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อแสดงระดับความสามารถของนักเรียน ดังนั้น แบบทดสอบเพื่อการสำรวจผลสัมฤทธิ์จึงมักครอบคลุมเนื้อหาทั้งในระดับกว้างและระดับทั่วไป และถือคะแนนรวมที่ได้จากแบบสอบเป็นตัวชี้ถึงระดับความสามารถที่วัดได้
2. แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยผลสัมฤทธิ์ (Diagnostic Test) เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ทำหน้าที่ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดด้อยขององค์ประกอบสำคัญด้านทักษะต่าง ๆ ของนักเรียน

ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นข้อสอบชุดย่อย ๆ ได้อีก นอกจากนั้นคะแนนจากแบบทดสอบยังแยกตามองค์ประกอบที่สำคัญของแต่ละองค์ประกอบ

3. แบบทดสอบเพื่อวัดความพร้อม (Readiness Test) เป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ที่ทำหน้าที่ในการวัดทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนในชั้นสูงขึ้น แบบทดสอบเพื่อวัดความพร้อมใช้สำหรับทำนายการกระทำในอนาคต จึงทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการวัดความถนัดไปด้วย

มิติที่ 3 จำแนกตามคำตอบที่ใช้ โดยทั่วไปแล้วแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่มักใช้แบบเขียนตอบหรือประเภทข้อเขียน และที่ใช้กันมากคือ แบบทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงทักษะนั้น ๆ ตามความถนัด สำหรับข้อสอบประเภทข้อเขียนสามารถแยกออกได้อีก 2 ระดับ ดังนี้

1. ระดับของการเลือกตอบจากที่กำหนดไว้แล้ว ได้แก่ แบบทดสอบประเภทหลายตัวเลือก (Multiple Choice) แบบทดสอบประเภทถูกผิด (True-False) แบบทดสอบประเภทจับคู่ (Matching)
2. ระดับของการเขียนคำตอบจากความรู้หรือความทรงจำที่มีอยู่เดิม ได้แก่ แบบทดสอบประเภทเติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Completion) แบบทดสอบประเภทตอบสั้น (Short Answer) แบบทดสอบประเภทความเรียง (Essay)

นอกจากนี้ อนุวัติ คุณแก้ว (2558, น. 62) ยังได้จำแนกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

1. แบบทดสอบแบบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหาและมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ มีการชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) มีความเชื่อมั่น (Reliability)

2. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher made tests) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบนักเรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective test) ได้แก่

- 2.1.1 แบบถูกผิด (True-false)
- 2.1.2 แบบจับคู่ (Matching)
- 2.1.3 แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion)
- 2.1.4 แบบตอบสั้น (Short answer)
- 2.1.5 แบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

2.2 แบบอัตนัย (Essay tests)

- 2.2.1 แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items)
- 2.2.2 แบบไม่จำกัดคำตอบ (Extended response items)

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีการจำแนกไว้หลายประเภทเช่น การใช้วัตถุประสงค์ในการใช้เป็นเกณฑ์ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์อิงโดเมน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วินิจฉัย แบ่งโดยการใช้มิติในการใช้เป็นเกณฑ์ ได้แก่ จำแนกตามขอบข่ายของเนื้อหาวิชาที่วัด จำแนกตามลักษณะหน้าที่ทั่วไปของแบบทดสอบ จำแนกตามคำตอบที่ใช้แบ่งโดยการใช้การสร้างเป็นเกณฑ์ ได้แก่แบบทดสอบแบบมาตรฐาน แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง

2.5 หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมและถูกต้องนั้น มีหลักการสร้างข้อสอบดังนี้ (Hopkins and Antes, 1990, pp. 153-155)

1. ควรเขียนข้อสอบในระหว่างหรือเพิ่งเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ เพราะจะทำให้ผู้เขียนข้อสอบยังจำและเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี
2. ข้อสอบต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาและตารางวิเคราะห์หลักสูตร
3. ข้อสอบต้องถามในเรื่องที่มีความสำคัญ ไม่ถามในรายละเอียดปลีกย่อย หรือเรื่องที่ไม่ใช่แก่นสาระของเนื้อหา
4. ข้อสอบต้องถามให้ผู้สอบตอบโดยการสะท้อนถึงความรู้ที่ได้จากการศึกษา
5. การเลือกประเภทของข้อสอบต้องคำนึงว่าข้อสอบจะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ ข้อสอบที่นำมาต้องตรงกับสิ่งที่จะวัดให้มากที่สุด
6. ควรมีการศึกษาวิธีสร้างข้อสอบจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น จากข้อสอบมาตรฐาน ทั้งนี้คำสั่งต้องมีความกะทัดรัด ชัดเจนจะให้ผู้สอบทำอะไร ตอบอย่างไร ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่ควรลอกข้อความโดยตรงจากหนังสือมาสร้างเป็นข้อสอบ เพราะจะทำให้ผู้สอบตอบได้ง่าย
7. หลีกเลี่ยงข้อสอบใดข้อสอบหนึ่งไปแนะคำตอบอีกข้อหนึ่ง
8. ควรมีการตรวจสอบและวิจารณ์ข้อสอบโดยผู้สอนในรายวิชาหรือระดับชั้นเดียวกัน เพื่อปรับปรุงข้อสอบให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ฮีอปกิ้น และ แอนทิส (Hopkins and Antes, 1990, p. 155) ได้เสนอองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ควรพิจารณาก่อนสร้างข้อสอบได้แก่ ความถี่ของการสอบ ระยะเวลาที่ใช้ การกำหนดวันสอบ การให้คะแนน การแปลผลคะแนน การรวบรวมข้อสอบ กระบวนการทดสอบ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การสร้างข้อสอบนั้น ผู้สร้างต้องคำนึงถึงหลักการสร้างหลายประการ เช่น ควรเขียนข้อสอบในขณะที่สอน สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร ถามสิ่งที่เป็นสาระ ภาษาที่ใช้ต้องเข้าใจง่าย กะทัดรัดชัดเจน คำชี้แจงต้องชัดเจน และควรมีการตรวจสอบเพื่อความถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงระยะเวลาที่ใช้สอบ การให้คะแนน และการแปลผลคะแนนด้วย

2.6 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตอน ซึ่ง พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544, น. 100) ได้ให้รายละเอียดในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนสร้างข้อสอบ ประกอบด้วย

1. ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้สร้างแบบทดสอบต้องศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีแบบใดบ้าง แบบทดสอบแต่ละชนิดมีวิธีการสร้าง มีข้อดีและข้อจำกัดอย่างไร

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบ ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนจะเริ่มเขียนข้อสอบ ผู้สร้างข้อสอบจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบให้ชัดเจนไปว่าวัดไปเพื่ออะไร จะได้เขียนข้อสอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น

3. การกำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้สร้างข้อสอบจะต้องกำหนดขอบเขตเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และพฤติกรรมการเรียนรู้จะวัดในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

4. การกำหนดลักษณะของข้อสอบและส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มก็ได้ ซึ่งลักษณะข้อสอบจะเป็นแบบปรนัยหรืออัตนัยเพียงอย่างเดียวหนึ่ง หรือข้อสอบอาจเป็นทั้งปรนัยและอัตนัยรวมกันก็ได้ ผู้สร้างข้อสอบอาจใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ในการกำหนดลักษณะข้อสอบ ได้แก่

- 4.1 วัตถุประสงค์ของการวัดประเมินผล
- 4.2 ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จะวัด
- 4.3 ลักษณะหรือคุณสมบัติผู้เข้าสอบ
- 4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างข้อสอบ ดำเนินการสอบ และตรวจข้อสอบ
- 4.5 ความเป็นอิสระในการตอบ

ส่วนการกำหนดส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ ได้แก่ ความยาวของแบบทดสอบ หรือจำนวนข้อของข้อสอบและคะแนน ระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ วิธีดำเนินการสอบ วิธีการตรวจให้คะแนน การแปลความหมายของคะแนน ตลอดจนค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การลงมือสร้างข้อสอบ

1. สร้างข้อสอบ ผู้สร้างข้อสอบลงมือสร้างแบบทดสอบ ตามรายละเอียดในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความยากของแบบทดสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบ คะแนนและการตรวจให้คะแนน

2. ตรวจทานข้อสอบ ผู้สร้างข้อสอบต้องทบทวน ตรวจทานข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่สร้างขึ้นมานั้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน ตามรายละเอียดที่กำหนดในตารางวิเคราะห์หลักสูตร แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับทดลองเพื่อนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพข้อสอบก่อนนำไปใช้

1. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 3 - 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่า ข้อสอบแต่ละข้อนั้นสร้างได้ถูกต้องและเหมาะสมเพียงใด พิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบ กับ จุดประสงค์การเรียนรู้หรือเนื้อหาว่าเป็นไปตามตารางการวิเคราะห์หลักสูตรหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับใหม่

2. ทดลองสอบ นำแบบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองสอบ (Try Out) กับนักเรียนที่มี ลักษณะคล้ายคลึงหรือนักเรียนที่เพิ่งเคยได้เรียนในเรื่องนั้น ๆ จำนวนตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป

3. วิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ นำผลการสอบวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจ จำแนก (r) เป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่ใช้ได้คือ มีค่าความยาก ระหว่าง 0.20 – 0.80 และมีค่าอำนาจ จำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นนำข้อสอบที่ได้คัดเลือกแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับใหม่ นำไป ทดลองกับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือนักเรียนที่เพิ่งเคยเรียนเรื่องนั้น ๆ จำนวนตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป เพื่อหาความเชื่อมั่น

4. จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ มีขั้นตอนเริ่มจากการวางแผนการสร้าง การลงมือสร้าง และการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น ก่อนที่จะนำไปใช้จริง

3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์นั้นได้มีนักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศ หลายคนได้เสนอแนวคิดแตกต่างกันออกไปดังนี้

ดิวอี้ (Dewey, 1933, p. 30) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การคิดอย่าง ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง โดยได้มีการอธิบายขอบเขตของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า ต้องเป็นการคิดที่เริ่มจากการ เฝยัญสถานการณ์ที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และจบลงด้วยการคลี่คลายสถานการณ์ให้มีความชัดเจน

บลูม (Bloom, 1956, pp. 6-9) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า เป็น ความสามารถในการกระบวนความคิดที่แยกย่อยเหตุผล เรื่องราว เหตุการณ์และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของเรื่องราว

ว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง อะไรเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน และที่เป็นแบบนี้เพราะอะไร

มาซาร์โน (Mazarno, 2001, p. 37) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่ากระบวนการที่ใช้ความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อจำแนกแยกแยะส่วนต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อย 5 ประการ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การวิเคราะห์เหตุผล การประยุกต์ใช้ และการทำนาย

ชัยอนันต์ สมุทรวาณิช (2542, น. 14) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า หมายถึงกระบวนการในการแสวงหาข้อเท็จจริง โดยสามารถระบุ จำแนก แยกแยะ องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ ทั้งข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการคิดในระดับอื่น ๆ ต่อไป

ทิสนา เขมมณี (2542, น. 45) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์คือการแยกแยะส่วนย่อยออกจากข้อมูล แล้วใช้หลักเกณฑ์ในการจัดเก็บข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้สามารถเกิดความเข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลในส่วนอื่น ๆ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น. 24) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์หมายถึงความสามารถในการจำแนกส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง และหาความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกันระหว่างส่วนประกอบนั้น ๆ เพื่อค้นพบข้อเท็จจริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551, น. 48) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการคิดในการจำแนกแยกแยะข้อมูล และองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นวัตถุและไม่เป็นวัตถุ รวมทั้งเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อหาข้อเท็จจริงของข้อมูล สาระสำคัญ แก่นของเรื่อง หรือส่วนประกอบหลักของเรื่องนั้น ๆ ทั้งที่อาจอยู่ภายใต้สิ่งต่าง ๆ ที่สามารถปรากฏอย่างชัดเจน ทั้งนี้ต้องสามารถหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร แล้วสามารถนำข้อสรุปนั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดหรือคาดการณ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการคิดที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะหาส่วนประกอบของความสัมพันธ์ในเรื่องราว เหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ นั้นได้ ทั้งนี้ผู้เรียนต้องสามารถเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงของข้อมูลนั้นเพื่อนำไปเป็นข้อสรุปที่มีประโยชน์ในการประเมินค่าและสร้างสรรค์สิ่งใหม่

3.2 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

วนิช สุธาร์ตน์ (2547, น. 125-127) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ว่าประกอบไปด้วย 2 ส่วนสำคัญ ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างถูกต้อง ประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ต้องกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการใช้เหตุผลให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกัน

1.2 กรอบความคิดและข้อเท็จจริงที่นำมาอ้างอิงต้องมีความชัดเจนและยืดหยุ่น เที่ยงตรง มีเสถียรภาพ และมีความชัดเจนของข้อมูล

1.3 สิ่งที่นำมาอ้างอิงต้องมีความชัดเจนและถูกต้อง มีความสอดคล้องกันของข้อมูล ถ้านำข้อมูลที่ผิดพลาดมาอ้างอิงก็จะทำให้เกิดผลคือมีการสรุปที่ผิดพลาด หรือกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นย่อมมีข้อผิดพลาดเคลื่อน

1.4 การสร้างกรอบการคิดหรือความคิดรวบยอด ต้องมีเหตุผล โดยมีการอ้างอิงจากหลักการและทฤษฎี ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการได้ความคิดรวบยอด (Concept)

1.5 การให้เหตุผลและสมมติฐานต้องมีความสัมพันธ์กันโดยที่สมมติฐานนั้นต้องสามารถพิสูจน์ได้ด้วยข้อมูลและเหตุผลที่มีความชัดเจน สามารถตัดสินได้อย่างถูกต้องและมีเสถียรภาพ

1.6 การสรุปและให้การความหมายของข้อมูลนั้นต้องมีความสอดคล้องกับสมมติฐาน ต้องไม่ลงความคิดเห็นนอกเหนือจากที่ตั้งสมมติฐานเอาไว้

1.7 การนำข้อสรุปไปใช้ต้องมีการตรวจสอบว่าข้อมูลที่จะนำไปอ้างอิงนั้นสามารถนำเอาไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ควรมีการคัดเลือกข้อมูลก่อนนำไปใช้เพราะอาจมีผลสืบเนื่องตามมาได้

2. เทคนิคในการตั้งคำถามเพื่อใช้ในการคิดวิเคราะห์

เทคนิคในการตั้งคำถามเพื่อใช้ในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งลักษณะของคำถามที่ดีต้องมีคุณสมบัติ 8 ประการดังนี้

2.1 ความชัดเจน ปัญหาต้องมีความชัดเจน สามารถยกตัวอย่างอ้างอิงได้ อธิบายขยายความของปัญหาได้

2.2 ความเที่ยงตรง เป็นคำถามที่ทุกคนสามารถตรวจสอบได้ถูกต้องตรงกัน ไม่ว่าจะใครตอบ หรือ ตอบเวลาใด ลักษณะคำถามต้องมีความเป็นปรนัย

2.3 ความกระชับ คำถามที่ตั้งต้องมีความกะทัดรัด ไม่เยิ่นเย้อ ฟุ่มเฟือย และที่สำคัญต้องมีความสมบูรณ์ของข้อมูล

2.4 ความสัมพันธ์ คำถามต้องมีความสัมพันธ์กับความคิด สามารถคิดเชื่อมโยงเพื่อหาคำตามได้

2.5 ความลึก การตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบต้องมีความลึกซึ้งและมีคุณค่า มีความหมายในระดับลึก คู่คุณค่ากับการตอบ

2.6 ความกว้าง เป็นการเปลี่ยนแง่มุมหรือมุมมองโดยให้ผู้อื่นช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของตนเอง

2.7 หลักตรรกวิทยา ต้องมีการให้เหตุผลที่เข้าใจตรงกัน มีมุมมองทางความคิดไปในแนวเดียวกัน

2.8 ความสำคัญ คำถามที่ตั้งต้องมีความสำคัญ เพื่อค้ำค่าต่อการตอบคำถามเพื่อใช้ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการคิดวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างถูกต้อง และเทคนิคในการตั้งคำถามเพื่อใช้ในการคิดวิเคราะห์

3.3 กระบวนการคิดวิเคราะห์

วนิช สุธาร์ตน์ (2547, น. 129) กล่าวว่ากระบวนการคิดวิเคราะห์ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้ที่จะทำการคิดวิเคราะห์ต้องเข้าใจและระบุประเด็นปัญหาได้อย่างชัดเจน โดยการตั้งคำถามที่มีความหลากหลาย เพื่อให้สามารถเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างแจ่มชัด

ขั้นที่ 2 ผู้ที่จะทำการวิเคราะห์จะต้องรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การอ่าน การเขียน จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น ตำรา บทความ บทสัมภาษณ์ หรืองานวิจัย การเก็บข้อมูลที่หลากหลายจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และน่าเชื่อถือ

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบและพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล เช่น ความถูกต้อง เทียบตรงของข้อมูลที่น่ามาอ้างอิง รวมทั้งการประเมินความเพียงพอของข้อมูลที่น่ามาใช้

ขั้นที่ 4 การจัดข้อมูลเข้าให้เป็นระบบ เป็นขั้นที่ผู้คิดจะต้องสามารถสร้างมโนทัศน์หรือสร้างหลักในการคิดให้ได้ โดยการเริ่มจากการระบุลักษณะของสิ่งต่าง ๆ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล พิจารณาข้อจำกัดหรือขอบเขตของปัญหา รวมทั้งข้อตกลงเบื้องต้นและการสังเคราะห์ข้อมูลให้เป็นระบบ

ขั้นที่ 5 ตั้งสมมติฐาน ผู้คิดวิเคราะห์จะต้องนำข้อมูลที่จัดระบบได้ มาตั้งเป็นสมมติฐานเพื่อกำหนดขอบเขตและการหาข้อสรุปของคำถาม หรือปัญหาที่กำหนดไว้ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การสรุป เป็นขั้นตอนการลงความเห็น หรือการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับเหตุผลที่แท้จริง

ขั้นที่ 7 การประเมินข้อสรุป เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการคิดวิเคราะห์ เป็นการประเมินความสมเหตุสมผลของข้อสรุป และพิจารณาสืบเนื่องที่จะเกิดขึ้นขั้นต่อไป เช่น การนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

สรุปได้ว่ากระบวนการในการคิดวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ เข้าใจและระบุประเด็นปัญหาได้อย่างชัดเจน รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ตรวจสอบและพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล การจัดข้อมูลเข้าให้เป็นระบบ ตั้งสมมติฐาน สรุป ประเมินข้อสรุป

3.4 การใช้คำถามส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

การใช้คำถามเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์นั้น ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์ (2557, น. 52-61) ได้กล่าวว่าสามารถกระทำได้โดยใช้ลักษณะการคิดวิเคราะห์ของ บลูม (Bloom) ทั้ง 3 ลักษณะมาเป็นกรอบในการตั้งคำถาม ซึ่งนำเสนอแต่ละลักษณะการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึงการแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญหรือจำเป็นหรือมีบทบาทมากที่สุด สิ่งไหนเป็นเหตุ สิ่งไหนเป็นผล ประกอบด้วยการคิดวิเคราะห์ 3 ลักษณะดังนี้

1.1 วิเคราะห์ชนิด เป็นการวิเคราะห์ที่ให้นักเรียนวินิจฉัยว่า สิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น ๆ จัดเป็นชนิดใด ลักษณะใด เพราะเหตุใด

1.2 วิเคราะห์สิ่งสำคัญ เป็นการวินิจฉัยว่า สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดไม่สำคัญ เป็นการค้นหาสาระสำคัญ ข้อความหลัก ข้อความสรุป จุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งต่าง ๆ

1.3 วิเคราะห์เลศนัย เป็นการมุ่งค้นหาสิ่งที่แอบแฝงซ่อนเร้นหรืออยู่เบื้องหลังจากสิ่งที่เห็น ซึ่งมีได้โดยตรง ๆ แต่มีร่องรอยของความจริงซ่อนเร้นอยู่

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การวิเคราะห์ว่าความสัมพันธ์ย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ เกี่ยวพันกันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ เป็นการคิดที่มุ่งให้คิดว่าความสัมพันธ์แบบใดมีสิ่งใดสอดคล้องกัน ไม่สอดคล้องกัน มีสิ่งใดเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ และสิ่งใดไม่เกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้

2.2 วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ เป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งคิดเพื่อค้นหาขนาดระดับของความสัมพันธ์ เช่น สิ่งนี้เกี่ยวข้องมากที่สุดหรือน้อยที่สุดกับเรื่องใด

2.3 วิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์ เป็นการคิดวิเคราะห์เพื่อค้นหาลำดับขั้นของความสัมพันธ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เป็นเรื่องแปลกใหม่ เช่น สิ่งใดเป็นต้นเหตุหรือต้นกำเนิดของปัญหา เรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์สิ่งใดเป็นผลที่ตามมา ผลสุดท้ายของเรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์จะเป็นอย่างไร

2.4 วิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ เป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งให้คิดและค้นหาการกระทำหรือพฤติกรรมนั้น มีเป้าหมายอะไร หรือมุ่งให้บรรลุผลอะไร

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและผล เป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งให้คิดแบบแยกแยะให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เป็นการสอนให้คิดเป็น โดยคิดหาเหตุและผลดี เช่น ให้คิดและค้นคว้าว่าสิ่งใดเป็นเหตุ สิ่งใดเป็นผล

2.6 วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปอุปมาอุปไมย เป็นการคิดวิเคราะห์ที่มุ่งให้ค้นหาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 สิ่ง แล้วบอกความสัมพันธ์นั้น หรือเปรียบเทียบความสัมพันธ์คู่อื่น ๆ ที่คล้ายกัน ทำนองเดียวกันในรูปอุปมาอุปไมย

3. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างของระบบและสิ่งของเรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้อย่างไร โดยยึดอะไรเป็นหลัก เป็นแกนกลางมีหลักสำคัญอย่างไร มีเทคนิคอย่างไร มีอะไรเป็นตัวเชื่อมโยง การวิเคราะห์หลักการเป็นการวิเคราะห์ที่ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งการที่จะวิเคราะห์ให้ได้ดี ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ดีเป็นพื้นฐานก่อน เพราะผลจากความสามารถในการคิดวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์

สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อสืบค้นข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ เพื่อลงข้อสรุปและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล ซึ่งผู้สอนสามารถใช้คำถามถามผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์ได้ 3 ลักษณะ คือ 1) การวิเคราะห์ความสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ชนิด การวิเคราะห์สิ่งสำคัญ การวิเคราะห์เลขศูนย์ 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ได้แก่ การวิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ขั้นตอนของความสัมพันธ์ การวิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ การวิเคราะห์สาเหตุและผล การวิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปแบบอุปมาอุปไมย 3) การวิเคราะห์หลักการ ได้แก่ การวิเคราะห์โครงสร้าง และการวิเคราะห์หลักการ ซึ่งผู้สอนสามารถใช้คำถามที่หลากหลายลักษณะดังกล่าวเพื่อฝึกผู้เรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เก่งในการคิดวิเคราะห์ได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

กำจร ดิษธรรม (2557) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง ภาพปะติดจากวัสดุธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม จำนวน 30 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า (1) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง ภาพปะติดจากวัสดุธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/ 82.67 (E_1 / E_2) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80 (2) ความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องภาพปะติดจากวัสดุธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ระดับพฤติกรรมการคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง ภาพปะติดจากวัสดุธรรมชาติจำนวน 30 คน มีค่าเฉลี่ย 81.94 ระดับความคิดสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (3) ระดับพฤติกรรมการคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง ภาพปะติดจากวัสดุธรรมชาติจำนวน 30 คน มีค่าคะแนน

เฉลี่ย 81.94 ระดับความคิดสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (4) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง ภาพปะติดจากวัสดุธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

มงคล เรียงณรงค์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน นักเรียนร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานนักเรียนร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

อัมพร เลิศณรงค์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนภาษาไทยโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง การเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียน ประถมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 34 คน ซึ่งได้มา จากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม ผลปรากฏว่า 1) รูปแบบการเรียนภาษาไทยโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 1.2 E /E เท่ากับ 87.62/81.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้น สูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความคิดสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิริพัทธ์ เจษฎาวิโรจน์ (2560) ได้ศึกษากระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ในกระบวนการวิชา CEE2205 (ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็ก) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนการวิชา CEE2205 (ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็ก) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 และสามารถเข้าเรียนวิชานี้ได้ตลอดภาคเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด จำนวน 72 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนและการสอบวัดผลปลายภาคเรียน นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสอบผ่าน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการประเมินความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง-ดีมาก (3.51-5.00) ผลการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทุกด้าน และการประเมินกระบวนการทำงานกลุ่มของนักศึกษาพบว่ามีปฏิบัติกิจกรรมครบทุกขั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง - ดี (3.51-4.50)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวสรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เป็นรูปแบบที่สามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถและสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้เพิ่มสูงขึ้นได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเอาหลักการเหล่านี้มาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์

อมรรัตน์ มุสิกะโรจน์ (2557) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะเคียนวิทยาคมที่เรียนโดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนดังกล่าวที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโฟร์แมตซ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวงแข ชุมพล (2557) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตร่วมกับสื่อจำลองเรื่อง ของไหล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ที่เรียนรายวิชา ว 30204 ฟิสิกส์ 4 จำนวน 2 ห้องเรียนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์ เรื่อง ของไหล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา ของกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตร่วมกับสื่อจำลองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตร่วมกับสื่อจำลองสูงกว่าคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตร่วมกับสื่อจำลองเรื่องของไหลของนักเรียนดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

แฝงกมล เพชรเกลี้ยง (2556) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามและผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนจำนวน 30 คนได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามและผังมโนทัศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชางานห้องสมุดสารสนเทศหลังเรียน สูงกว่าก่อน

เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามและผังมโนทัศน์มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามและผังมโนทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ชูไรดา เจณี (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาวัตกรรมการสอนภาษาไทยแบบกระตุ้นคิด เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตบุญปลั่ง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ได้มาจากวิธีสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 43 คน ผลการวิจัยพบว่า วัตกรรมการสอนภาษาไทยแบบกระตุ้นคิดเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.21 / 81.01 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและนักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนด้วยวัตกรรมการสอนภาษาไทยแบบกระตุ้นคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชั้นรัชชย์ อธิเกียรติ (2556) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการแต่งร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมผสมและกลุ่มที่สอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้องกำหนดเป็นกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมผสมและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมผสมมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมผสมมีค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการแต่งร้อยกรองหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมผสมมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) นักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมผสมมีค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการแต่งร้อยกรองหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) นักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมผสมมีความพึงพอใจต่อการสอนโดยใช้กิจกรรมผสม อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ปนัดดา เจริญนิติกุล (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้อง เป็นจำนวนนักเรียน 30 คนได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า (1) หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบสำคัญ คือ สถานการณ์ ปัญหาแหล่งเรียนรู้ ฐานการช่วยเหลือ

การฝึกสอน และการร่วมมือกันแก้ปัญหา (2) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .81) (3) ผลการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดารกา วรรณวนิช (2554) ได้เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 1 ห้อง รวม 46 คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน และทักษะการเขียนเรียงความสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้เรียน ครูผู้สอนทุกคนควรตระหนักว่าจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนและให้สามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์นี้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันต่อไปได้

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ลัมพ์กิน (Lumpkin, 1991) ได้ศึกษาผลการใช้ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหารายวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับ 5 และ ระดับ 6 ผลปรากฏว่านักเรียนระดับ 5 และ ระดับ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไม่ต่างกัน นักเรียนระดับ 5 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหารายวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนระดับ 6 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหารายวิชาสังคมศึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุม

เคนนี่ แอลเจ (Kenny LJ., 2003) ได้ศึกษาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนพยาบาลโดยใช้เกมที่มีเทคนิคการคิดหมวก 6 ใบ ในการสร้างสรรค์ทางความคิดเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ โดย พิจารณารอบด้านโดยมีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแล ซึ่งผู้วิจัยเป็นครู สอนนักเรียนพยาบาลได้พบว่ามี กิจกรรมหลายตัวอย่างที่สัมพันธ์กับการฝึกคิด เกมที่มีเทคนิคการคิดหมวก 6 ใบ เป็นวิธีที่กระตุ้น ความคิดและใช้บอกความหมายของการคิดแต่ละด้าน ช่วยให้นักเรียนพยาบาลคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับการฝึกโดยใช้เกมที่มีเทคนิคการคิดหมวก 6 ใบ เพื่อพัฒนาการคิดในการช่วยเหลือผู้ป่วย

เชสโบร์ (Chesbro, 2008) ได้ศึกษารูปแบบกระบวนการให้คะแนนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การมีความรับผิดชอบ การเสริมแรงในวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดการกระตุ้นความรับผิดชอบ ต่อตนเองของนักเรียน ผลปรากฏว่า สามารถส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ การมีความรับผิดชอบ และ

การส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเองโดยการสังเกตและคิดคะแนนไปพร้อมกับการเรียน และการทำงานที่ได้รับมอบหมายสมกับที่ได้รับมอบหมายให้สมกับที่ได้คะแนน

จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์เป็น ทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้เรียน ผู้สอนควรหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 35 ห้อง นักเรียน 1,480 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มา 1 ห้อง โดยการจับฉลาก เนื่องจากนักเรียนทั้ง 35 ห้อง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยใกล้เคียงกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) จำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.2 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สาระที่ 4 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้เนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากหนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา ลิลิตตะเลงพ่าย คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์ และโคลนตลก ตอนความนิยมเป็นเสมียน เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้และตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4) สร้างแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ผู้วิจัยได้ใช้ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ (2558, น. 23) ซึ่งมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ และขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล โดยใช้เนื้อหาสาระที่ 4 วรรณคดีวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน

ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย 1) สารสำคัญ 2) สารการเรียนรู้ 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) 5) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 6) การประเมินผล

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามจุดประสงค์และความตรงตามเนื้อหา โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ชั้นกระตุ้นความสนใจใช้เวลามากเกินไป และกิจกรรมขั้นค้นคว้าและคิดยังไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เท่าที่ควร ทั้งนี้ได้ปรับปรุงแก้ไขโดยการกระชับเวลาในชั้นกระตุ้นความสนใจให้สั้นลง และใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในขั้นค้นคว้าและคิดให้มากขึ้น

6) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 และ 2 เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมและเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนาน ฉบับละ 40 ข้อ มีคำถามที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และครอบคลุมกับเนื้อหาวิชา โดยมีขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด สารวรรณคดีวรรณกรรม เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

2) สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัด โดยแบ่งระดับพฤติกรรมตามแนวทางของบลูม (Bloom's Taxonomy, 2001) ได้แก่ จำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์ (อยู่ในภาคผนวก)

3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนาน แบ่งเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 60 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 60 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาคัดเลือกใช้ในการทดลองฉบับละ 40 ข้อ

4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาไทยและการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .67-1.00 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .67-1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เช่น ปรับภาษาที่ใช้ในการตั้งคำถาม การใช้คำถามให้แสดงความเป็นปรนัย เรียงลำดับข้อคำถามให้เหมาะสม

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

6) ตรวจสอบให้คะแนนจากกระดาษคำตอบของนักเรียน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

7) วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ โดยใช้โปรแกรม Test Analysis Program ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 37.04 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 12.29 คะแนน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.28-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21-1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน เท่ากับ 0.92 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียน มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 36.12 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 12.41 คะแนน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.82 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21-0.94 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนเรียนเท่ากับ 0.93

8) คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนให้เหลือ ฉบับละ 40 ข้อ ตามผังการออกข้อสอบและจำนวนที่กำหนดไว้ โดยเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (วรรณิ แกมเกตุ, 2551, น. 222)

9) นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้ว 40 ข้อ มาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน อีกครั้ง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530, น. 340) ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 23.42 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 10.58 คะแนน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40-0.74 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27-1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนเท่ากับ 0.94 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียน มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 22.86 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 10.63 คะแนน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.26-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21-1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนเท่ากับ 0.94 คะแนน

10) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนที่มีประสิทธิภาพมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ ฉบับละ 40 ข้อ เพื่อนำไปเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.3 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

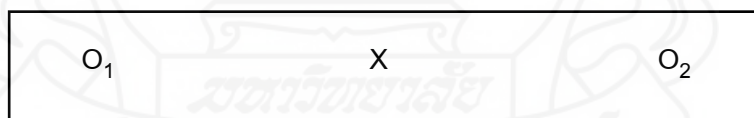
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยการปรับใช้แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ของ ดารกา วรรณวนิช (2554, น. 188-200) ซึ่งเป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ซึ่งแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ดังกล่าวนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.36-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.66 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 0.85 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับใช้และนำแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ของ ดารกา วรรณวนิช (2554, น. 188-200) มาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1) นำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้ปรับแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน
- 2) ตรวจสอบให้คะแนนจากกระดาษคำตอบของนักเรียน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน
- 3) นำผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรม Test Analysis Program ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.28-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.80 ข้อที่ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี มี 11 ข้อ ข้อที่ยากปานกลาง อำนาจจำแนกดีมี 19 ข้อ ข้อที่ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี มี 22 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 0.89
- 4) จัดพิมพ์แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบแผนการวิจัย

3.1.1 รูปแบบ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ The One Group Pretest-Posttest Design (แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง)

เมื่อ O_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

O_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

3.2 วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน ซึ่งมีวิธีการดำเนินการทดลอง ดังต่อไปนี้

3.2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) ให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 45 ข้อ

3.2.2 ดำเนินการทดลอง จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) จำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-Test) หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ครบทั้งจำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 45 ข้อ

3.2.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง โดยชั่วโมงที่ 1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ ชั่วโมงที่ 2 ให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 45 ข้อ ชั่วโมงที่ 3-20 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) จำนวน 9 แผน ชั่วโมงที่ 21 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ และชั่วโมงที่ 22 ให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 45 ข้อ รายละเอียดดัง ตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนคาบ
1	17 พ.ค. 2562	ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์	2
2	24 พ.ค. 2562	แผนที่ 1 เรื่อง ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี	2
3	31 พ.ค. 2562	แผนที่ 2 เรื่อง ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี	2
4	7 มิ.ย. 2562	แผนที่ 3 เรื่อง บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา	2
5	14 มิ.ย. 2562	แผนที่ 4 เรื่อง บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา	2
6	21 มิ.ย. 2562	แผนที่ 5 เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย	2
7	28 มิ.ย. 2562	แผนที่ 6 เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย	2
8	5 ก.ค. 2562	แผนที่ 7 เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์	2
9	12 ก.ค. 2562	แผนที่ 8 เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์	2

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนคาบ
10	19 ก.ค. 2562	แผนที่ 9 เรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน	2
11	26 ก.ค. 2562	ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนวิชาภาษาไทย และ แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์	2

3.2.5 นำผลการทดลองที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้อแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติในการทดสอบ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าสถิติที (t-test)

2) วิเคราะห์ข้อมูลการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้อแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติในการทดสอบ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าสถิติที (t-test)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้อแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่าสถิติที (t-test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้อแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่าสถิติที (t-test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น. 73) คำนวณโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น. 79) คำนวณโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

5.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) โดยการทดสอบค่าสถิติที (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 112) คำนวณโดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

คะแนน	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	40	17.97	2.93	37.588*
หลังเรียน	40	31.50	3.65	

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 17.97 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.93 คะแนน ค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 31.50 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.65 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบทางสถิติโดยใช้ t-test ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์
เป็นฐาน**

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

คะแนน	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	40	22.52	3.27	31.101*
หลังเรียน	40	35.02	3.81	

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 22.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.27 คะแนน
ค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 35.02 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.81คะแนน เมื่อ
เปรียบเทียบทางสถิติโดยใช้ t-test ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่า
ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร” สรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2 สมมติฐานการวิจัย

2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 35 ห้อง นักเรียน 1,480 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มา 1 ห้อง โดยการจับฉลาก เนื่องจากนักเรียนทั้ง 35 ห้อง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคล้ายคลึงกัน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการทดลอง จำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง โดยใช้เนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากหนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการและเอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา ลิลิตตะเลงพ่าย คัมภีร์ฉันทศาสตร์แพทยศาสตร์สงเคราะห์ และโคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามจุดประสงค์และความตรงตามเนื้อหา ซึ่งได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนานที่สร้างตามแนวคิดของบลูม (Bloom) แบ่งเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 60 ข้อ แบบทดสอบเรียน จำนวน 60 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาคัดเลือกไปใช้ในการทดลองฉบับละ 40 ข้อ โดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาไทยและการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67-1.00 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .67-1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เช่น ปรับภาษาที่ใช้ในการตั้งคำถาม การใช้คำถามแสดงความเป็นปรนัย จัดเรียงข้อคำถามให้เหมาะสม จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียน โดยใช้โปรแกรม Test Analysis Program ได้คะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 23.42 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 10.58 คะแนน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40-0.74 และ

ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27-1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.94 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียน ได้คะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 22.86 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 10.63 คะแนน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.26-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21-1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.94

3) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การสร้างแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับใช้แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ของ ดารกา วรณวนิช (2554, น. 188-200) ซึ่งเป็นแบบวัดที่เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) นำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ปรับแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 50 คน นำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไปตรวจสอบคุณภาพโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Test Analysis Program ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.28-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.80 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 0.89

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.4.1 ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 45 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1.4.2 ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1.4.3 ดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) จำนวน 9 แผน ใช้เวลา 18 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง

1.4.4 ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 45 ข้อ ฉบับเดิม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1.4.5 ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1.5.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่าสถิติที (t-test)

1.5.2 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่าสถิติที (t-test)

1.6 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.6.1 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

1.6.2 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กระตุ้นความสนใจ 2) ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ 3) ค้นคว้าและคิด 4) นำเสนอ 5) ประเมินผล ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิดและได้ลงมือกระทำด้วยตัวเอง (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการค้นคว้าข้อมูล มากกว่าการรอรับข้อมูลจากผู้สอน ซึ่งมักสอนโดยการบรรยายหรือที่เรียกว่า การสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง โดยการสอนเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในเนื้อหาเพราะต้องเรียนตามที่ผู้สอนเตรียมเนื้อหาโดยผู้เรียนมีหน้าที่รับข้อมูลอย่างเดียว ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มุ่งเน้นที่การเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากการทำหน้าที่ในการบรรยายเนื้อหา (Lecturer) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการกลุ่มและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual differences) ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและเกิดทักษะการคิดอย่างเป็นระบบตามประเด็นปัญหาที่ตนเองสนใจ ทั้งนี้ผู้สอนสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มาผสมผสานหรือใช้ร่วมกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การใช้บทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง เทคนิคโต๊ะกลม เทคนิคจิ๊กซอว์

เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จึงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ (2558, น. 23-37) กล่าวว่า “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยความสนใจและความร่วมมือของผู้เรียน โดยที่ผู้สอนจะต้องไม่บังคับให้ผู้เรียนรู้ แต่ต้องเกิดจากการอยากรู้ของผู้เรียนเอง ทั้งนี้เมื่อผู้เรียนเกิดความอยากรู้จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมที่ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลตามที่ตนเองสนใจ ซึ่งเป็นสิ่งแสดงว่าผู้เรียนพร้อมที่จะเกิดกระบวนการเรียนรู้” และสอดคล้องกับ มงคล เรียงณรงค์ (2557, น. 177) ที่กล่าวว่า “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ทุกขั้นตอนมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานด้วยกระบวนการกลุ่ม ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการนี้จึงสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้” นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กำธร ดิษธรรม (2557) อัมพร เลิศณรงค์ (2559) สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ (2560)

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กระตุ้นความสนใจ 2) ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ 3) ค้นคว้าและคิด 4) นำเสนอ 5) ประเมินผล ซึ่งสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ซึ่งการใช้ปัญหาเป็นตัวนำเป็นหัวใจของขั้นตอนนี้ ซึ่งผู้สอนจะไม่ได้เป็นผู้ที่กำหนดปัญหาในบทเรียน แต่จะให้ผู้เรียนร่วมกันกำหนดปัญหาที่สงสัยและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลเพื่อตอบคำถามปัญหาตามที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ทั้งนี้สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยกระบวนการเหล่านี้ผู้เรียนจะดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ครูจะคอยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกอยู่ในชั้นเรียน เมื่อผู้เรียนเกิดความอยากรู้จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมที่ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลตามที่ตนเองสนใจ ซึ่งเป็นสิ่งแสดงว่าผู้เรียนพร้อมที่จะเกิดกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด เป็นขั้นตอนการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนที่สำคัญมาก โดยขั้นตอนนี้ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลากับการค้นคว้าและคิด เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในห้องเรียน โดยให้คำชี้แนะในการค้นหาคำตอบ ทั้งนี้ผู้สอนจะใช้วิธีการถามกลับหรือตอบคำถามด้วยคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือมาใช้ในการตอบคำถาม ซึ่งความรู้ในยุคปัจจุบันเป็นความรู้ที่กว้างขวางไม่มีขีดจำกัด มีความเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ผู้เรียนจึงควรเลือกใช้

ข้อมูลให้ถูกต้อง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เพลิดเพลินกับการเรียนรู้กับข้อมูลเหล่านั้น ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนค้นคว้าและคิด ไม่ใช้การได้ข้อสรุปของคำตอบที่ถูกต้อง แต่เป็นทักษะที่ผู้เรียนได้รับจากการคิดและค้นคว้าหาคำตอบ ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาแก้ปัญหาที่ตนเองสนใจได้อย่างเต็มที่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมีจุดเน้นคือ ต้องการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล การเลือกข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มากกว่าการเน้นที่จะต้องเป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จึงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารกา วรรณวนิช (2554) ชูไรดา เจะนิ (2555) แผงกมล เพชรเกลี้ยง (2556) ชันธ์ชัย อธิเกียรติ (2556) อมรรัตน์ มุสิกะโรจน์ (2557) ดวงแข ชุมพล (2557) ปนัดดา เจริญนิติกุล (2557) การคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานของกระบวนการคิดในมิติอื่น ๆ และเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนต้องมี โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551, น. 52-53) ที่กล่าวไว้ว่า การคิดวิเคราะห์เป็นสติปัญญาของมนุษย์อย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้มนุษย์แยกแยะข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องต้นของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอย่างไร ทำให้สามารถนำข้อเท็จจริงที่เป็นความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การประเมินและตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ทักษะดังกล่าวทำให้ผู้เรียนพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบโดยใช้เหตุผลก่อนการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธเพื่อหาข้อสรุปปัญหานั้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ควรจัดการเรียนแบบคาบคู่ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาในพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ควรเปลี่ยนสมาชิกในกลุ่มของผู้เรียนไม่ให้ซ้ำกันเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความพึงพอใจ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ความคงทนในการเรียนรู้

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) โดยนำไปศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาต่างประเทศ ศิลปศึกษา สังคมศึกษา

3.2.3 ควรศึกษาวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) โดยนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น

3.2.4 ควรศึกษาวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) โดยการเปรียบเทียบกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่น เช่น 4MAT CIPPA PBL 5E

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: *คุรุสภาลาดพร้าว*.
- กำธร ดิษธรรม.(2557). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง ภาพปะติดจากวัสดุธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ใน *เอกสารการประชุมทางคุรุสภา ประจำปี 2558 เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- ฉันทชัย อธิเกียรติ. (2556). *การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการแต่งร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมผสมและกลุ่มที่สอนแบบปกติ*. รายงานการวิจัยคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์. (2557). *การใช้คำถามเพื่อพัฒนาการวิเคราะห์ เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์ (1991).
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2542). *เพลินเพื่อรู้*. กรุงเทพฯ: พี.เพรส.
- โชติกา ภาษีผล และคณะ. (2558). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูโรดา เจะณี. (2555). *การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาไทยแบบกระตุ้นคิด เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ดวงแข ชุมพล. (2557). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตร่วมกับสื่อจำลอง เรื่อง ของไหล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ดารกา วรรณวิช. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้แผนผังความคิดที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)*. งานวิจัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิตนา แคมมณี. (2542). *การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2540). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). *วิธีวิจัยการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พี.เอ็น. การพิมพ์.
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และ นวลเสน่ห์ วงเจตธรรม. (2545). *แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา*. (หน่วยที่ 5). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บันดดา เจริญนิติกุล. (2557). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค พรินติ้ง.
- แฝงกมล เพชรเกลี้ยง. (2556). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามและผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2544). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- มงคล เรียงณรงค์. (2557). *การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชา ส21103 สังคมศึกษา 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2556). *การยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์*. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาลัษัทยักษิณ*, 13(2), 125-139.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2552). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา. (2562). *รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วนิช สุธาร์ตัน. (2547). *ความคิดและความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ตันศิริ. (2539). *โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต: แนวคิดและบทวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิริยะ ฤกษ์พาณิชย์. (2558). *การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน CBL*. สืบค้นจาก <http://blog.eduzones.com/wiriyah/149091>.
- _____. (2558). การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity - based Learning (CBL). *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 1(2), 23-37.
- สถาบันภาษาไทย. (2554). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาการศึกษา. (2551). *พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์. (2560). กระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ในกระบวนวิชา CEE2205 (ความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็ก). *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 32(2), 1-9.
- เสี่ยม โตรัตน์. (2546). การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 67(82), 26-37.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2558). *การวัดผลและการประเมินผลแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ มุสิกโรจน์.(2557). *ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม จังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อัมพร เลิศณรงค์. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 17(1).
- Bloom, Benjamin S. (1956). *Taxonomy of Educational Objective Goals Handbook 1 Cognitive Domain*. United States of America: David Mackay.
- Chesbro, R. (2008). Using Grading Systems to Promote Analytical Thinking Skill. *Responsibility and Reflection*, 32(1), 58-60.
- Dewey, John. (1933). *How we think*. New York: D.C. Heath.
- Good, Carter. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: MC Graw Hill.
- Hopkins, D. Charles and Antes, C. Richard. (1990). *Class Room Measurement and Evaluation*. Illinois: n.p.

- Kenny, L. J. (2003). Using Edward de Bono's six hats game to aid critical thinking and reflection in palliative care. *International Journal of Palliative Nursing*, 105-12.
- Lumkin, C. F. (1991). Effects of Teaching Critical Thinking Skills on the Critical Thinking Ability, Achievement, and Retention of Social Studies Content by Fifth and Sixth – Grader. *Dissertation Abstracts International*, n.p.
- Marzano, Robert J. (2001). *Designing a New Taxonomy of Educational Objective*. Thousand Oaks, California: Corwin Press.
- Sternberg, Robert J. (1997). *Thinking Styles*. Cambridge: Cambridge University Press.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก

1. รายนามผู้เชี่ยวชาญ
2. หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัย
3. หนังสือขออนุญาตใช้เครื่องมือวิจัย
4. หนังสือขอขอบคุณที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง
 วุฒิการศึกษา ศษ.บ. ภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยศิลปากร
 อ.ม. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พร.ด. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
 ณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ชื่อ นายโสภณ ปิ่นทอง
 วุฒิการศึกษา ศศ.บ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ศษ.บ. จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ศศ.ม. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 โรงเรียนศึกษานารี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ
3. ชื่อ นายวรกร ปกป้อง
 วุฒิการศึกษา ค.บ. ภาษาไทย วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 ค.ม. การสอนภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพฯ
4. ชื่อ นางสาวเอมิกา สุวรรณหิตาทร
 วุฒิการศึกษา กศ.บ. ภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ค.ม. การวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 โรงเรียนศึกษานารี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ
5. ชื่อ นายนพล อัจจุฤทธิ์
 วุฒิการศึกษา ศษ.บ. การสอนฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ค.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๓๑๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ร้อยตรีสัพพัญ์ สุขพิระวัฒนกุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๓-๔๐๔-๐๖๖๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๓๑๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายโสภณ ปิ่นทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ร้อยตรีสัมพันธ์ สุขพิระวัฒน์กุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๓-๔๐๔-๐๖๖๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๓๑๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวรกร ใจดี

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ร้อยตรีสัมพันธ์ สุขพิระวัฒนกุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๓-๔๐๔-๐๖๖๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวรากร ปกป้อง

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ร้อยตรีสัตย์พันธุ์ สุขพิระวัฒนกุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๓-๔๐๔-๐๖๖๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวเอมิกา สุวรรณทิศาทร

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ร้อยตรีสัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๓-๔๐๔-๐๖๖๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๒๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายนพล อางฤทธิ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ร้อยตรีสัพัญญู สุขพิระวัฒน์กุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๓-๔๐๔-๐๖๖๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๖๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ด้วยว่าที่ร้อยตรี สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ห้อง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒-๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๓-๔๐๔-๐๖๖๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ที่ ..... วันที่ 13 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ..... ขออนุญาตใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ..... รองศาสตราจารย์ดารกา วรรณวนิช

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรี สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” มีความประสงค์ขออนุญาตนำแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของท่านไปพัฒนาและปรับใช้เป็นแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุญาต

ว่าที่ร้อยตรี

(สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย
สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทรศัพท์ 02-254-0287-8

โทรศัพท์มือถือ 083-404-0661

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ที่ .....

วันที่ 1 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอบขอบคุณที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ดารกา วรณวนิช

ตามที่ข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรี สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ขออนุญาต นำแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของท่านไปพัฒนาและปรับใช้เป็นเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา” บัดนี้ข้าพเจ้าได้ดำเนินการวิจัยเป็นที่เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ซึ่งแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของท่านเป็นประโยชน์อย่างสูงยิ่งในการทำวิจัยดังกล่าว

จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย

สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทรศัพท์ 02-254-0287-8

โทรศัพท์มือถือ 083-404-0661

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 1

วิชา ภาษาไทย **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี **จำนวน 2 ชั่วโมง**

---

1. สาระสำคัญ

1. มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี เป็นผลงานการประพันธ์ของ เจ้าพระยาพระคลัง (หน)
2. มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี เป็นวรรณคดีที่มีที่มาจากชาตกในพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นพระชาติที่พระพุทธเจ้าได้เกิดเป็นพระโภสีตว์นามว่า พระเวสสันดร และได้ทำทานบาริอันยิ่งใหญ่เพื่อให้ได้สำเร็จโพธิญาณ กัณฑ์มัทรีเป็นกัณฑ์ที่ 9
3. มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี แต่งเป็นร้อยยาว จำนวน 90 พระคาถา
4. คำศัพท์และสำนวนโวหารที่ใช้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ส่วนใหญ่เป็นคำภาษาบาลีสันสกฤตซึ่งเหมาะกับการแต่งวรรณคดีประเภทศาสนา
5. มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี เนื้อเรื่องกล่าวถึงเมื่อพระเวสสันดรพระราชทานสองกุมารให้ชูชกแล้ว พระนางมัทรีเสด็จกลับจากหาผลไม้ ทรงตามหาสองกุมารตลอดคืนจนสลบพระเวสสันดรทรงแก้ไขแล้วตรัสเล่าความจริงให้พระนางมัทรีฟัง แล้วพระนางก็ทรงอนุโมทนาพร้อมกับพระเวสสันดร

2. สาระการเรียนรู้

1. ประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี
2. ที่มาของเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี
3. รูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี
4. คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี
5. เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ได้
2. อธิบายที่มาของเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ได้
3. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ได้
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ได้
5. สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนคู่วิดีทัศน์ “เทศน์มหาชาติ กัณฑ์มัทรี” ความยาวประมาณ 5 นาทีหลังจากคู่วิดีทัศน์จบ ให้นักเรียนระบุดมมุ่งหมายในการเทศน์มหาชาติ

2. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรีเกี่ยวกับ ประวัติผู้แต่ง ที่มา รูปแบบการแต่ง คำศัพท์และสำนวนโวหาร แล้วทำใบกิจกรรมที่ 1.1 โดยการสรุปประวัติผู้แต่ง อธิบายที่มาของเรื่อง ระบุนรูปแบบการแต่ง

3. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 1.2 โดยการอธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารจาก เรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

4. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยการตั้งคำถามที่เป็นปัญหาจาก ประเด็นเนื้อเรื่องที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบจากการอ่านเนื้อเรื่องในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของคู่ตนเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มฟังแล้วบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 1.4

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องย่อจากคำตอบในใบกิจกรรมที่ 1.4 ลงในใบกิจกรรมที่ 1.5

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อนำเสนอผลงานการสรุปเนื้อเรื่องย่อจากเรื่อง มหาเวสสันดร-ชาดก กัณฑ์มัทรี จากใบกิจกรรมที่ 1.5

8. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะที่ผู้นำเสนอกระตุนให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

9. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ในประเด็นดังต่อไปนี้

1) เมื่อพระนางมัทรีกลับมาถึงอาศรมได้ตรัสถามพระเวสสันดรถึงพระกุมารทั้งสอง แต่พระเวสสันดรกลับนิ่งเฉยไม่ยอมบอกเรื่องที่พระองค์ยกพระกุมารทั้งสองเป็นทานให้แก่ชูชก เพราะเหตุใด พระเวสสันดรจึงทำเช่นนั้น

2) เมื่อพระนางมัทรีทรงคร่ำครวญถึงพระกุมารทั้งสองจนสิ้นสติไป พระเวสสันดรทรงแก้ปัญหา
นี้อย่างไร

3) เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่า พระนางมัทรีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการบำเพ็ญทาน
บารมีของพระเวสสันดร

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. วิชาทัศน์ “เทศน์มหาชาติ กัณฑ์มัทรี”
2. ใบความรู้เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี
3. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	อธิบายที่มาของเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวน โวหารในเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
5	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

วีดิทัศน์ “เทศน์มหาชาติ กัณฑ์มัทรี”

ใบความรู้
เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ประวัติผู้แต่ง

เจ้าพระยาพระคลัง (หน) เกิดในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ในแผ่นดินพระเจ้ากรุงธนบุรีได้รับราชการเป็นหลวงสรวิชิต สมัยรัชกาลที่ 1 ได้เลื่อนเป็นพระยาพิพัฒน์โกษา และเป็นเจ้าพระยาพระคลัง ในที่สุด ถึงแก่อสัญกรรม พ.ศ. 2348 ผลงานที่สำคัญได้แก่ราชาธิราช ลิลิตเพชรมงกุฎ สามก๊ก อิเหนาคำฉันท์ บทมโหรีเรื่องกาเกี และร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก 2 กัณฑ์ คือ กัณฑ์กุมาร และ กัณฑ์มัทรี

ที่มาของเรื่อง

เรื่องมหาเวสสันดรชาดกมีที่มาจากเหตุการณ์ครั้งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพุทธบิดาและพระประยูรญาติที่กรุงกบิลพัสดุ์ บรรดาพระประยูรญาติไม่ปรารถนาจะทำความเคารพพระพุทธเจ้า ด้วยทรงคิดว่าพระพุทธองค์มีพระชนมายุน้อยกว่า พระพุทธองค์ทรงทราบความคิดของเหล่าพระประยูรญาติ จึงทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ โดยเสด็จขึ้นสู่นิภากาศ แล้วปล่อยให้ฝูงละอองธุลีพระบาทตกลงสู่เศียรของพระญาติทั้งหลาย พระประยูรญาติจึงได้ละทิฐิแล้วถวายบังคมพระพุทธเจ้า ขณะนั้นได้เกิดฝนโบกขรพรรษ พระภิกษุทั้งหลายเห็นเป็นอัศจรรย์จึงกราบทูลถามพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ตรัสว่า ฝนชนิดนี้เคยตกต้องพระประยูรญาติของพระองค์มาครั้งหนึ่งแล้วในอดีต แล้วทรงแสดงธรรมเรื่องมหาเวสสันดรชาดกหรือเรื่องมหาชาติแก่พระภิกษุเหล่านั้น

รูปแบบ

เป็นร่ายยาวสำหรับเทศน์ จะมีคำศัพท์บาลีขึ้นก่อนแล้วแปลเป็นภาษาไทยตามด้วยร่าย ในระหว่างการดำเนินเรื่องจะมีคำบาลีคั่นเป็นระยะๆ คำบาลีนั้นมีความหมายเกี่ยวเนื่องกับข้อความที่ตามมา

คำศัพท์และสำนวนโวหาร

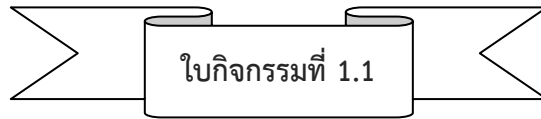
คำศัพท์	อธิบายศัพท์
กระถี่	เหตุร้าย
กเลวระ	ซากศพ
นึ่งมัธยัสถ์	ประหยัดถ้อยคำ ไม่ยอมพูด
ปริภาษณา	ปริภาษ กล่าวโทษ
พญาพางมฤคราช	ราชาแห่งสัตว์ร้าย ได้แก่ พญาไกรสรราชสีห์ พญาเสือโคร่ง และ พญาเสือเหลือง
พระราชสมภาร	พระราชเจ้าผู้อภิบาล เป็นคำที่พระนางมัทรีเรียกพระเวสสันดร
มัจฉริยธรรม	ความตระหนี่
มาเลิศ	มาลี ดอกไม้
มัจฉลินท์	สระใหญ่ในป่าหิมพานต์ เป็นที่ที่หงส์อาศัยอยู่ “ปราศจาก มัจฉลินท์” หมายความว่าไปจากสระมัจฉลินท์
ศิโรเพฐน์	ผ้าโพกศีรษะ ในที่นี้หมายถึงศีรษะ “บายศิโรเพฐน์” คือ เอนศีรษะลง
สองรา	สองคน คำว่า “รา” เป็นภาษาถิ่นล้านนา แปลว่า เราทั้งคู่
สัตพิธรัตน์	แก้ว 7 ประการ ได้แก่ ทอง เงิน มุกดาหาร ทับทิม ไพฑูรย์ เพชร และ แก้วประพาฬ
แสรกคาน	สาแหรกและคาน ซึ่งเป็นเครื่องหาบ สาแหรกคือเครื่องใส่ของสำหรับ หาบ ปกติทำด้วยหวาย ส่วนคานคือไม้คานซึ่งใช้คอนสาแหรกตรงปลายไม้ทั้งสองข้าง
อุฏฐากการ	ลุกขึ้น

เนื้อเรื่องย่อ

พระนางมัทรีฝันร้ายว่ามีบุรุษมาทำร้าย จึงขอให้พระเวสสันดรทำนายฝันให้ แต่พระนางก็ยังไม่สบายพระทัย ก่อนเข้าป่า พระนางฝากพระโอรสกับพระธิดากับพระเวสสันดรให้ช่วยดูแล หลังจากนั้น พระนางมัทรีก็เสด็จเข้าป่าเพื่อหาผลไม้มาปรนนิบัติพระเวสสันดรและสองกุมาร ขณะที่อยู่ในป่า พระนางพบว่าธรรมชาติผิดปกติไปจากที่เคยพบเห็น เช่นต้นไม้ที่เคยมีผลก็กลายเป็นต้นไม้ที่ไม่มีดอก ทั้งท้องฟ้าก็มืดมิด ขอบฟ้าเป็นสีเหลืองให้รู้สึกหวั่นหวาดเป็นอย่างยิ่ง ไม่นานที่เคยหาบแสกรผลไม้ก็พลัดตกจากบ่า ตะขอที่ใช้เกี่ยวผลไม้พลัดหลุดจากมือ ยิ่งพาให้กังวลใจยิ่งขึ้นบรรดาเทพยดาทั้งหลายต่างพากันกังวลว่า หากนางมัทรีกลับออกจากป่าเร็วและทราบเรื่องที่พระเวสสันดร ทรงบริจาคพระโอรสธิดาเป็นทาน ก็จะต้องออกติดตามพระกุมารทั้งสองคืนจากชูชก พระอินทร์จึงส่งเทพบริวาร 3 องค์ให้แปลงกายเป็นสัตว์ร้าย 3 ตัว คือราชสีห์ เสือโคร่ง และเสือเหลือง ขวางทางไม่ให้เสด็จกลับอาศรมได้ทันเวลา เมื่อล่วงเวลาค่ำแล้ว จึงหลีกทางให้ พระนางเสด็จกลับอาศรม

เมื่อพระนางเสด็จกลับถึงอาศรมไม่พบสองกุมารก็โศกเศร้าเสียพระทัย เทียวตามหาและร้องให้คร่ำครวญ พระเวสสันดรทรงเห็นพระนางเศร้าโศก จึงหาวิธีตัดความทุกข์โศกด้วยการแก่งกล่าวหานางว่า คตินอกใจคบหากับชายอื่น จึงกลับมาถึงอาศรมในเวลาดึก เพราะทรงเกรงว่าถ้าบอกความจริงในขณะที่พระนางกำลังโศกเศร้าหนักและกำลังอ่อนล้า พระนางจะเป็นอันตรายได้ ในที่สุดพระนางมัทรีทรงคร่ำครวญหาลูกจนสิ้นสติไป ครั้นเมื่อฟื้นขึ้น พระเวสสันดรทรงเล่าความจริงว่า พระองค์ได้ยกกุมารทั้งสองแก่ชูชกไปแล้วด้วยเหตุผลที่จะทรงบำเพ็ญทานบารมี พระนางมัทรีจึงทรงค่อยหายโศกเศร้าและทรงอนุโมทนาในการบำเพ็ญทานบารมีของพระเวสสันดรด้วย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผู้แต่ง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี คือใคร

---

2. มหาเวสสันดรชาดก เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าอย่างไร

---

3. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

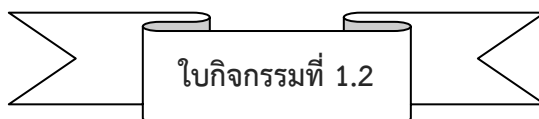

ใบกิจกรรมที่ 1.2

คำชี้แจง จงอธิบายคำศัพท์และสำนวนโวหารที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้

1. “เดินพลางทางเสวยพระโคกพลาง พระนัยนเนตรทั้งสองข้างไม่ขาดสายพระอัสสุชล”
_____
2. “พอประจวบจวนพญาพามฤคราช สะดุ้งพระทัยไหวหวาดวะหวีดวิงวอนแวงเข้าข้างทาง”
_____
3. “เทพพระเจ้าก็สั่งเวชในวิญญาน ก็พากันอุฎฐการคลาไคลให้มรรคาแก่นางพระยามัทรี”
_____
4. “ทั้งนี้เพราะเป็นกระสือขึ้นในไพรวัน พกษาทุกสิ่งสารพันก็แปรปรวนทุกประการ”
_____
5. “แต่พอตรัสว่าพระคุณเจ้าเอ๋ยคำเดียวเท่านั้น ก็หายเสียงเอียงพระกายบ้ายศิโรเพชญ์ พระเนตรหลับหับ
พระโอษฐ์ลงทันที”
_____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง มหาเวศสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

1)

---

2)

---

3)

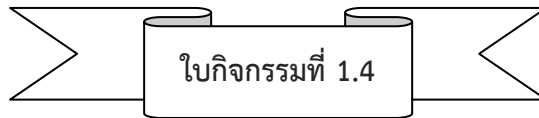

ใบกิจกรรมที่ 1.4

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากคำถามในใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้ว
ผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มฟัง

1)

---

2)

---

3)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 2

วิชา ภาษาไทย **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี **จำนวน 2 ชั่วโมง**

---

1. สาระสำคัญ

1. วรรณศิลป์ที่ปรากฏในร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์มัทรี ได้แก่ การใช้ภาพพจน์ การเล่นเสียง การเล่นคำ
2. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี มีตัวละครที่สำคัญ 2 ตัว ได้แก่ พระเวสสันดร เป็นตัวละครที่มีอุปนิสัยและพฤติกรรมที่สำคัญคือ ศรีธธาในการบริจาคทาน และพระนางมัทรี มีอุปนิสัยและพฤติกรรมที่สำคัญคือ รักลูกรักสามี และศรีธธาในการบริจาคทานเหมือนพระเวสสันดร
3. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี มีข้อคิดที่สำคัญคือ ความรักที่แม่มีต่อลูกยิ่งใหญ่มากหาใดเปรียบ
4. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี เป็นกัณฑ์ที่แสดงถึงความรักความอาลัยที่แม่มีต่อลูก โดยใช้ถ้อยคำที่ประทับใจ เพื่อให้เกิดความโศกเศร้าไปกับพระนางมัทรี กัณฑ์มัทรีจึงมีความดีเด่นทั้งด้านข้อคิดและการใช้ถ้อยคำให้กระทบอารมณ์

2. สาระการเรียนรู้

1. วรรณศิลป์ในเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี
2. พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี
3. ข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี
4. คุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้
2. วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้
3. บอกข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้
4. บอกคุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้
5. นำข้อคิดจากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนฟังเพลง “มัทรีโศก” แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างประสบการณ์เกี่ยวกับแม่ที่มีลักษณะเหมือนพระนางมัทรี
2. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.1 โดยการยกตัวอย่างข้อความที่เป็นวรรณศิลป์ ตามที่ระบุในใบกิจกรรม จากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลาง และอ่อน นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมที่ 2.2 โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครที่สำคัญในเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครที่สำคัญในเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ลงในใบกิจกรรมที่ 2.3
5. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายคำตอบตนเองให้เพื่อนในกลุ่มฟัง เพื่อหาข้อสรุปของคำตอบเสร็จแล้วให้ตรวจสอบความเรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คน ออกมานำเสนอผลงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร จากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี จากใบกิจกรรมที่ 2.3
7. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกันครูคอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

8. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.4 โดยให้นักเรียนบอกข้อคิดในเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี โดยการยกตัวอย่างข้อความในเรื่องและบอกวิธีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
9. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.5 โดยการบอกคุณค่าในเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ตามประเด็นดังนี้ ได้แก่ คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าด้านสังคม

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เพลง “มัทรีโศก”
2. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	บอกข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	บอกคุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
5	นำข้อคิดจากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

เพลง “มัทรีโคก”

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างข้อความที่เป็นวรรณศิลป์ในเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี
ตามหัวข้อที่ระบุต่อไปนี้

อุปมา

อุปลักษณ์

สัทพจน์

อติพจน์

บุคลวัตติ

สัญลักษณ์

เล่นคำ

ซ้ำคำ

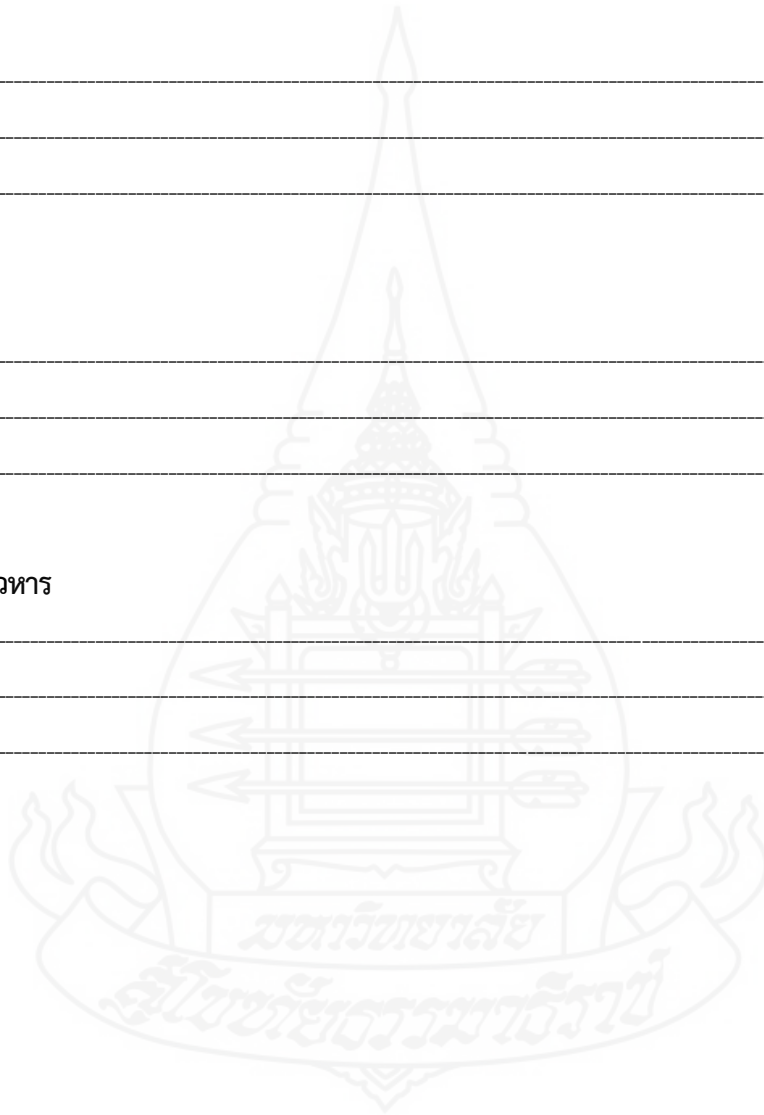

พรรณนาโวหาร

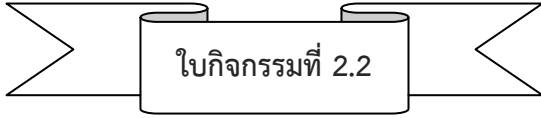

 ใบกิจกรรมที่ 2.2

ชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

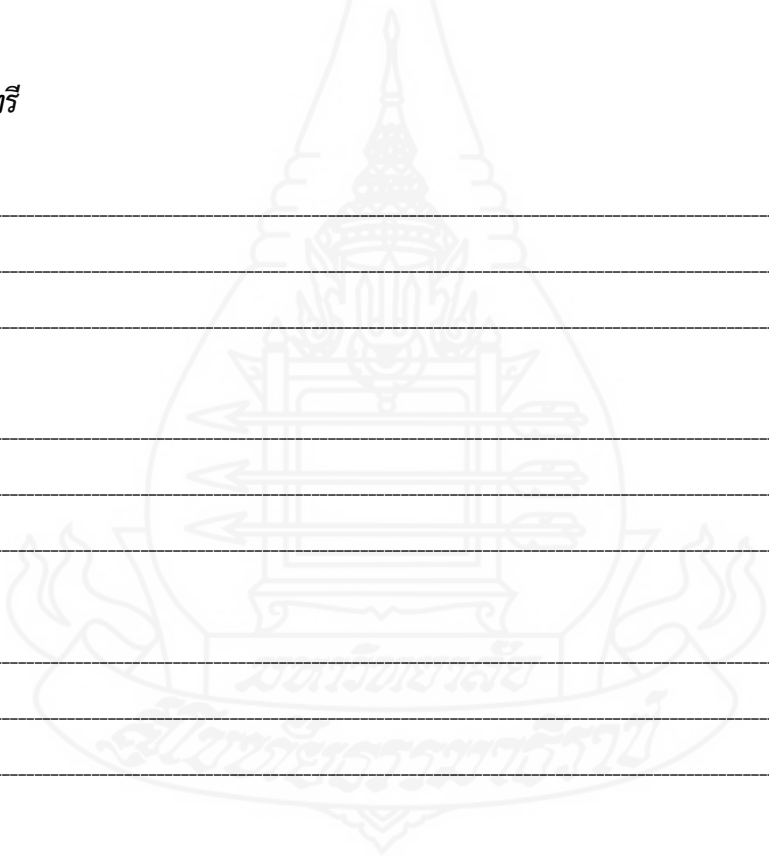
พระเวสสันดร

- 1) _____
 _____
 _____
- 2) _____
 _____
 _____
- 3) _____
 _____
 _____

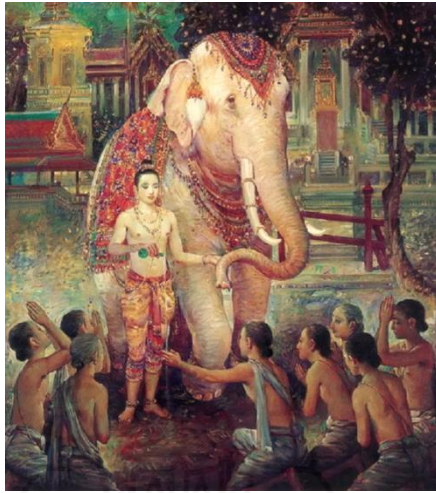
พระนางมัทรี

- 1) _____
_____
- 2) _____
_____
- 3) _____
_____

 ใบกิจกรรมที่ 2.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากคำถามในใบกิจกรรมที่ 2.2 โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายคำตอบตนเองให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

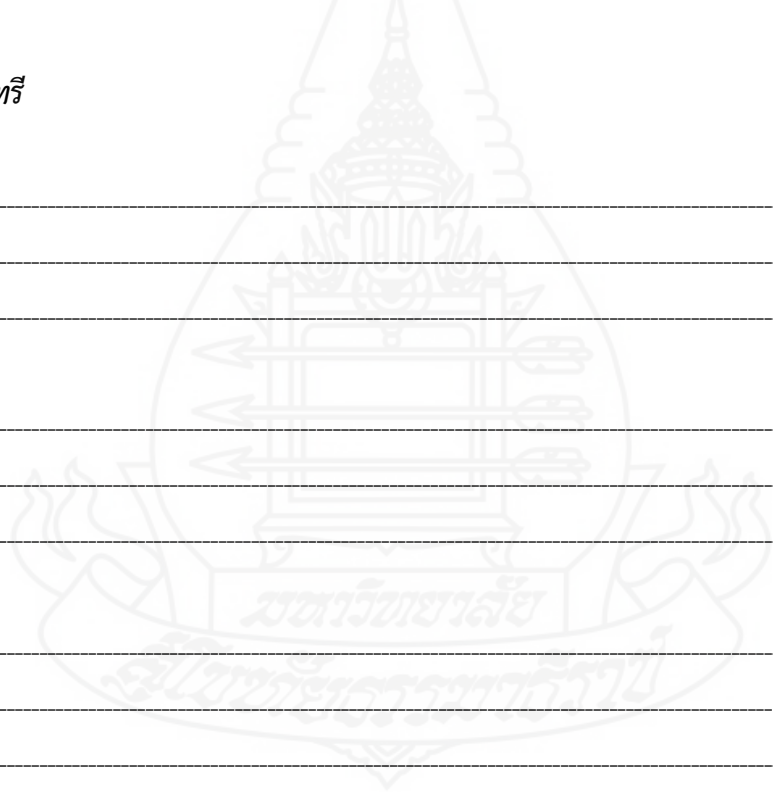
พระเวสสันดร

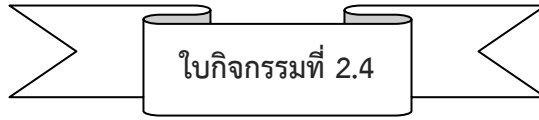
- 1) _____
 _____
 _____
- 2) _____
 _____
 _____
- 3) _____
 _____
 _____

พระนางมัทรี

- 1) _____
_____
- 2) _____
_____
- 3) _____
_____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1) ให้นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี และยกตัวอย่างข้อความในเรื่องประกอบ

---

2) ให้นักเรียนระบุสถานการณ์ในการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งบอกเหตุผลในการนำข้อคิดดังกล่าวไปใช้

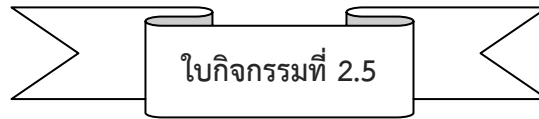

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกคุณค่าในเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ตามประเด็นต่อไปนี้

1. คุณค่าด้านเนื้อหา

---

2. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

---

3. คุณค่าด้านสังคม

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 3

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง มัทนะพาธา

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

1. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา พระองค์เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 29 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) กับสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ มีพระนามเดิมว่า เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ

2. บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มพระราชนิพนธ์เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2466 ขณะทรงพระประชวร และประทับอยู่ ณ พระราชวัง พญาไทและเสร็จสมบูรณ์ในวันที่ 18 ตุลาคม 2466 ซึ่งทรงใช้เวลาทรงพระราชนิพนธ์เพียง 1 เดือน 17 วัน โดยแนวคิดสำคัญของเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรัก ความลุ่มหลง ความเจ็บปวดทุกข์ระทมเพราะความรัก

3. บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา มี 5 องค์ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทคำฉันท์ โดยใช้กาพย์แต่งสลับกับฉันท์ ซึ่งใช้กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉก 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 และฉันท์อีกจำนวน 21 ชนิด นอกจากนี้ยังมีบทสนทนาที่ไม่ใช่ร้อยกรองอยู่บางตอน คือบทสนทนาของตัวประกอบที่ไม่สำคัญ

4. คำศัพท์และสำนวนโวหารที่ใช้แต่งเรื่อง มัทนะพาธา ส่วนใหญ่เป็นคำภาษาบาลีสันสกฤต รวมทั้งมีการดัดแปลงคำให้ลงเสียง ครุ ลหุ ได้ถูกต้องตามคณะและพยางค์ของฉันทอย่างเคร่งครัด

5. เนื้อเรื่อง มัทนะพาธา กล่าวถึง สุเทษณ์เทพบุตรหลงรักนางฟ้าชื่อมัทนา จึงให้วิทยากรชื่อมายาวิน ที่มีความชำนาญในเวทมนตร์คาถา ให้เรียกนางมัทนามาพบเพื่อให้นางรับรัก แต่นางไม่รักตอบจึงสาปให้นางไปเกิดเป็นดอกกุหลาบบนโลกมนุษย์ เนื้อหาของเรื่องนี้มีแนวคิดที่ชี้ให้เห็นว่าความรักก่อให้เกิดทุกข์ สุเทษณ์เป็นทุกข์เพราะรักมัทนาแล้วนางไม่รักตอบ ท้าวชัยเสนกับมัทนารักกันแต่ก็ได้รับความทุกข์ เพราะไม่อาจเคียงคู่กันได้

2. สาระการเรียนรู้

1. ประวัติผู้แต่งเรื่อง มัทนะพาธา
2. ที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา
3. รูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา
4. คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มัทนะพาธา
5. เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มัทนะพาธา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สรุปรประวัติผู้แต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้
2. อธิบายที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา ได้
3. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มัทนะพาธา ได้
5. สรุปรเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มัทนะพาธา ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูภาพดอกกุหลาบสีแดง แล้วให้นักเรียนอภิปรายว่า ภาพที่เห็นนั้นเกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทยเรื่องใด
2. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับที่มา ประวัติผู้แต่ง รูปแบบการแต่ง คำศัพท์และสำนวนโวหาร จากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และใบความรู้เรื่อง บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา
3. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.1 โดยให้นักเรียนสรุปรประวัติผู้แต่ง อธิบายที่มาของเรื่อง และระบุรูปแบบการแต่งบทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา
4. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 1.2 โดยการจับคู่ทำความเข้าใจของคำศัพท์และสำนวนโวหารจากบทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

5. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลาง และอ่อน นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามจากประเด็นเนื้อเรื่องที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันแล้วผลัดกันตอบคำถามในใบกิจกรรม ที่ 1.3 แล้วบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 1.4
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปรเนื้อเรื่องย่อจากคำตอบลงในใบกิจกรรมที่ 1.5 แล้วให้ตรวจสอบความเรียบร้อย เตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานการสรุปรเนื้อเรื่องย่อจากเรื่อง เรื่องมัทนะพาธา จากใบกิจกรรมที่ 4

9. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็น ในขณะที่ด้วยกันครูคอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและให้คะแนนแต่ละกลุ่มที่ออกมานำเสนอ จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

10. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง มัทนะพาธา ในประเด็นดังต่อไปนี้

1) เพราะเหตุใดบทละครพูดคำฉันท์ เรื่องมัทนะพาธา จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า ตำนานแห่งดอกกุหลาบ

2) การที่สุพรรณสาปให้นางมัทนาไปเกิดในโลกมนุษย์เป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่

3) ถ้านักเรียนเป็นนางมัทนา นักเรียนจะตกลงปลงใจรับรักสุพรรณหรือไม่ เพราะเหตุใด

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ภาพดอกกุหลาบสีแดง
2. ใบความรู้เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
3. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	อธิบายที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	อธิบายความหมายของคำศัพท์ในเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
5	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

ภาพดอกกุหลาบสีแดง

ใบความรู้ เรื่อง มัทนะพาธา

ประวัติผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา พระองค์เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 29 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) กับสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ มีพระนามเดิมว่าเจ้าฟ้าศิริราชรุจิ พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถทางด้านอักษรศาสตร์เป็นอย่างมาก ทรงมีผลงานพระราชนิพนธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองกว่า 200 เรื่อง เช่น ศกุนตลา รามเกียรติ์ เวณีสวานิช พระองค์ทรงใช้นามปากกาว่า อัศวพาหุ รามจิตติ พันแหลม ศรีอยุธยา นายแก้วนายขวัญ พระขรรค์เพชร เป็นต้น

ที่มาของเรื่อง

บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา เป็นบทละครที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นตามจินตนาการของพระองค์ โดยทรงให้ความสำคัญกับเรื่องความถูกต้องและความสมจริงในรายละเอียดของเรื่อง ทั้งชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร และรายละเอียดต่าง ๆ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ในการพระราชนิพนธ์เรื่องมัทนะพาธาปรากฏอยู่ในพระราชนิพนธ์คำนำว่า

“เรื่องละครนี้ ความตั้งใจเดิมของข้าพเจ้าจะแต่งขึ้นเป็นแต่หนังสือสำหรับอ่านอย่างกวีนิพนธ์เท่านั้น แต่ได้มีญาติมิตรขอให้จัดเล่นออกโรง ข้าพเจ้าจึงตกลงตาม ส่วนนักประพันธ์อื่น ๆ จะรู้สึกอย่างไรก็ตาม แต่ส่วนตัวข้าพเจ้าต้องสารภาพว่า เมื่อข้าพเจ้าได้แต่งหนังสือตั้งรูปขึ้นเป็นละครแล้วก็ยอมจะพอใจเมื่อมีผู้ขอให้เล่นเรื่องละครนั้น และถ้าแม้ว่ามีได้พอใจหรือปรารถนาที่จะให้ผู้ใดเอาเรื่องของเราไปเล่นออกโรงเป็นละคร เราจะประดีขสุรูปขึ้นไว้เป็นอย่างดีละครทำไม ส่วนวิธีเล่นเรื่อง ‘มัทนะพาธา’ นี้ ข้าพเจ้ากำหนดไว้ให้ตัวละครพูดบทของตนเอง ไม่ใช่ร้องบทนั้น ๆ อย่างแบบที่เรียกกันว่า ‘ละครดึกดำบรรพ์’ ต่อเมื่อบทใดเป็นบทขับร้องจึงให้ร้องกับให้มีดนตรีเล่นคลอเสียงเบา ๆ ในเวลาที่เจรจา และมีหน้าพาทย์กำหนดไว้บางแห่งเพื่อช่วยดำเนินเรื่อง”

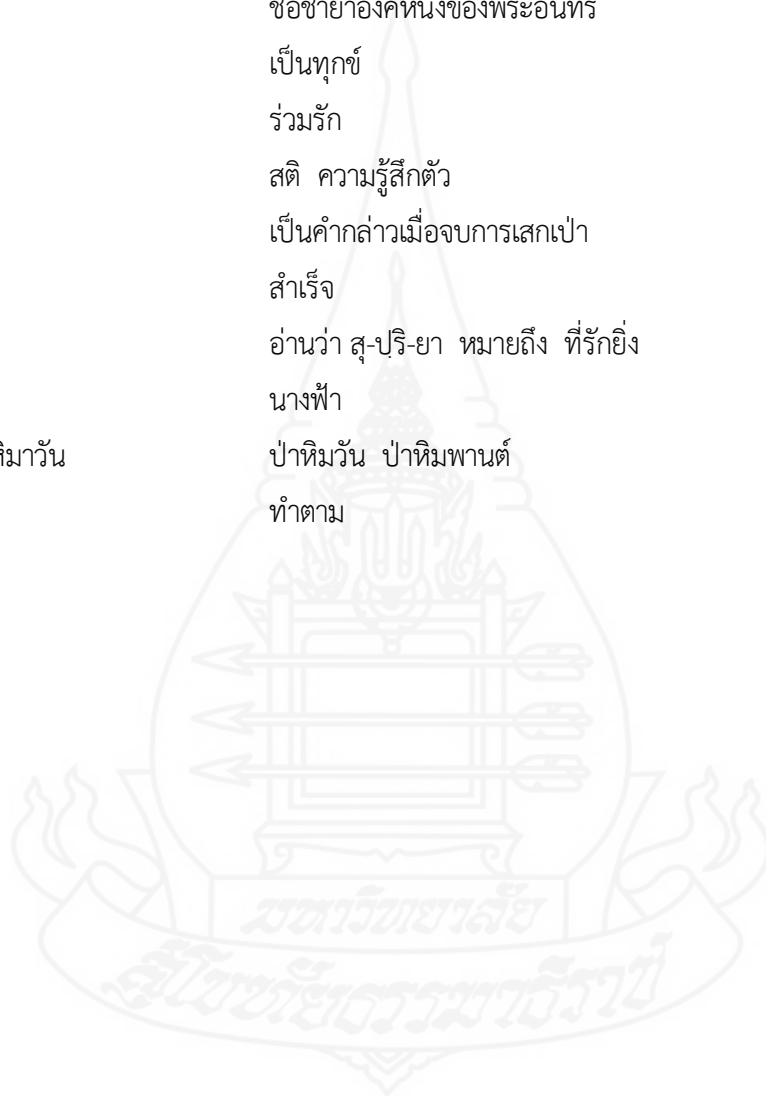
รูปแบบการแต่ง

บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา มี 5 องก์ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทคำฉันท์ โดยใช้กาพย์ แต่งสลับกับฉันท์ ซึ่งใช้กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉกข 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 และฉันท์อีกจำนวน 21 ชนิด นอกจากนี้ยังมีบทสนทนาที่ไม่ใช่ร้อยกรองอยู่บางตอน คือบทสนทนาของตัวประกอบที่ไม่สำคัญ

คำศัพท์และสำนวนโวหาร

กระปิดกระบวนความ	พูดอย่างมีชั้นเชิง
กอบ	ปรารถนาจะได้ครอบครอง
กฤษะกะ	ดอกกุหลาบ
คั่นระ	กลืน
คู่สมร	คู่สมร คู่รัก
เครื่องแต่	มีแต่จะรำคาญ ในความว่า “เครื่องแต่ทรงรำคาญ”
จะตุร์บาท	จตุรบาท สัตว์สี่เท้า
คนุ, ดนู	ฉัน ข้าพเจ้า
ตรีพิระโทษะ	โทษ 3 อย่าง ตามตำราแพทย์ไทยโบราณ หมายถึง อาการไข้ ที่ลม เลือด และเสมหะเป็นพิษขึ้น พร้อมกัน แต่ในเรื่องนี้ว่า ลม ดี (น้ำดี) และเสมหะเป็นพิษ
ทวิบท	สัตว์สองเท้าหรือมนุษย์
ทฤษะ	คือทฤษะ ในที่นี้ต้องการเสียดสีที่เน้นพยางค์แรก
ธาดา	พระพรหม
นงรัตน์	นางแก้ว นางผู้ประเสริฐ
นันทะโนทยาน	นันทวัน ชื่ออุทยานของพระอินทร์
บาทบริจาริกา	หญิงผู้มีหน้าที่รับใช้ปรนนิบัติพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งในที่นี้คือ จอมเทพสุเทษณ์
ประจิต	สร้าง
ประติพัทธ์	ความรักใคร่ผูกพัน
ประติชญา	คำมั่นสัญญา
ประโมทา	ปราโมทย์ ความยินดี
พระภุสสาย	เป็นคำโบราณใช้เรียกผู้เป็นใหญ่ เช่น กษัตริย์ เขียนว่า ลือสาย ก็ได้
มรุ	เทวดา
มะเมอ	ละเมอ
มาลิต	ดอกไม้
แมน	เทวดา
ยุบล	ข้อความ
โยคะ	อำนาจการบำเพ็ญสมาธิแบบนักรบวชพรหมณ์

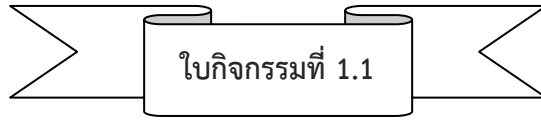
ระตี	คือ ระตี หมายถึง ความรัก
ราน	แต่กร้าว ในที่นี้ หมายถึง มีอำนาจทำลาย ในคำว่า “แรงไฟในราน ก็ล้มลงสิ้นสมถดี”
วิชชุ	สายฟ้า
วิศิษณ์	ดีเลิศ
ศจี	ชื่อชายองค์หนึ่งของพระอินทร์
คัลยะ	เป็นทุกข์
สมพาส	ร่วมรัก
สมถดี	สติ ความรู้สึกตัว
สวาทาย	เป็นคำกล่าวเมื่อจบการเสกเป่า
สิทธิ์	สำเร็จ
สุปรिया	อ่านว่า สุ-ปริ-ยา หมายถึง ที่รักยิ่ง
สุรี	นางฟ้า
หิมะวัน, หิมาวัน	ป่าหิมะวัน ป่าหิมพานต์
อนุวัฒน์	ทำตาม

เนื้อเรื่องย่อ

สุเทษณ์เทพบุตรบนสวรรค์หลงรักนางฟ้าชื่อมัทนา แต่นางไม่รักตอบ ทำให้สุเทษณ์เทพบุตรเกิดความทุกข์ทรมาน เพราะความไม่สมหวังในความรัก จิตระรอกคนสนิทของสุเทษณ์เทพบุตรจึงพามายาวินซึ่งเป็นวิทายธ ผู้เชี่ยวชาญอาถรรพวิทายมาพบสุเทษณ์เทพบุตร เพื่อช่วยให้ สุเทษณ์เทพบุตรสมหวัง โดยใช้เวทมนตร์ช่วย มีการทำพิธีร้ายมนตร์เรียกนางมัทนามาหาสุเทษณ์เทพบุตรได้ แต่นางมีอาการเช่นผู้ที่ถูกสะกดด้วยฤทธิ์มนตร์ สุเทษณ์เทพบุตรเห็นเช่นนั้นก็ต้องการ เพราะมิได้เป็นไปด้วยความรัก ความสมัครใจ สุเทษณ์จึงให้มายาวินคลายมนตร์ เมื่อนางมัทนาารู้สึกตัวเห็นสุเทษณ์เทพบุตรก็ตกใจทำท่าจะหนี และไม่ยอมรับรักของสุเทษณ์ ทำให้สุเทษณ์โกรธและสาปให้นางมัทนาไปจุติในโลกมนุษย์ นางขอให้ได้ไปเกิดเป็นดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมสุเทษณ์จึงสาปนางไปเกิดเป็นไม้กุหลาบ มีหนามแหลม ดอกงาม มีกลิ่นหอม นางจึงมาเกิดเป็นดอกกุหลาบ ในทุกคืนวันเพ็ญจะสามารถกลับเป็นมนุษย์ได้ ถ้าหากมีความรักก็จะต้องกลับมาเป็นดอกไม้่อีก แต่หากเป็นทุกข์เพราะความรักก็ให้วิงวอนสุเทษณ์เทพบุตรจะลงมาช่วย

วันหนึ่ง ท้าวชัยเสน กษัตริย์แห่งกรุงหัสตินาปุระ เสด็จมาล่าสัตว์และหลงทางกลางป่า ได้ไปถึงอาศรมของพระกาละทรศิน ท้าวชัยเสนเห็นนางมัทนา ต่างก็เกิดความรักซึ่งกันและกันนางมัทนาจึงกลายร่างเป็นมนุษย์ พระกาละทรศินจึงทำพิธีอภิเษกสมรสให้ ท้าวชัยเสนจึงพานางกลับเมือง ฝ่ายนางจันตีพระมเหสีเดิมของท้าวชัยเสน เกิดความหึงหวงจึงได้ออกอุบายให้พระบิดาของตนยกทัพมาตีหัสตินาปุระ ทั้งยังให้นางอราลีคนสนิทไปจ้างพราหมณ์วิฑูรมาสร้างบริการรทำเสน่ห์ เพื่อลวงท้าวชัยเสนว่านางมัทนาจ้างพราหมณ์วิฑูรมาทำพิธีปลงพระชนม์ชีพของท้าวชัยเสนเพื่อจะได้ครองรักกับศุภางค์ทหารคนสนิทของท้าวชัยเสนแทน ท้าวชัยเสนเข้าใจผิดจึงสั่งให้ประหารชีวิตนางมัทนาและศุภางค์แต่ทั้งสองก็ถูกปล่อยตัวไป นางมัทนาจึงกลับไปหาพระฤชีกาละทรศิน และได้วิงวอนขอให้สุเทษณ์ช่วยเหลือ สุเทษณ์จึงขอความรักจากนางอีกครั้งแต่นางก็ยังปฏิเสธ สุเทษณ์จึงสาปให้นางเป็นกุหลาบตลอดไปฝ่ายท้าวชัยเสนเมื่อรู้ความจริงก็รีบกลับไปรับนางมัทนาแต่พบว่านางได้กลายเป็นต้นกุหลาบไปเสียแล้ว ท้าวชัยเสนจึงนำต้นกุหลาบไปปลูกไว้ที่กรุงหัสตินาปุระ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผู้แต่งบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา คือใคร

---

2. ผู้แต่งบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา ได้แนวคิดและโครงเรื่องมาจากที่ใด

---

3. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา ใช้คำประพันธ์ประเภทใดในการแต่ง

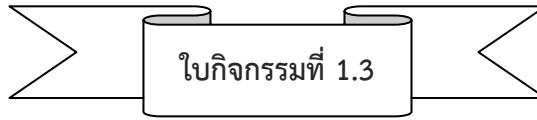

ใบกิจกรรมที่ 1.2

คำชี้แจง จับคู่คำศัพท์และความหมายโดยการนำตัวอักษรหน้าความหมายมาเติมลงในช่องว่าง

☐ อุวาทา	ก. พระชายาของพระอินทร์
☐ ประดิพัทธ์	ข. พระพรหม
☐ มรุ	ค. ดอกกุหลาบ
☐ กุพชกะ	ง. เทวดา
☐ ประดิชญา	จ. คำพูดที่ไม่ไพเราะ
☐ ยุบล	ฉ. ความรัก
☐ ดรุณี	ช. คำมั่นสัญญา
☐ สุราลัย	ซ. คนป่า
☐ มลิกขุ	ณ. ข่าวน่าสยอง
☐ ธาดา	ญ. สวรรค์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง มัทนะพารา ตามประเด็นต่อไปนี้

1) สุเทษณ์หลงรักนางมัทนา

---

2) นางมัทนาถูกมนตรีสะกด

---

3) สุเทษณ์วอนรักนางมัทนา

---

4) นางมัทนาถูกสาป

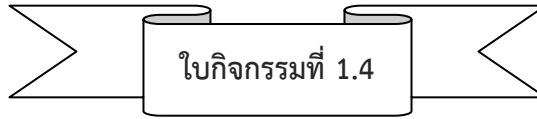
---

5) ตำนานแห่งดอกกุหลาบ

ใบกิจกรรมที่ 1.4

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง มัทนะพาธา โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันแล้วสลับกันตอบ
คำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.3

คำถามข้อที่ 1 กลุ่มที่.....

คำถามข้อที่ 2 กลุ่มที่.....

คำถามข้อที่ 3 กลุ่มที่.....

คำถามข้อที่ 4 กลุ่มที่.....

คำถามข้อที่ 5 กลุ่มที่.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 4

วิชา ภาษาไทย **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง มัทนะพาธา **จำนวน 2 ชั่วโมง**

---

1. สารสำคัญ

1. วรรณศิลป์ที่ปรากฏในบทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา ได้แก่ การสรรคำ การเล่นเสียง การใช้โวหารภาพพจน์ การเปรียบเทียบ
2. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีตัวละครที่สำคัญ 2 ตัว ได้แก่ สุเทษณ์ มินิสัย เจ้าอารมณ์ เอาแต่ใจตนเอง และไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ส่วนนางมัทนา มินิสัยซื่อตรง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม เป็นคนกล้าพูดกล้าคิด
3. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีข้อคิดที่สำคัญคือ ความรักที่แท้จริงคือการรู้จักให้ เพื่อให้คนที่เรารักมีความสุข ความรักมีทั้งด้านสมหวังและผิดหวัง ความรักอาจทำให้โลกสวยงามและในขณะเดียวกันอาจทำให้โลกหม่นหมองได้ถ้าความรักนั้นไม่สมหวัง ดังคำกล่าวที่ว่า “ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์”
4. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีคุณค่าที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อของสังคมไทย เช่น เรื่องกรรม ชาติภพ การขึ้นสวรรค์ เวทมนตร์คาถา รวมทั้งสะท้อนให้เห็นธรรมชาติมนุษย์ในเรื่องของความรักได้เป็นอย่างดี

2. สารการเรียนรู้

1. วรรณศิลป์ในเรื่อง มัทนะพาธา
2. พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา
3. ข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธา
4. คุณค่าเรื่อง มัทนะพาธา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มัทนะพาธาได้
2. วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธาได้
3. บอกข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธาได้
4. บอกคุณค่าเรื่อง มัทนะพาธาได้
5. นำข้อคิดจากเรื่อง มัทนะพาธาไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูแสดงข้อความ “ความรักเหมือนโรคา บันดาลตาให้มีคน” จากคำประพันธ์ในเรื่อง มัทนะพาธา แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญในข้อความดังกล่าว

2. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2.1 โดยการให้นักเรียนจับคู่ข้อความกับวรรณศิลป์ในบทละครพูด คำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลาง และอ่อน นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมที่ 2.2 โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครที่สำคัญในเรื่อง มัทนะพาธา จากคำประพันธ์

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครที่สำคัญในเรื่อง มัทนะพาธา ลงในใบกิจกรรมที่ 2.3 โดยที่สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติดังนี้

- 1) สมาชิกคนที่ 1 เขียนคำตอบ ข้อ 1 ในใบกิจกรรม แล้วส่งต่อให้สมาชิกคนที่ 2
- 2) สมาชิกคนที่ 2 อ่านคำตอบของสมาชิกคนที่ 1 แล้วพิจารณาคำตอบ ถ้าคำตอบยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ก็ให้เขียน คำตอบเพิ่มเติม แล้วทำใบกิจกรรมในข้อต่อไป แล้วส่งให้สมาชิกคนต่อไปเวียนครบทุกคนในกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร ที่สำคัญในเรื่อง มัทนะพาธา จากใบกิจกรรมที่ 2.3 หน้าชั้นเรียน โดยแต่ละกลุ่มปฏิบัติดังนี้

- 1) ตัวแทนกลุ่มหมายเลข 1 นำเสนอคำตอบ กลุ่มหมายเลข 2 ตรวจสอบ
- 2) ตัวแทนกลุ่มหมายเลข 2 นำเสนอคำตอบ กลุ่มหมายเลข 3 ตรวจสอบ เวียนจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

6. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.4 โดยการบอกข้อคิดจากการศึกษาเรื่อง มัทนะพาธา โดยให้นักเรียนยกตัวอย่างคำประพันธ์และวิธีใช้ในชีวิตประจำวัน

7. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.5 โดยการบอกคุณค่าจากการศึกษาเรื่อง มัทนะพาธา ตามประเด็นดังนี้ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านสังคม ด้านวรรณศิลป์

8. นักเรียนร่วมกันระบุนิสัยงามในชีวิตประจำวันในการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง มัทนะพาธา ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	บอกข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	บอกคุณค่าเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
5	นำข้อคิดจากเรื่อง มัทนะพาธา ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

ใบกิจกรรมที่ 2.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ข้อความกับวรรณศิลป์ในบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา

สัญลักษณ์	อิทธิพนธ์	อุปลักษณะ
ปฏิพากย์	อัปภาส	ปฏิบัติจฉา
บุคคลวัตติ	สัทพจน์	อุปมา

1. ไม่เรียกพะกาทุกุพ- ชะกะสี่อรุณแสง
ปานแก้มแฉล้มแดง ตรุณีนิยามอายุ

2. กระหม่อมฉันก็เคยทราบ สุภาชิตบุราณว่า
บุรุษยามลิเนหา ก็พูดได้ละหลายลีน

3. ก็พี่นี่สิเคยชม วิหคหงสะเลอสรร
จะกลับชมอีกานัน บได้แล้วนะแก้วตา

4. ฉะนั้นขอสบถต่อ สูดาราจรัสศรี
วะแวววับระยับที่ นะภาภาคพะแพรวพราว

5. โอ้วอนาถใจ ละเอนนะเป็นฉะนี้
แต่ไรก็ไม่มี มะณะนี้กระหะระหน

ใบกิจกรรมที่ 2.2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครในเรื่อง มัทนะพาธา จากคำประพันธ์ต่อไปนี้

สุพรรณ

อ๊ะ! เราไม่ขอ ได้นางละหนอ โดยวิธีนั้น!
 เสี้ยแรงเรารัก สม่ครใจครัน อยากให้นางนั้น สม่ครรักตอบ
 ผู้กจิตด้วยมนตรี แล้วตามใจตน ฝ่ายเดียวมิชอบ
 เราไฝ่ละโบม ประโลมใจปลอบ ให้นางนีกชอบ นีกรักจริงใจ

(ตวาด) อูเหม่!

มะทะนาชะเจ้าเล่ห์

ตะละคำอูวาทา

คนุถามเจ้าก็ไซร์

วนิดาพยายาม

ชิชิช่างจำนรรจา,

ถูกระบิดกระบวนความ.

บมิตอบณคำถาม,

กะละเล่นสำนวนหวาน.

ก็และเจ้ามิเต็มจิต   จะลัดับคนชวน
 ผิวะให้อองคั่นวล   ขณะหล่อนทะนงใจ
 ปมียอมจะร่วมรัก   และสมัคสมรไซรั
 ก็ตะนุจะยอมให้   วนิดานิवासสวรรค

นางมัทนา

อันโปรดให้เลือกตาม   ฤดีข้ามบัดนี้
 ขอเป็นซึ่งมาลี   ฤจิเรขวิไลวรรณ
 สุดแต่แจ่มจอมสรว   จะประสิทธิ์ประสาทพันธุ์
 ขอเพียงให้มีคั้น-   ธาระรีนระรอยหอม
 ด้วยกลืนของข้าบาท   ก็จะได้ประณตน์น้อม
 ใจนิตยบุชาจอม   สุระบ่มบำเพ็ญบุญ
 ข้าขอแต่เพียงให้   มรุทรงพระการุญ
 ให้เข้าได้ทำคุณ   และประโยชน์บ่ออยู่หมั่น

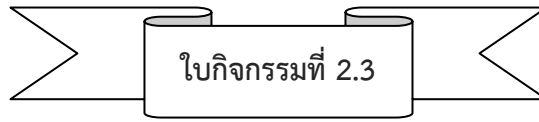
อยากใคร่สนองพระวรสุน- ทรคุณอนเนกนั้น
 จนใจเพราะผิดคติสุธรรม์ สุจริตประติชญา

เหตุใดพระองค์ทรงธรรม์
 แก่หมู่ชาวฟ้าทั้งหลาย

จึงทำเช่นนั้น
 โอ้พระภุชช

ให้ข้าพระบาทต้องอาย
 พระองค์จงทรงปราณี

ใบกิจกรรมที่ 2.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครในบทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา จากคำถามในใบกิจกรรมที่ 2.2

สุพรรณ

1)

---

2)

---

3)

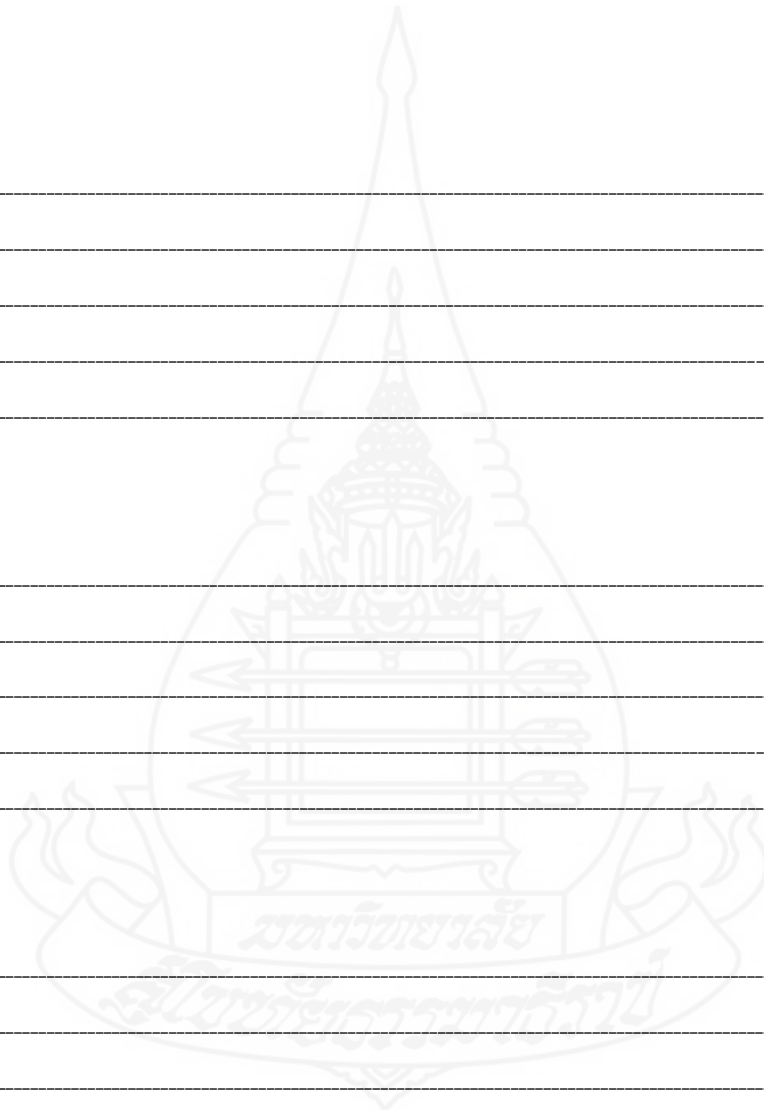

นางมัทนา

1)

---

2)

---

3)

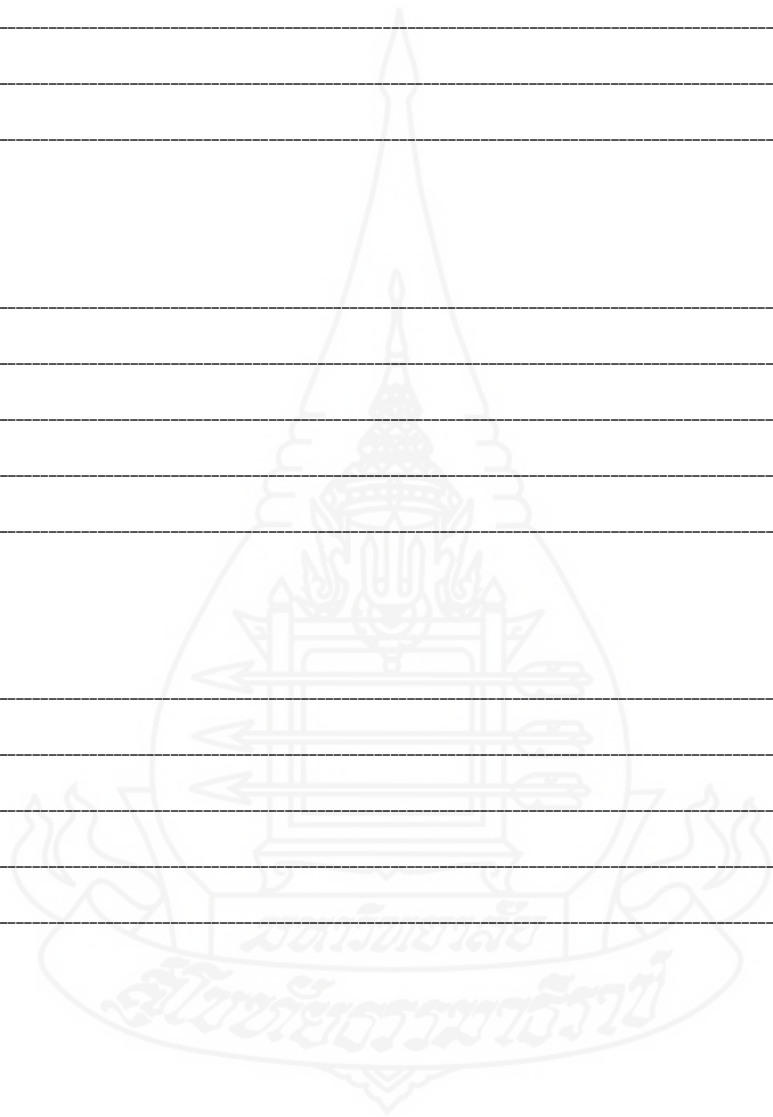

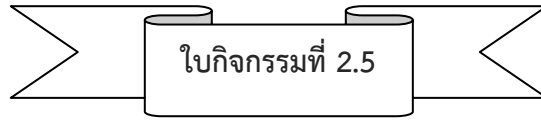

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกคุณค่าจากการศึกษาเรื่อง มัทนะพาธา ตามประเด็นต่อไปนี้

1) คุณค่าด้านเนื้อหา

---

2) คุณค่าด้านสังคม

---

3) คุณค่าด้านวรรณศิลป์

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 5

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

1. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นผู้ทรงพระนิพนธ์เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 28 ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) กับเจ้าจอมมารดาจ้อย มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าवासกรี

2. ลิลิตตะเลงพ่ายเป็นวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช โดยที่ดำเนินเรื่องตามพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา เริ่มตั้งแต่พระมหากษัตริย์ราชาเสด็จสวรรคต จนถึงตอนที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชาของพม่า

3. ลิลิตตะเลงพ่าย แต่งเป็นลิลิตสุภาพ ซึ่งการเข้าลิลิตประกอบด้วยร้อยสุภาพและโคลงสุภาพ เช่น โคลงสองสุภาพ โคลงสามสุภาพ และโคลงสี่สุภาพแต่งสลับกันตามความเหมาะสมของเนื้อหา โดยเริ่มต้นด้วยร้อยสุภาพซึ่งมีเนื้อหาอวยพระเกียรติและชื่นชมความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง

4. คำศัพท์และสำนวนโวหารที่ใช้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ส่วนใหญ่เป็นคำภาษาบาลีสันสกฤต และภาษาเขมร ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการจัดกระบวนทัพและเครื่องราชูปโภคของพระมหากษัตริย์

5. เนื้อเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย เริ่มต้นด้วยบทกวีด้วยการอวยพระเกียรติพระมหากษัตริย์ กล่าวถึงเหตุการณ์ทางเมืองมอญ พระมหาอุปราชายกทัพเข้าเมืองกาญจนบุรี สมเด็จพระนเรศวรปรากฏเรื่องตีเมืองเขมร สมเด็จพระนเรศวรทรงเตรียมทัพรับศึกมอญ พระมหาอุปราชาทรงปรึกษาการศึกษาแล้วยกทัพเข้าปะทะกองทัพหน้าของไทย ทัพหน้าไทยถอยไม่เป็นขบวน ทัพหลวงเคลื่อนพล ช้างทรงสมเด็จพระนเรศวร และพระเอกาทศรถฝ่าเข้าไปในกองทัพข้าศึก สงครามยุทธหัตถีและชัยชนะของไทย สมเด็จพระนเรศวรทรงสร้างสุพลและปูนบำเหน็จทหาร สมเด็จพระวันรัตขอพระราชทานอภัยโทษ

2. สารการเรียนรู้

1. ประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
2. ที่มาของเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
3. รูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
4. คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
5. เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
2. อธิบายที่มาของเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
3. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
5. สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูวีดิทัศน์ “ รู้จักยุทธหัตถีใน 3 นาที ”
2. ให้นักเรียนชมภาพพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์
3. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย แล้วทำใบกิจกรรมที่ 1.1 โดยการสรุปประวัติผู้แต่ง อธิบายที่มา รูปแบบการแต่ง เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
4. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.2 โดยการอธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

5. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยการตั้งคำถามที่เป็นปัญหาจากประเด็นเนื้อเรื่องที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันตอบคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบ แล้วบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 1.4
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องย่อจากการตอบคำถาม บันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 1.5 และตรวจสอบความเรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานโดยครูสุ่มคนแรกแล้วให้นักเรียนสุ่มคนต่อ ๆ ไป จากการสรุปเนื้อเรื่องย่อจากเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย จากใบกิจกรรมที่ 1.5 ซึ่งให้นำเสนอในรูปแบบบทบาทสมมติตามเวลาที่ครูกำหนด

10. ให้นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกัน ครูคอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอ โดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

11. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ในประเด็นดังต่อไปนี้
  - 1) สมเด็จพระนเรศวรทรงแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างไรในการที่ช้างทรงของพระองค์และพระเอกาทศรถหลุดฝ่าเข้าไปในกองทัพข้าศึก
  - 2) เหตุใดสมเด็จพระนเรศวรจึงทรงพระราชทานอภัยโทษให้แก่แม่ทัพนายกองที่ตามเสด็จไปไม่ทันในการรบครั้งนี้
  - 3) นักเรียนคิดว่าพระมหาอุปราชสมควรได้รับการยกย่องหรือไม่ เพราะเหตุใด

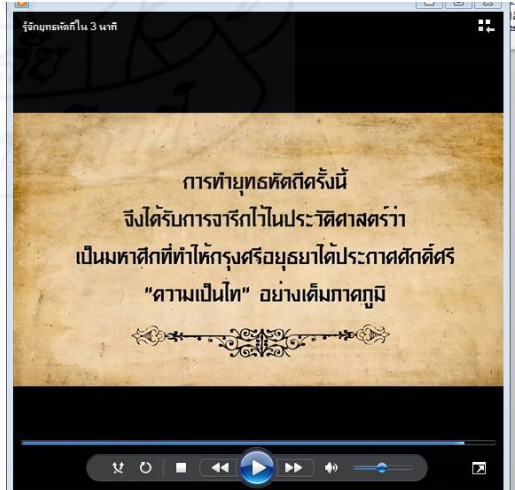
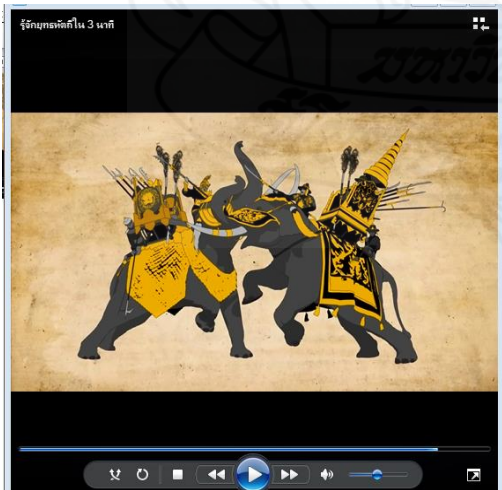
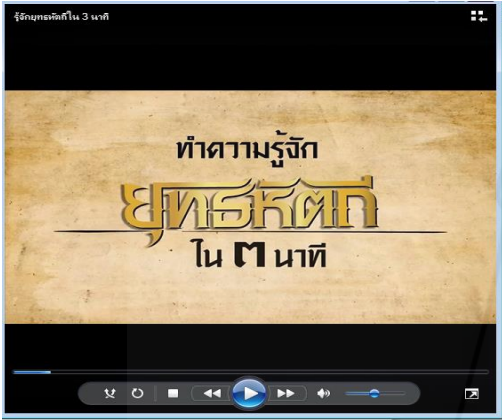
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์ “รู้จักยุทธหัตถีใน 3 นาที”
2. ภาพพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์
3. ใบความรู้เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
4. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
5. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	อธิบายที่มาของเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
5	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

วีดิทัศน์ “รู้จักยุทธหัตถีใน 3 นาที”

ภาพพระบรมราชานุสรณ์สถานดอนเจดีย์

ใบความรู้ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ประวัติผู้แต่ง

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงเป็นกวีเอกในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าवासูกกรี เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชกับเจ้าจอมมารดาจ้อย ทรงผนวชเป็นสามเณรตั้งแต่พระชนมายุได้ 12 พรรษา และอยู่ในเพศบรรพชิตตลอดพระชนมชีพ พระองค์สิ้นพระชนม์เมื่อพระชนมายุได้ 63 พรรษา สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ทรงรอบรู้ในด้านความรู้ต่าง ๆ เช่น พุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ โบราณราชประเพณี ภาษาบาลีสันสกฤตและภาษาเขมร งานพระนิพนธ์ที่สำคัญ เช่น ปฐมสมโพธิกถา ลิลิตตะเลงพ่าย กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ สรรพสิทธิ์คำฉันท์ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก 11 กัณฑ์ ยกเว้นกัณฑ์มหาพนและกัณฑ์มัทรี

ที่มาของเรื่อง

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรสทรงพระนิพนธ์ลิลิตตะเลงพ่ายจากประวัติศาสตร์ตามพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา เพื่อกล่าวสดุดีวีรกรรมของสมเด็จพระนารายณ์และพระเอกาทศรถในการทรงปราบศึกพม่าโดยทรงทำยุทธหัตถีกับสมเด็จพระมหาอุปราชา และทรงฟื้นฟูสมเด็จพระมหาอุปราชาขาดคอช้าง เนื้อความบรรยายและพรรณานารายณ์ละเอียดต่างๆ เช่น กระบวนทัพช้างทรง การแต่งการของทหาร และมีส่วนเสริมเป็นบทนิราศที่พรรณนาการคร่ำครวญถึงพระสนมของพระมหาอุปราชาเมื่อต้องจากบ้านเมืองมาทำสงคราม

รูปแบบการแต่ง

แต่งด้วยลิลิตสุภาพ ประกอบด้วย ร่ายสุภาพ โคลงสองสุภาพ โคลงสามสุภาพ และโคลงสี่สุภาพ แต่งสลับกันไป จำนวน 439 บท โดยได้แบบอย่างการแต่งมาจากลิลิตยวนพ่ายที่แต่งขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น ลิลิตเปรียบได้กับงานเขียนประเภทมหากาพย์ จัดเป็นวรรณคดีประเภทเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์

คำศัพท์และสำนวนโวหาร

กบี่อุช	ธงมีรูปหนุมาน คู่กับธงมีครุฑ ที่เรียกว่า พระครุฑพ่าห์
กรุงเทพทวารวดี	กรุงศรีอยุธยา
กฤษฎาการ	อาการอันได้กระทำแล้ว
ขุนเสียม	พระเจ้าแผ่นดินสยาม
โขนทวาร	ประตูป่า ทำตามตำราพราหมณ์เป็นซุ้ม สะดวกยิงไม้และใบไม้สำหรับให้ กองทัพเดินลอด มีพราหมณ์นั่งบนร้านสูงที่ประตูข้างละคน คอยพรมน้ำเทพ มนตร์เป็นการบำรุงขวัญทหารเพื่อความสวัสดิ์มีชัย
คชรับาญ	การรบด้วยช้าง
งาसान	ตาลปัตรรูปหน้านาง ใช้งาช้างจักเป็นเส้นๆ แล้วสานสำหรับพระสงฆ์ฝ่าย วิปัสสนาธุระ (สงฆ์ที่ตัดขาดจากความนิยมวัตถุมีค่า เช่น เครื่องเงินทอง)
จตุรงค์โชค	โชค 4 ประการ เกี่ยวกับการยাত্রาทัพ คือ 1. ดวงของแม่ทัพดี 2. วัน เดือน ปีในการรบดี 3. กำลังทหารดี 4. ข้าวปลาอาหารสมบูรณ์ดี
ฉชั้น	สวรรค์ 6 ชั้น คือ 1. จาคุมหาราชิกาภูมิ 2. ดาวดึงส์ภูมิ 3. ยามาภูมิ 4. ดุสิตาภูมิ 5. นิมมานรดีภูมิ 6. พรนิมิตตสวรรค์ภูมิ
ชเยศพุทธรนต์	บทชัยมงคลคาถา พระสงฆ์ใช้สวดอวยพร บางทีเรียก สวดชยันโต
ชุมทศนัช	ประชุมเล็บทั้ง 10 คือ ประนมมือ
คติ	คติ วันขึ้นแรมอย่างนับวันในเดือนจันทรคติ
ตระบัด	ในทันทีทันใด
ตัดไม้ข่มนาม	เป็นพิธีอย่างหนึ่ง กระทำก่อนยกทัพไปตีศัตรู คือตั้งโรงพิธี วง สายสิญจน์ แล้ว ให้เอาดินปั้นเป็นข่าศึก เขียนชื่อ และลงยันต์กำกับ ห่อด้วยกากกล้วยนำเข้าพิธี ปลุกเสกแล้วนำไปปักติดกับต้นไม้ที่มีชื่อร่วมอักษรกับข่าศึก นำต้นไม้มาปักลง ในหลุมในโรงพิธี พอถึงกำหนดฤกษ์ ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากพระเจ้าแผ่นดิน ก็ เชิญพระแสงอาญาสิทธิ์ไปยังโรงพิธี อย่างเข้าฟันไม้และข่าศึกนั้น แล้วไปเข้าเฝ้า พระเจ้าแผ่นดิน กราบทูลว่าได้ปราบปรามข่าศึกมีชัยชนะตามกระแสรับสั่งแล้ว เป็นอันเสร็จพิธี
เก็กกราน	ก่อไฟ
เถือก	สุกใส จ้า
ทฤษฎี	เห็น แลดู
ทวารวา	ทางไกลไปมาลำบาก

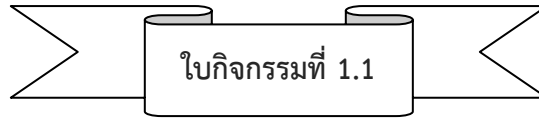
ธูมาการ	ควัน ในตะเลงพ่าย หมายถึง ฝุ่นตลบ
บร	ฝ่ายอื่น หมายถึง ข้าศึก
บัณรสี	วันพระขึ้น 15 ค่ำ
บุษยมาส	เดือนยี่
ประนัง	รวมกัน ประชุม ไทยประนังน้อยแ่ง หมายถึง ไทยร่วมกันเข้ารบ แต่มีกำลังน้อยกว่า
ปาฏิบพ	วันขึ้น 1 ค่ำ หรือ แรม 1 ค่ำ
ฝร่า	ทำลาย มาจาก พร่า
ผลู	ทาง
พก	พลิก กลับ กว่า พกแผ่นฟากฟ้า พลิกแผ่นท้องฟ้า
พพู	หน้า , ดอกไม้, งาม “พิศโพนพฤษกษพพู” พพู ในที่นี้ น่าจะแปลว่า ดอกไม้
พยุห	กระบวนทัพ พยุหบาตร การยกทัพ
พรรหา	เลิศ มาก ยิ่ง
พรุก	เวลาเช้า วันพรงนี้
พารณ	ช้าง
เพลี่ยก	พลาต “เพลี่ยกถ่า” พลาตท่า
มกรแก้วเกยูร	กำไลประดับแก้วลายมังกร
มहुติฤกษ์	ฤกษ์ดี ยามดี
มहुสสมหันต์	เป็นมหรสพอย่างยิ่งใหญ่
เมื่อ	ไป, กลับ วันเมื่อ วันยกทัพไป เมื่อชีพ ขาดชีวิตไป คือ สิ้นชีพ ตาย

เนื้อเรื่องย่อ

โดยเริ่มต้นเรื่องด้วยร้ายสุภาพและโคลงสี่สุภาพขอพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งกล่าวถึงการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระมหาธรรมราชา สมเด็จพระนเรศวรทรงขึ้นครองราชย์โดยมีสมเด็จพระเอกาทศรถเป็นพระมหาอุปราชพระเจ้าหงสาวดีทราบข่าวไทยผลัดเปลี่ยนแผ่นดินใหม่ก็ปรารถนาจะมาตีไทยเพื่อหยั่งเชิง จึงมีพระราชบัญชาให้พระมหาอุปราชยกทัพมาตีไทยโดยยกกองทัพเข้ามาทางเมืองกาญจนบุรี

ฝ่ายสมเด็จพระนเรศวรปรารถนาจะไปตีเมืองเขมร ครั้นรู้ข่าวก็ทรงเตรียมการสู้ศึกพม่า ทรงตรวจแล้วตระเตรียมกองทัพ พระมหาอุปราชาทรงปรึกษาการศึกษาการศึกแล้วยกเข้ามาปะทะทัพหน้าของไทย ส่วนสมเด็จพระนเรศวรก็ทรงปรึกษาเพื่อหาทางเอาชนะข้าศึก เมื่อทัพหลวงเคลื่อนพลข้างทรงของสมเด็จพระนเรศวรและข้างทรงของสมเด็จพระเอกาทศรถที่กำลังตกมัน ก็เคลื่อนเข้าไปในวงล้อมของข้าศึก ณ ตำบลตระพังตรุ สมเด็จพระนเรศวรทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราช สมเด็จพระเอกาทศรถทรงสู้กับมาจากรอและได้รับชัยชนะทั้งสองพระองค์ เมื่อพระมหาอุปราชถูกฟันขาดคอข้าง กองทัพหงสาวดีก็แตกพ่ายกลับไป

สมเด็จพระนเรศวรทรงปูนบำเหน็จทหารและปรึกษาแม่ทัพนายกองที่ตาม ข้างทรงเข้าไปในกองทัพพม่าไม่ทัน สมเด็จพระวันรัตทูลขอพระราชทานอภัยโทษแทนแม่ทัพนายกองทั้งหมด สมเด็จพระนเรศวรก็โปรดพระราชทานอภัยโทษให้ โดยให้ยกทัพไปตีทวายและตะนาวศรีเป็นการแก้ตัว จากนั้นได้ทรงจัดการทำนุบำรุงหัวเมืองทางเหนือ เจ้าเมืองเชียงใหม่มาสวามิภักดิ์ขอเป็นเมืองขึ้นสมเด็จพระนเรศวร ทรงรับทูลเชียงใหม่และจบลงด้วยการขอพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวร ตอนท้ายกล่าวถึงธรรมเนียมสำหรับพระเจ้าแผ่นดินและบอกจุดมุ่งหมายในการแต่งบอกชื่อผู้แต่ง สมัยที่แต่งและคำอธิษฐานของผู้ทรงพระนิพนธ์ คือ ขอให้บรรลุโลกุตระธรรม แต่ถ้ายังเวียนว่ายตายเกิดอยู่ก็ขอให้ได้เป็นกวีทุกชาติไป

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ใครคือผู้แต่งวรรณคดี เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

---

2. วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทยอย่างไร

---

3. วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใดบ้าง

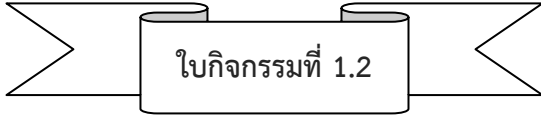

 ใบกิจกรรมที่ 1.2

คำชี้แจง จงอธิบายคำศัพท์และสำนวนโวหารต่อไปนี้

1. กิดาการ

---

2. โขลกทวาร

---

3. กรองเวฬุ

---

4. จัตุรงค์โชค

---

5. วันเมื่อ

---

6. กบี่ธูช

---

7. สูงสูมาร

---

8. นฤชัทรพิชัย

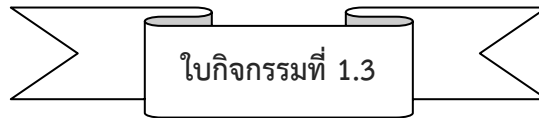
---

9. ละว้าเช่นไก่

---

10. ฐุมการ

ใบกิจกรรมที่ 1.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1) เหตุการณ์ทางเมืองหงสาวดี

---

2) พระมหาอุปราชายกทัพเข้าเมืองกาญจนบุรี

---

3) สมเด็จพระนเรศวรเตรียมทัพรบศึก

---

4) ทัพหน้าไทยปะทะทัพพม่า

---

5) ช้างทรงสมเด็จพระนเรศวรฝ่าเข้าไปในกองทัพข้าศึก

---

6) พระปรีชาญาณของสมเด็จพระนเรศวรในการทำยุทธหัตถี

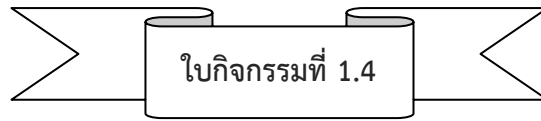
---

7) สมเด็จพระวันรัตขอพระราชทานอภัยโทษ

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันตอบคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกัน
อภิปรายคำตอบ

ข้อที่ 1 คำถามจากกลุ่มที่ .....

ข้อที่ 2 คำถามจากกลุ่มที่ .....

ข้อที่ 3 คำถามจากกลุ่มที่ .....

ข้อที่ 4 คำถามจากกลุ่มที่ .....

ข้อที่ 5 คำถามจากกลุ่มที่ .....

ข้อที่ 6 คำถามจากกลุ่มที่ .....

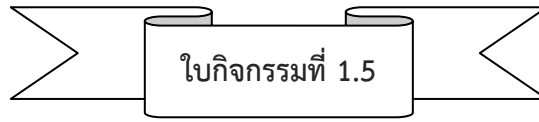

ข้อที่ 7 คำถามจากกลุ่มที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องย่อ จากคำตอบในใบกิจกรรมที่ 1.4

A series of horizontal dashed lines for writing, with a large, faint watermark of the Thai Royal Coat of Arms centered in the background.

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 6

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

1. วรรณศิลป์ที่ปรากฏในลิลิตตะเลงพ่าย ได้แก่ การสรรคำ การเล่นคำ การเล่นเสียง การใช้โวหาร ภาพพจน์ และนาฏการของตัวละคร
2. ลิลิตตะเลงพ่าย มีตัวละครที่สำคัญ 2 ตัว ได้แก่ สมเด็จพระนเรศวร พระองค์มีความเป็นนักปกครองที่ดี มีความเป็นนักรบทรงมีความรู้เรื่องกระบวาศึก การจัดทัพ การเคลื่อนทัพ การตั้งค่ายตามตำราพิชัยสงคราม ที่สำคัญคือพระองค์มีความกล้าหาญและเด็ดเดี่ยวมีความฉลาดรอบรู้และมีปฏิภาณไหวพริบที่ตีมาก
3. ลิลิตตะเลงพ่าย มีข้อคิดที่สำคัญคือ ความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว ความกตัญญู ความรักในศักดิ์ศรี การรู้จักให้อภัย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยทั้งหมดนี้ได้สอดแทรกอยู่ในบทประพันธ์ ผู้อ่านสามารถเข้าใจผ่านความงามของภาษา และสามารถจรรโลงใจผู้อ่านได้ เช่น ตอนที่พระเจ้านันทบุเรงทรงสอนการศึกษาแก่พระมหาอุปราชา ก็เป็นข้อคิดที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต
4. ลิลิตตะเลงพ่ายมีคุณค่าที่สะท้อนให้เห็นธรรมชาติมนุษย์ ขนบธรรมเนียมประเพณีโบราณ ความเชื่อของสังคมไทย

2. สาระการเรียนรู้

1. วรรณศิลป์ในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
2. พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
3. ข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
4. คุณค่าเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
2. วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
3. บอกข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
4. บอกคุณค่าเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
5. นำข้อคิดจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนฟังเพลง “เลือดไทย” จากภาพยนตร์ตำนานสมเด็จพระนเรศวร
2. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระเกียรติคุณของสมเด็จพระนเรศวร
3. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2.1 โดยการให้นักเรียนระบุประเภทของวรรณศิลป์จากคำประพันธ์ในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

4. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลาง และอ่อน นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมที่ 2.2 โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครที่สำคัญ จากคำประพันธ์ ที่ครูกำหนดให้

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกม “ปุจฉา-วิสัชนา” โดยให้ฝ่ายปุจฉาและฝ่ายวิสัชนา อย่างละ 5 กลุ่ม
6. นักเรียนฝ่ายปุจฉาเป็นฝ่ายถามและฝ่ายวิสัชนาเป็นฝ่ายตอบ โดยก่อนถามให้ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ปุจฉา” และเมื่อจะตอบให้ขึ้นต้นว่า “วิสัชนา”
7. นักเรียนแต่ละฝ่ายร่วมกันแลกเปลี่ยนคำตอบซึ่งกันและกัน และกลุ่มช่วยกันอภิปรายหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละครที่สำคัญ เสร็จแล้วบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 2.3

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ในใบกิจกรรมที่ 2.3 โดยให้นำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ กระตุ้นให้นักเรียนที่นั่งฟังเพื่อนที่นำเสนอ แสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด โดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครูเพื่อเก็บคะแนน

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

9. นักเรียนนักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.4 โดยการบอกข้อคิดจากคำประพันธ์เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
10. นักเรียนนักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.5 โดยการบอกคุณค่าจากคำประพันธ์เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
11. นักเรียนร่วมกันระบุสถานการณ์ในชีวิตประจำวันในการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เพลง “เลือดไทย”
2. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. ใบกิจกรรม

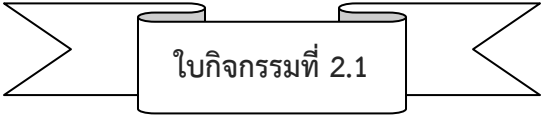
6. การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	บอกข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	บอกคุณค่าเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
5	นำข้อคิดจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

เพลง “เลือดไทย”

 ใบกิจกรรมที่ 2.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุประเภทของวรรณศิลป์จากคำประพันธ์ในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

เสร็จเสวยศวรรยศอ่าง	ไอยศุรย์ สรวงฤ
เย็นพระยศขุนเดือน	เด่นฟ้า
เกษมสุขส่องสมบุรณ์	บานทวีป
สว่างทุกซุทศเรศหล้า	แหล่งล้วนสรรเสริญ

หัตถ์นป็นธเรศไต้	โททรง
คือสมิทธิมาตงค์	หนึ่งอ่าง
หนึ่งคือศิริเมขลัมง	คลอาสน์ มารเอย
เคียรสายหงายงาคว้าง	ไขว่แคว้งแทงโถม

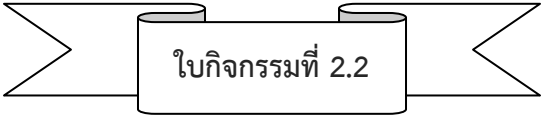

สลัดไดโตสลัดน้องแหงนอน ไพรฤ	
เพราะเพื่อมาราญอรอน	เคิกไซรั
สละสละสมร	เสมอชื่อ ไม่นา
นีกะกานามไม้	แมนแมนทรงเรียม

 ใบกิจกรรมที่ 2.2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย จากคำประพันธ์
ต่อไปนี้

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

“พระพี่พระผู้ผ่าน
ไปชอบเชษฐี้นหยุด
เชิญราชร่วมคชยุทธี
สู้กว่าสองเราไสร้

ภพอุต- ดมเอย

ร่มไม้

เผยยอเกียรติ ไว้แฮ

สุดสิ้นฤมี”

1)

---

2)

---

3)

พระมหาอุปราชา

“ สระเทินสระทกแท้
 ฤใคร่คลายใจจิ้นต์
 คำนึงนฤบดินทร์
 พระเร่งลนละห้อย

ไทถวิล อยู่เฮย
 จืดสร้อย
 บิตุเรศ พระแฮ
 เทวษให้โหยหา”

1)

---

2)

---

3)

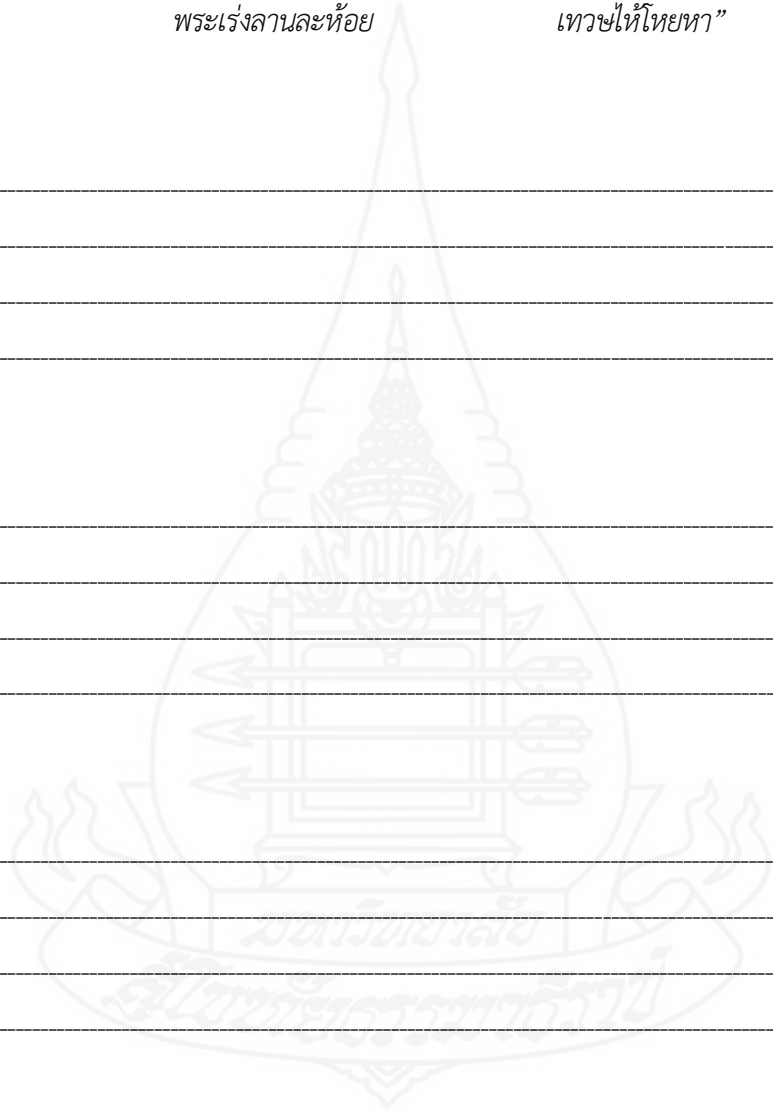

พระเจ้าันนทบุเรง

“ฟั่งสารราชเอารส ธิ์ฉะชดบัญญัติ เจ้าอยุธยาเมื่บุตร ล้วนยงยุทธ์เชี่ยวชาญ หาญหักศึกบมีย่อ ต่อสู้
ศึก บ มียอน ไปพักอนว่าใช้ ให้ ธิ หวง ธิ ห้าม แม้นเจ้าคร้ามเคราะห์กาจ จงอย่ายาตรยุธนา เอาพิสดราสตรี
สวมอินทรีย์สร้างเคราะห์”

1)

---

2)

---

3)

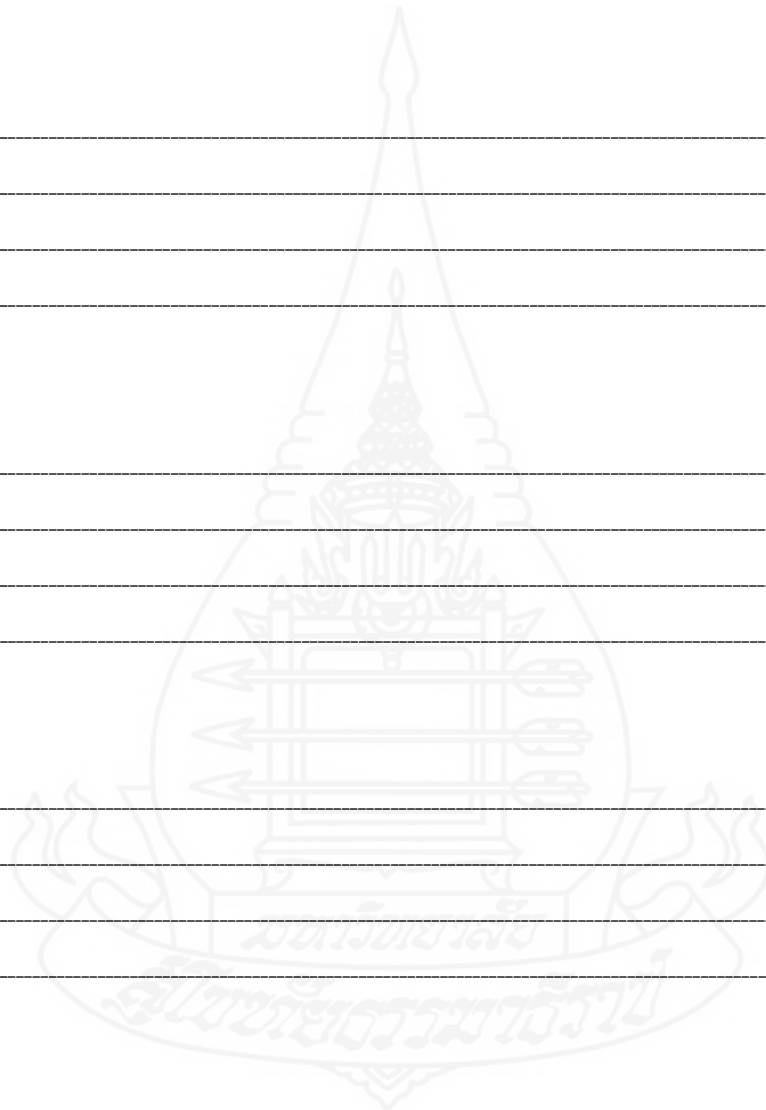

สมเด็จพระวันรัต

“พระตรีโลกนาถแผ้ว   เผด็จมาร
 เณกพระราชสมภาร   พี่น้อง
 เสด็จไร่พิริยะราษฎร์   อรินาศ ลงนา
 เสนอพระยศยิ่งยืนก้อง   เกียรติท้าวทุกภาย”

1)

---

2)

---

3)

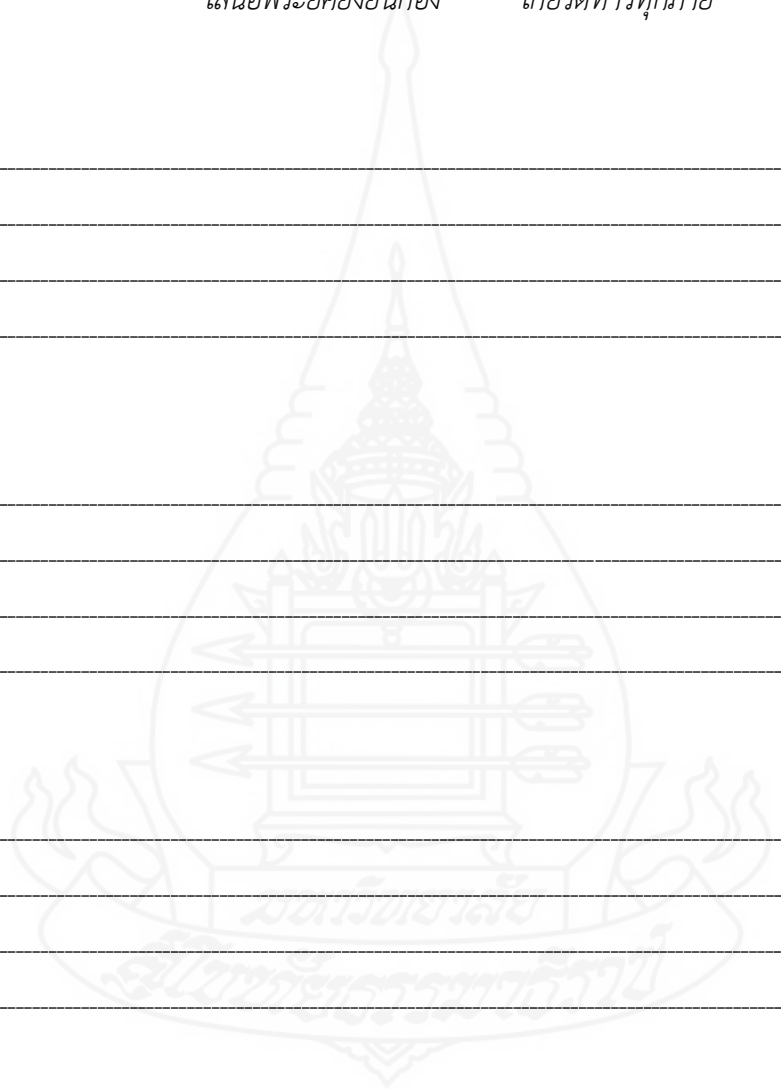

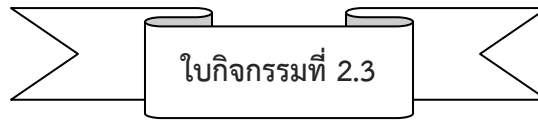

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครจากคำถามในใบกิจกรรมที่ 2.2

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

1)

---

2)

---

3)

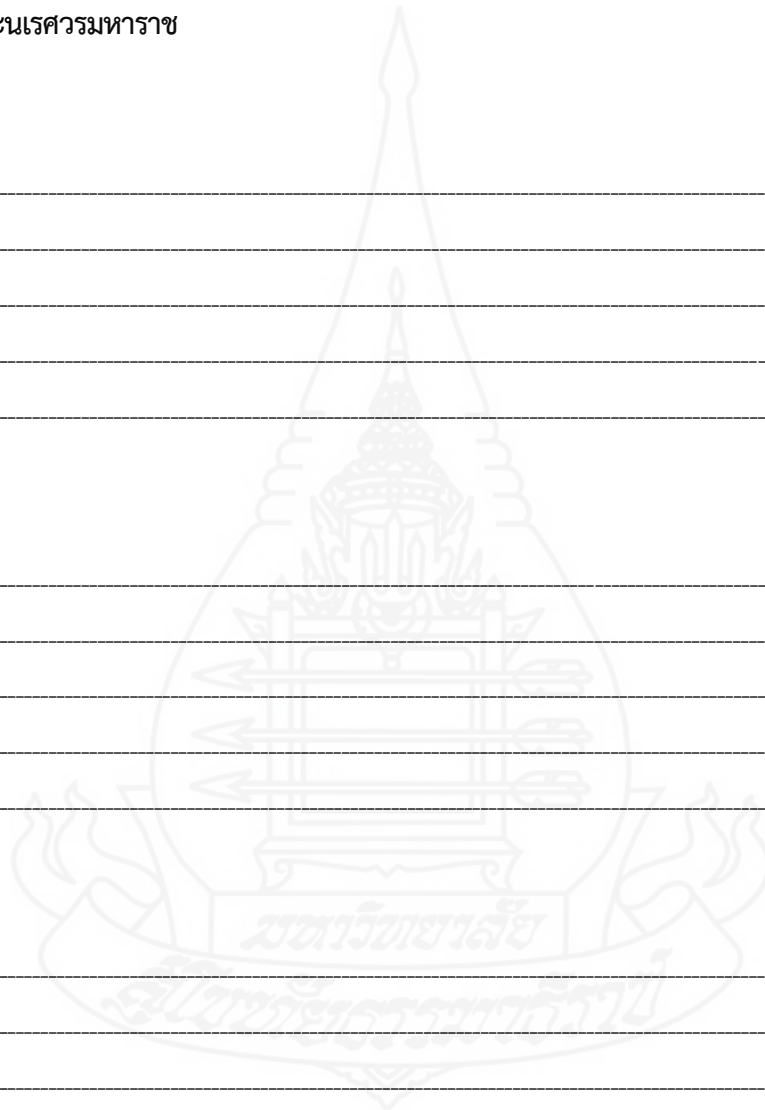

พระมหากุปราชยา

1)

---

2)

---

3)

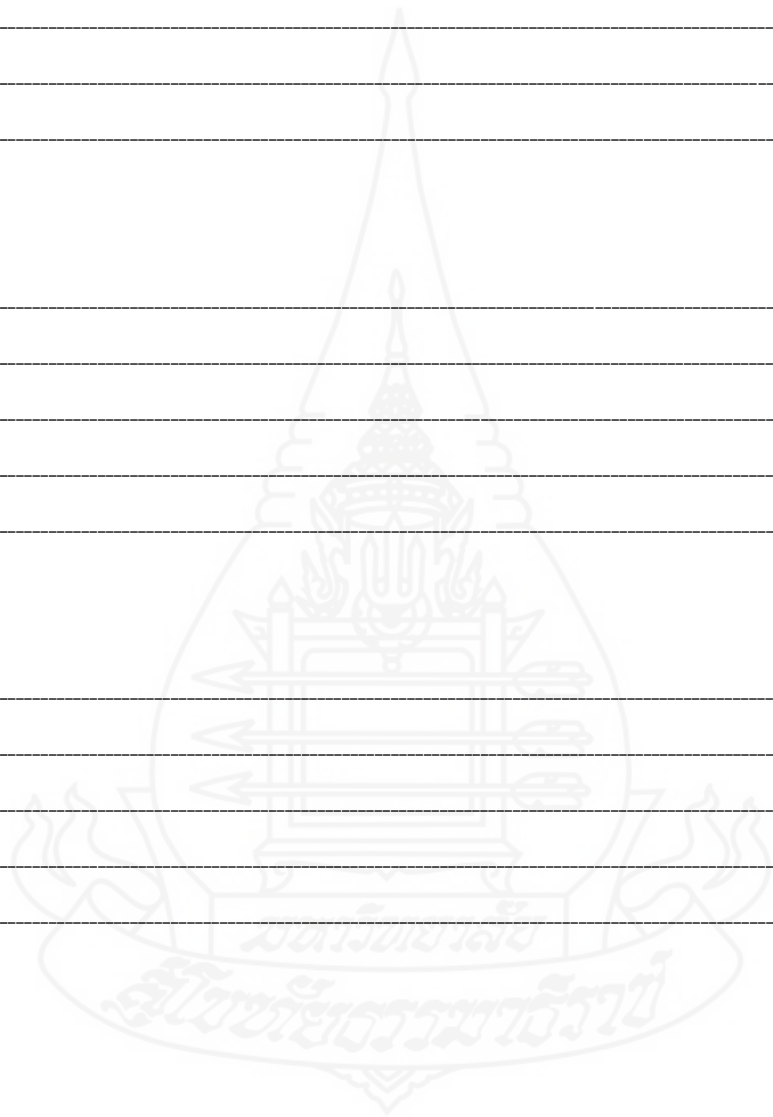

พระเจ้านั้นทพุเรง

1)

---

2)

---

3)

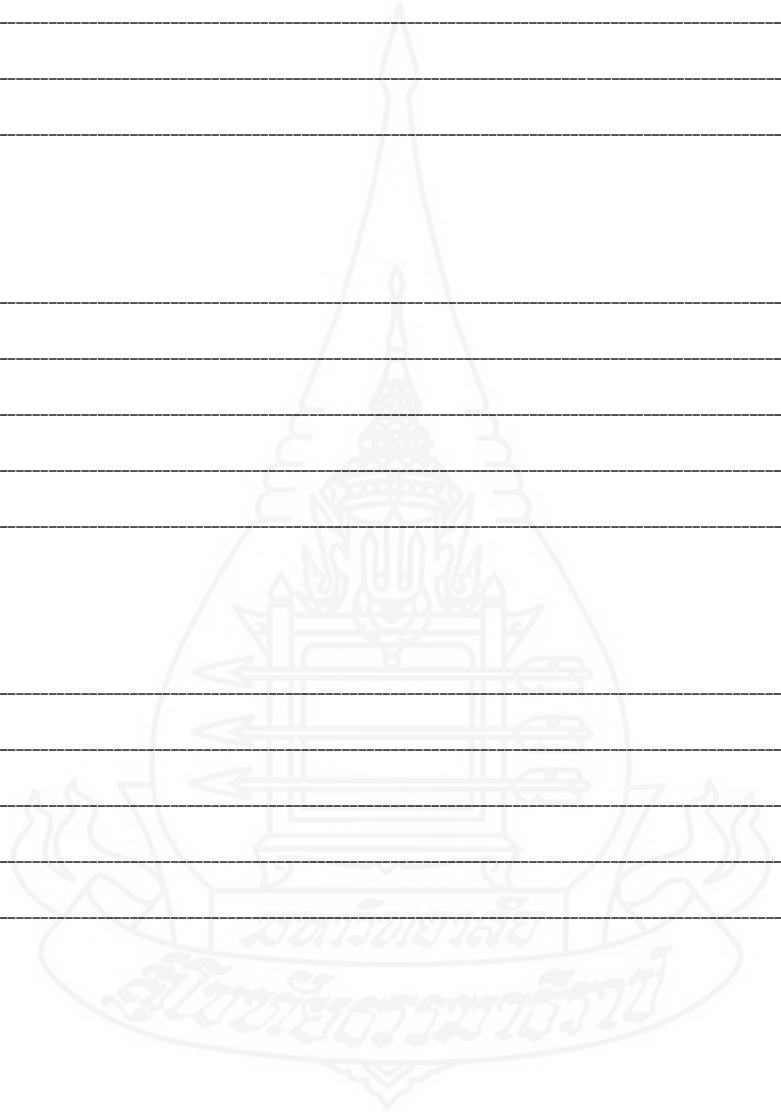

สมเด็จพระวันรัต

1)

---

2)

---

3)

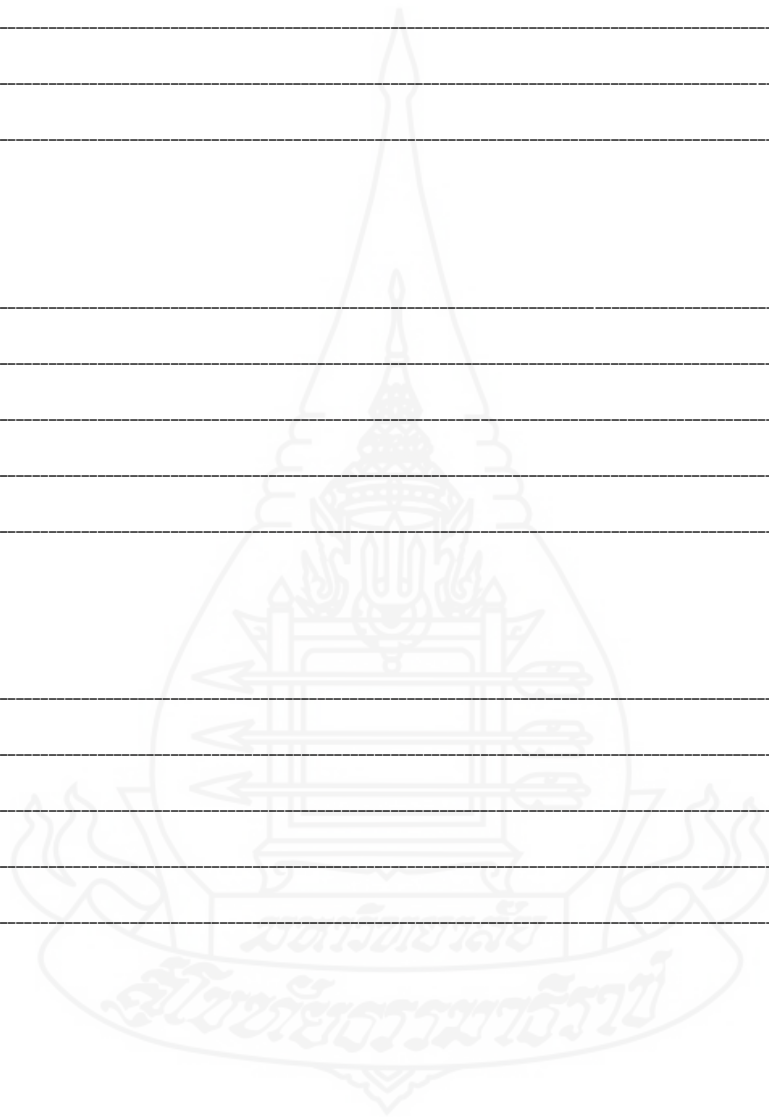

ใบกิจกรรมที่ 2.4

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกข้อคิดในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย จากคำประพันธ์ดังต่อไปนี้

สงครามความเค็กซึ้ง	แสนกล
จงพ้ออย่ายนิยล	แต่ตั้ง
อย่าลองคะนองตน	ตามชอบทำนา
การศึกก็เลิกเล่ห์พิน	ล่อล่ี่ยวหลอกหลอน

ดำเนิมพจน์พากย์พริ้ง	พรรณนา
องค์อัครอุปราชา	ท่านแจ้ง
กอบเกิดขัดตียมมา-	นะนีก หาญเฮย
ซั้บคชเข้ายุทธ์แย้ง	คว่นด้วยโดยถวิล

พระคุณดวงเพียบพิน	ภูวดล
เต็มตรลอดแหล่งบน	บ่อนได้
พระเกิดพระก่อชนม์	ชุปชีพ มานา
เกรงบ่ทันลูกได้	กลับเต้าตอบสนอง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 7

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

1. พระยาพิษณุประสาทเวช นามเดิม คง ถาวรเวช เป็นผู้รวบรวมและจัดพิมพ์หนังสือชื่อ “แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ฉบับหลวง” เมื่อ พ.ศ. 2450 ในสมัยรัชกาลที่ 6 พระยาพิษณุประสาทเวชได้รับราชการเป็นแพทย์หลวงประจำพระองค์และได้รับพระราชทานนามสกุล “ถาวรเวช” ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2457

2. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เป็นตำราแพทย์ของไทยโบราณ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมไว้ ซึ่งพระยาพิษณุประสาทเวชเป็นผู้รวบรวมและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ ด้วยเห็นความจำเป็นว่าราษฎรที่ป่วยไข้ต้องหาวิธีรักษาตนเองโดยแสวงหาตำราแพทย์มาคัดลอกไว้เป็นคู่มือ ตำราส่วนใหญ่ผู้นั้นอยู่กระจัดกระจาย นอกจากนี้ท่านยังประสงค์ที่จะอนุรักษ์ตำราแพทย์ไทยไว้ให้คนรุ่นหลัง

3. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยและกาพย์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ซึ่งตอนที่น่ามาให้เรียน แต่งด้วยกาพย์ยานี 11

4. คำศัพท์และสำนวนโวหารที่ใช้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่ใช้ทั่วไปทั้งภาษาไทยและภาษาบาลีสันสกฤต รวมทั้งคำศัพท์เกี่ยวกับยาและอาการต่างๆ ของโรค

5. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ในตำราชุดแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์มีบทอุปมาที่เรียกว่า “กายนคร” ซึ่งเปรียบร่างกายเหมือนนคร มีหัวใจเป็นพระราชามีแพทย์เป็นทหารป้องกันข้าศึก ซึ่งได้แก่โรคภัยต่าง ๆ มีน้ำดีคอยกมิต้านทานโรคเป็นวังหน้า ซึ่งคอยป้องกันข้าศึกไม่ให้เข้าเมืองได้ มีอาหารเป็นกองเสบียง แพทย์มีหน้าที่รักษาหัวใจ น้ำดี และอาหารไม่ให้โรคร้ายเข้าโจมตีได้ สิ่งที่เน้นมากในคัมภีร์เล่มนี้คือ คุณสมบัติของแพทย์ที่ดี

2. สารการเรียนรู้

1. ประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
2. ที่มาของเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
3. รูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
4. คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
5. เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สรุปรประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้
2. อธิบายที่มาของเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้
3. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้
5. สรุปรเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูวีดิทัศน์ “ ฤๅษีตัดตน วัดพระเชตุพนฯ ” หลังจากดูวีดิทัศน์จบ นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการแพทย์แผนโบราณ

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เกี่ยวกับที่มา ประวัติผู้แต่ง รูปแบบการแต่ง คำศัพท์และสำนวนโวหาร แล้วทำใบกิจกรรมที่ 1.1 โดยการสรุปรประวัติผู้แต่ง อธิบายที่มาของเรื่อง ระบุรูปแบบการแต่ง

3. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 1.2 โดยการอธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารจากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

4. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลาง และอ่อน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยการตั้งคำถามที่เป็นปัญหาจากประเด็นเนื้อเรื่องที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียน 2 กลุ่ม จับคู่รวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มเดียว โดยให้แต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากันซ้อนกัน 2 วง นั่งเรียนที่นั่งหันหน้าตรงกันจับคู่ผลิตภัณฑ์ถามตอบ แล้วบันทึกคำตอบลงในใบกิจกรรมที่ 1.4

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปรเนื้อเรื่องย่อจากคำตอบลงในใบกิจกรรมที่ 1.5

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากเพื่อนำเสนอผลงานการพูดเล่าเรื่องย่อจากคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ในใบกิจกรรมที่ 1.5

8. ให้นักเรียนนำเสนอผลงานจนจบโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ในขณะเดียวกันครูคอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

9. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) เพราะเหตุใดเราจึงนำคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ มาศึกษาในฐานวรรณคดีไทย
- 2) คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ แสดงถึงภูมิปัญญาของคนไทยอย่างไรบ้าง
- 3) เพราะเหตุใดคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ จึงให้ความสำคัญกับแพทย์ โดยเปรียบแพทย์คือทหารในการรักษาบ้านเมือง

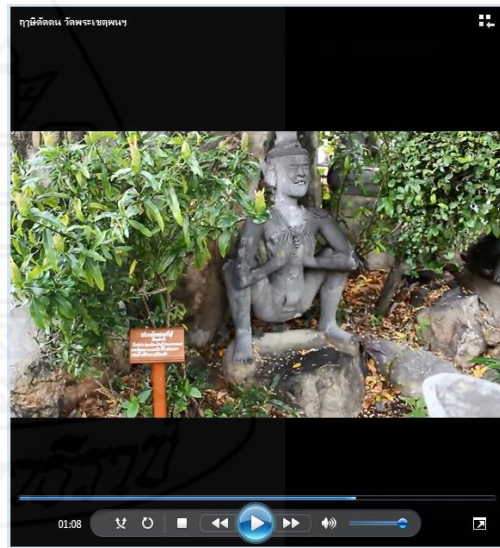
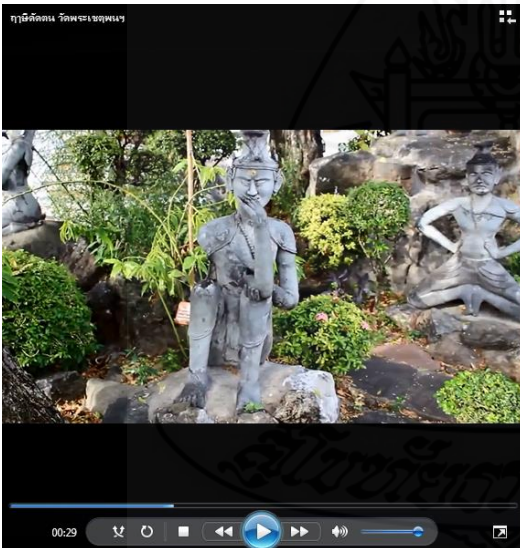
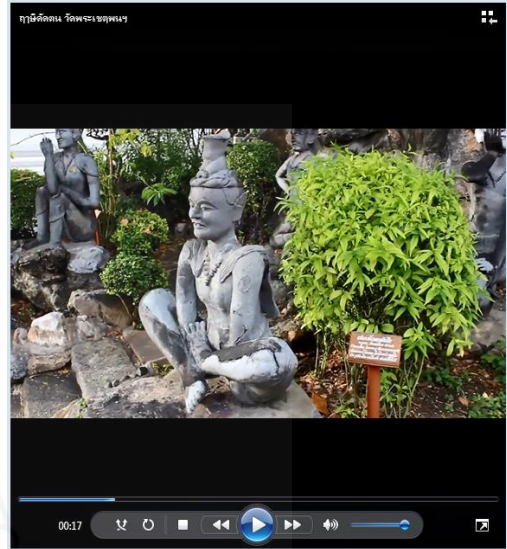
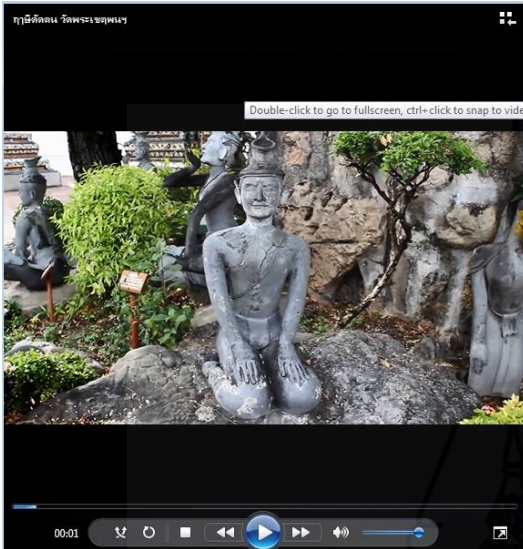
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

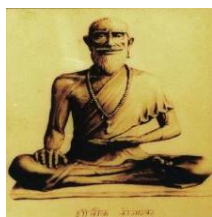
1. วิดิทัศน์ “ ฤๅษีตัดตน วัดพระเชตุพนฯ ”
2. ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
3. ใบความรู้เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
4. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
5. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	อธิบายที่มาของเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
5	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

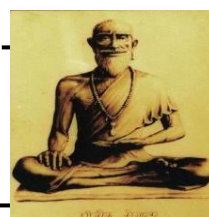
วีดิทัศน์ “ ฤๅษีตัดตน วัดพระเชตุพนฯ ”

ใบความรู้

เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

ประวัติผู้แต่ง

พระยาพิชัยประสาทเวช นามเดิม คง ถาวรเวช เป็นผู้รวบรวมและจัดพิมพ์หนังสือชื่อ “แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ฉบับหลวง” เมื่อ พ.ศ. 2450 ในสมัยรัชกาลที่ 6 พระยาพิชัยประสาทเวชได้รับราชการเป็นแพทย์หลวงประจำพระองค์และได้รับพระราชทานนามสกุล “ถาวรเวช” และถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2457

ที่มาของเรื่อง

คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์เป็นตำราแพทย์ของไทยโบราณซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมไว้แต่มีฉบับสมบูรณ์เมื่อพระยาพิชัยประสาทเวช เป็นผู้ริเริ่มจัดพิมพ์ขึ้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับแพทย์แผนไทย ให้ความรู้เกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนต่าง ๆ ของโรค และยังสั่งสอนเกี่ยวกับจรรยาบรรณแพทย์ว่า แพทย์ที่ดีควรทำอย่างไร

หนังสือแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ฉบับหลวง รวบรวมพิมพ์โดยพระยาพิชัยประสาทเวชได้รับพระอนุญาตจากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพนายกสภาหอสมุดศิริยาภิบาลในขณะนั้น ในการนำมาเป็นแบบฉบับนี้ กอปรด้วยองค์ความรู้อันเป็นภูมิปัญญาตะวันออก ผสมภูมิปัญญาไทยด้านเวชกรรมและเภสัชกรรม อีกทั้งเป็นหนังสือที่แฝงไปด้วยปรัชญาอันมีคุณค่า อุดมด้วยเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้ง จักวาลวิทยา โลกทัศน์และวิถีชีวิตของคนโบราณ รวมไปถึงระบบความเชื่อ พิธีกรรม คาถา และวิธีเยียวยาแบบแผนโบราณ เหมาะสำหรับผู้สนใจจะได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไปให้แตกฉานทั้งในเชิงสหวิทยาการและที่เป็นวิชาชีพโดยตรง

รูปแบบการแต่ง

คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยและกาพย์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ซึ่งตอนที่นำมาให้เรียน แต่งด้วยกาพย์ยานี 11

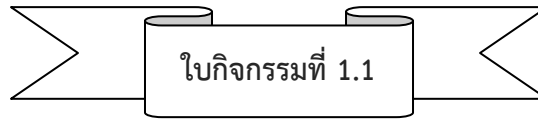
คำศัพท์และสำนวนโวหาร

คัมภีร์ไสย	ตำราทางศาสนาพราหมณ์
อาตมา	ตนเอง
โทโส	ความโกรธ
ปีติ	น้ำดี
ตรีโทษ	อาการหนัก เลือด ลม เสมหะ เป็นพิษพร้อมกัน
ศิวาลัย	ที่ประทับของพระศิวะ
ครุกรรม	บาปหนัก
จำเนียร	ในที่นี้หมายถึง ร้อยอย่างสืบทอดมา ในความว่า “คัมภีร์ไสยไม่จำเนียร”
วาตา	ลม
กำเดา	เลือดกำเดา
ภียโย	มาก, ยิ่ง
บรรจุ	คือ ประจุ เรียกยาที่ปรุงแล้ว ใช้เป็นยาขับพิษ ล้างพิษ
ยาผาย	ยาขับลมทางทวาร
ยากวาด	ยากวาดโคนลิ้น
ยาขอบ	ถูกกับยานั้น
ลำเนา	แถบ ถิ่น ในความหมายว่า “อันชำนาญรู้ลำเนา”
เสมหะ	คือ เสมหะ
พิสดาร	ละเอียดลออ
อวดอวด	อวดว่ารู้
อำเภोज	ตามแต่ใจตนเอง
ต่างเนื้อก็ต่างยา	ถ้าต่างคนก็ควรใช้ยาต่างไป ตรงกับสำนวนว่า ลางเนื้อชอบลางยา หมายความว่าบางคน (เนื้อหมายถึงตัวคน) ก็ถูกกับยาบางอย่าง
หนทางทั้งสามแห่ง	เป็นคำเปรียบ หมายถึง หัวใจ น้ำดี และอาหารบำรุงร่างกาย ซึ่งแพทย์ควรดูแลรักษา

เนื้อเรื่องย่อ

คัมภีร์ฉันทศาสตร์เริ่มต้นด้วยบทไหว้ครูซึ่งเป็นการไหว้พระรัตนตรัย ไหว้เทพเจ้าของศาสนาพราหมณ์ ไหว้หมอชีวกโกมารภัจ (แพทย์หลวงของพระเจ้าพิมพิสารแห่งแคว้นมคธ) และไหว้ครูแพทย์ โดยทั่วไป ต่อจากนั้นกล่าวถึงความสำคัญของแพทย์และลักษณะของแพทย์ที่ดี ต่อไปกล่าวถึงวิธีสังเกตอาการไข้และยารักษา กำเนิดโรคภัย ลักษณะของหญิงที่มีน้ำนมดีหรือน้ำนมขั่ว ลักษณะไข้ 3 ชั้น วิธีสังเกตตำแหน่งชีพจร ธาตุทั้ง 5 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ และอากาศ ซึ่งเป็นสาเหตุของโรค อาการไข้ป่วงและยารักษา กำหนดเวลาโง่งยามที่สัมพันธ์กับสมุฏฐานโรค อาการโรคท้องร่วงลักษณะต่าง ๆ วิธีสังเกตนิมิตของผู้ใกล้ตาย อาการโรคลมทราง คำเตือนแพทย์ให้ศึกษาคัมภีร์ฉันทศาสตร์ ลักษณะของแพทย์ที่ดี ลงท้ายด้วยคำขอพรของผู้ประพันธ์ ส่วนที่เลือกมาให้เรียนเป็นบทที่กล่าวถึงความสำคัญของแพทย์และคุณสมบัติที่พึงมี

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผู้รวบรวมและจัดพิมพ์ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ฉบับสมบูรณ์ คือใคร

---

2. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยอย่างไร

---

3. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์ ตอนที่นำมาให้เรียนแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

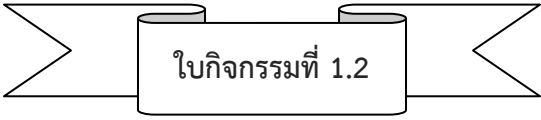

 ใบกิจกรรมที่ 1.2

จงอธิบายคำศัพท์และสำนวนโวหารที่ขีดเส้นใต้ ดังต่อไปนี้

1. ปิดดี คือ วังหน้า   เริงรักษาเขม้นหมาย

---

2. หนทางทั้งสามแห่ง   เริงจัดแจงอยู่รักษา

---

3. โรคคือครุกรรม   บรรจบจำอย่าพึงทาย

---

4. ต่างเนื้อก็ต่างยา   จะชอบโรคอันแปรปรวน

---

5. ตน ป่ รู้ทีกลีใจ   ถือว่ารู้ขึ้นกระทำ

---

6. ก่อนกล่าวไว้เป็นทาง   นิพพานสุติวาโลย

---

7. ทายโรคแต่โดยเดา   ให้เชื่อถือในอาตมา

---

8. โรคนั้นคือโทโส   จะกียโยเร่งวัฒนา

 ใบกิจกรรมที่ 1.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนกำหนดปัญหาที่สงสัยโดยการตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์
สงคราม

1.

คำถาม

2.

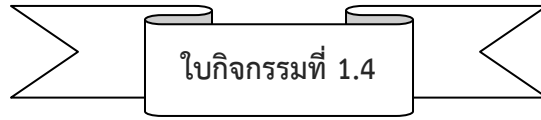
คำถาม

3.

คำถาม

4.

คำถาม

ใบกิจกรรมที่ 1.4

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากคำถามที่ตั้งในใบกิจกรรมที่ 1.2

1.

2.

3.

4.

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 8

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

1. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ใช้สำนวนภาษาไทยสมัยก่อน จึงอาจทำให้อ่านเข้าใจยากอยู่บ้าง แต่การลำดับความและความต่อเนื่องของเนื้อหากลมกลื่นไปกับคำประพันธ์ ในบางตอนมีการใช้ความเปรียบอย่างคมคาย ทำให้มองเห็นภาพชัดเจนขึ้น เช่น บทกายนคร ซึ่งเปรียบร่างกายมนุษย์เป็นเมือง จิตใจเป็นกษัตริย์ แพทย์เป็นทหารทำหน้าที่ป้องกันข้าศึก

2. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ มีข้อคิดที่สำคัญคือ ผู้ที่ประกอบอาชีพแพทย์หรืออาชีพอื่น ๆ ต้องมีความรักในจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมทางสังคมด้วย

3. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ มีคุณค่าที่สะท้อนให้เห็นคุณธรรมและจรรยาบรรณของแพทย์

2. สาระการเรียนรู้

1. วรรณศิลป์ในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
2. ข้อคิดเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
3. คุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้
2. บอกข้อคิดเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้
3. บอกคุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้
4. นำข้อคิดจากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูจรรยาบรรณแพทย์หรือคุณธรรม 10 ประการที่ครูนำเสนอในโปรแกรม Power Point แล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบกับเนื้อหาเรื่องคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมที่ 2.1 โดยการให้นักเรียนระบุประเภทวรรณศิลป์จากคำประพันธ์ในเรื่องคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมที่ 2.2 โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อคิดในเรื่องคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับข้อคิดจากคำถามในใบกิจกรรมที่ 2.2 โดยที่สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติดังนี้

1) กลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มเรียกว่า “กลุ่มร่วมทำ” สมาชิกแต่ละคนเลือกหมายเลขประจำตัวตามความสมัครใจ ตั้งแต่หมายเลข 1-4 แล้วตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง

2) นักเรียนที่มีหมายเลขเดียวกันจาก “ร่วมทำ” ออกมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่เรียกว่า “กลุ่มร่วมคิด” เพื่อร่วมกันอภิปรายและตอบคำถาม

3) สมาชิก “กลุ่มร่วมคิด” กลับไปกลุ่มเดิมที่เรียกว่า “กลุ่มร่วมทำ” เพื่ออธิบายคำตอบที่ได้จากการไปร่วมหาคำตอบจากกลุ่มร่วมคิดให้สมาชิกในกลุ่มฟัง แล้วบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 2.3

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คน ออกมานำเสนอผลงานเกี่ยวกับข้อคิดในเรื่องคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ จากใบกิจกรรมที่ 2.3

6. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะที่ผู้ครูกอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอ โดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

7. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 2.4 โดยการบอกคุณค่าในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ตามประเด็นดังนี้ ได้แก่ คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าด้านสังคม

8. นักเรียนร่วมกันระบุสถานการณ์ในชีวิตประจำวันในการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. จรรยาบรรณแพทย์หรือคุณธรรม 10 ประการ
3. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

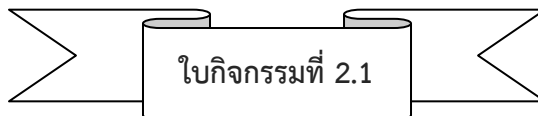
ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	บอกข้อคิดเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	บอกคุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	นำข้อคิดจากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ได้	การทำใบกิจกรรม/ การสังเกต	แบบสังเกต	นักเรียน

จรรยาบรรณแพทย์หรือคุณธรรม 10 ประการ

คุณธรรม 10 ประการ
(จรรยาบรรณแพทย์)

1. มีเมตตาจิตแก่คนไข้ ไม่เลือกชั้นวรรณะ
2. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน
3. มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาป
4. มีความละเอียดรอบคอบ สุขุม มีสติใคร่ครวญเหตุผล
5. ไม่โลกเห็นแก่กลางของผู้ป่วยแต่ฝ่ายเดียว
6. ไม่โอ้อวดวิชาความรู้ให้ผู้อื่นหลงเชื่อ
7. ไม่เป็นคนเกียจคร้าน เผลอเรอ มั๊งง่าย
8. ไม่ลู่อ่านางแก่คติ 4 คือ ความลำเอียงด้วย ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง (โง่)
9. ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่เป็นโลกธรรม 8 คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข และความเสื่อม
10. ไม่มีสันดานชอบความมัวเมาในหมู่อบายมุข

ใบกิจกรรมที่ 2.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุประเภทของวรรณศิลป์จากคำประพันธ์ในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์
แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

1. เปรียบแพทย์คือทหาร

อันชำนาญรู้ล้าเนา

ข้าศึกมาอย่าใจเบา

ห้อมล้อมรอบทุกทิศา

---

2. เมื่ออ่อนรักษาได้

แก่แล้วไซร้ยากหนักหนา

ใช้นั้นอุปมา

เหมือนเพลิงป่าไหม้ลุกลาม

---

3. ทนทางทั้งสามแห่ง

เร่งจัดแจงอยู่รักษา

ห้ามอย่าให้ข้าศึกมา

ปิดทางได้จะเสียที

---

4. โรคนั้นคือโทโส

จะภยโยเร่งวัฒนา

แพทย์เร่งกระหน่ำยา

ก็ยิงยัประยาเียน

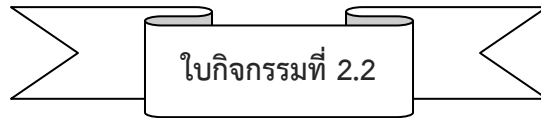

ใบกิจกรรมที่ 2.2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อคิดในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

คำถามที่ 1

1.

คำถามที่ 2

2.

คำถามที่ 3

3.

คำถามที่ 4

4.

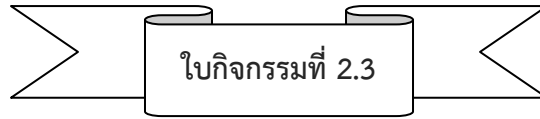

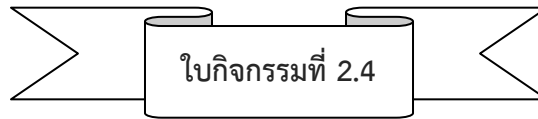

ใบกิจกรรมที่ 2.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับข้อคิดจากคำถามในใบกิจกรรมที่ 2.2

1.

2.

3.

4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกคุณค่าในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงคราม ต่อไปนี้

1. คุณค่าด้านเนื้อหา

---

2. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

---

3. คุณค่าด้านสังคม

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 9

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

1. โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยใช้พระนามแฝงว่า อัศวพาหุ
2. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์เป็นบทความทางหนังสือพิมพ์ไทย (Siam Observer) ซึ่งเป็นบทความลำดับที่ 4 ในจำนวนทั้งหมด 12 บทความเป็นเรื่องเกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 ที่นิยมอาชีพเสมียน
3. โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน แต่งเป็นร้อยแก้ว ประเภทบทความ
4. คำศัพท์และสำนวนโวหารที่ใช้แต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียนแตกต่างจากคำศัพท์และสำนวนโวหารในปัจจุบัน
5. ความนิยมเป็นเสมียนเป็นโคลนก่อนใหญ่ก้อนหนึ่งที่ขัดขวางความเจริญของประเทศ เพราะคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนมุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพราชการและใช้ชีวิตในเมืองหลวงแทนการกลับไปพัฒนาท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง
6. บทความเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ให้ข้อคิดว่าควรรู้จักใช้ความรู้ความสามารถของตนสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมอย่างเต็มที่
7. บทความเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน มีคุณค่าในด้านเนื้อหาของเรื่องในการเตือนสติให้ผู้ที่มียศในทางที่ไม่ถูกต้องซึ่งเห็นแก่ความสุขสบายในเมืองหลวง ให้หันกลับไปทำงานเพื่อความเจริญในท้องถิ่นของตน

2. สารการเรียนรู้

1. ประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน
2. ที่มาของเรื่องโคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน
3. รูปแบบการแต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน
4. คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน
5. เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน
6. ข้อคิดเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน
7. คุณค่าเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สรุปรประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้
2. อธิบายที่มาของเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้
3. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้
5. สรุปรเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้
6. บอกข้อคิดเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้
7. บอกคุณค่าเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูวีดิทัศน์ “สารคดีเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสครบ 100 ปี วันครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว” หลังจากดูวีดิทัศน์จบนักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงสภาพบ้านเมือง วิถีชีวิต และเหตุการณ์สำคัญในสมัยในสมัยรัชกาลที่ 6
2. นักเรียนจินตนาการว่า ถ้านักเรียนอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 นักเรียนจะทำอาชีพอะไร เพราะเหตุใด จึงเลือกประกอบอาชีพนั้น
3. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ที่ครูแจกให้ แล้วทำใบกิจกรรมที่ 1.1 โดยให้นักเรียนการสรุปประวัติผู้แต่ง อธิบายที่มาของเรื่อง ระบุรูปแบบการแต่ง และ อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารจาก เรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

4. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลาง และอ่อน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านเรื่องโคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และทำใบกิจกรรมที่ 1.2 โดยการร่วมกันตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.2 โดยนักเรียนแต่ละคนจะตอบคำถามคนละ 1 ข้อ สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการฟังเพื่อนตอบคำถาม แล้วเขียนคำตอบลงในใบกิจกรรมที่ 1.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปรเนื้อเรื่องย่อจากคำตอบในใบกิจกรรมที่ 1.3 ลงในใบกิจกรรมที่ 1.4

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คนโดยให้จับสลากเรียงลำดับ ก่อน-หลัง มานำเสนอ ผลงานการสรุปเนื้อเรื่องย่อ จากเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน กระตุ้นให้นักเรียนที่นั่งฟัง เพื่อนที่นำเสนอ แสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด โดยเก็บเป็นคะแนนการให้ความร่วมมือในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

7. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.5 โดยการยกตัวอย่างข้อความแล้วบอกข้อคิดจากเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน

8. นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ 1.5 โดยการบอกคุณค่าจากเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน ได้แก่ ด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

9. นักเรียนร่วมกันระบุสถานการณ์ในชีวิตประจำวันในการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. ใบความรู้เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน
3. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

ลำดับ ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
2	อธิบายที่มาของเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
3	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
4	อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

ลำดับ ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
5	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
6	บอกข้อคิดเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน
7	บอกคุณค่าเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	การทำใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม	ผลงาน

วีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ใบความรู้ เรื่อง โคลนติดล้อ
ตอน ความนิยมเป็นเสมียน

ประวัติผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระนามเดิมว่า **สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ**

ที่มาของเรื่อง

โคลนติดล้อ เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์เป็นบทความทางหนังสือพิมพ์ไทย (Siam Observer) โดยใช้พระนามแฝงว่า **อัครพาหุ** ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ฉบับภาษาอังกฤษใช้ชื่อว่า **Clog on Our Wheels** พระราชนิพนธ์นี้ ชี้ให้เห็นปัญหาที่ถ่วงความเจริญของบ้านเมือง

รูปแบบการแต่ง

ร้อยแก้ว ประเภทบทความ

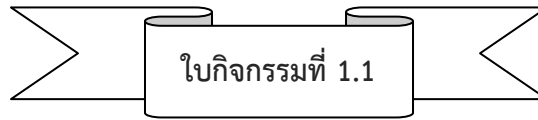
คำศัพท์ลำสำนวนโวหาร

พูดอย่างละม่อม	พูดอย่างสุภาพ
ออฟฟิศ	สำนักงาน (มาจากคำว่า Office)
ก๊วกซ์อป	ภัตตาคาร (มาจากคำว่า Cook shop)
หมวกสักหลาด	หมวกที่ตัดเย็บด้วยผ้าสักหลาด
ผ้าม่วง	ผ้านุ่งแบบโจงกระเบนของข้าราชการสมัยก่อน
บ้านนอกชอกกนา	เรียกคนที่เป็นคนชาวไร่ชาวนาอยู่นอกกรุงหรือเมืองหลวง

เนื้อเรื่องย่อ

พระราชนิพนธ์เรื่องโคลนติดล้อ สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งขณะนั้นประเทศอยู่ในระหว่างการพัฒนา เปรียบเสมือนรถที่กำลังแล่นไปข้างหน้า ปัญหาที่คอยขัดขวางและถ่วงความเจริญของบ้านเมืองก็เปรียบได้กับ **“โคลนที่ติดล้อ”** ทำให้รถแล่นไปได้ไม่สะดวก และไม่รวดเร็วเท่าที่ควร ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ได้นำมาเขียนเป็นบทความเรื่องโคลนติดล้อจำนวน 12 บทความ ความนิยมเป็นเสมือนเป็นโคลนก้อนใหญ่ก้อนหนึ่งที่ขัดขวางความเจริญของประเทศ

ใบกิจกรรมที่ 1.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผู้แต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน คือใคร และใช้นามแฝงว่าอย่างไร

---

2. โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน มีความเกี่ยวข้องกับค่านิยมคนไทยอย่างไร

---

3. โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน เป็นลักษณะงานเขียนประเภทใด

---

4. “ผลแห่ง**การบูชาหนังสือจนเกินเหตุ**ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วนั้น มีอยู่อีกอย่างหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าจะขอเรียกว่า **ความนิยมเป็นเสมือน** เพราะจะหาคำให้สั้นกว่านี้ไม่ได้”

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ มีความหมายว่าอย่างไร

---

5. จงจับคู่คำศัพท์กับความหมายให้สัมพันธ์กัน

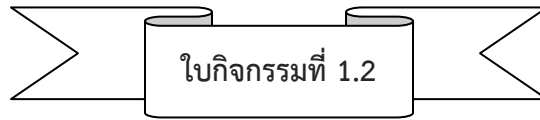
_____ ออฟฟิศ   _____ กู้กดขี่   _____ ผ้าม่วงสี   _____ เสมียน

ก. สำนักงานมาจากคำว่า Office

ข. เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหนังสือ

ค. ผ่ารู้งโจงกระเบนสำหรับผู้ชายสมัยก่อน

ง. ร้านอาหารที่มีพ่อครัวทำกับข้าวฝรั่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนกำหนดปัญหาโดยการตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องโคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นสมัย

1. คำถาม 😊

---

2. คำถาม 😊

---

3. คำถาม 😊

---

4. คำถาม 😊

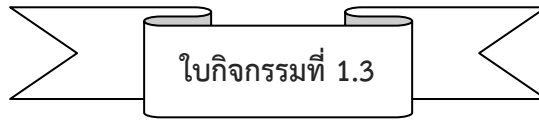

ใบกิจกรรมที่ 1.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.2

1. คำตอบ 😊

---

2. คำตอบ 😊

---

3. คำตอบ 😊

---

4. คำตอบ 😊

ใบกิจกรรมที่ 1.5

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกข้อคิด จากเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน พร้อมยกตัวอย่าง

1)

---

2)

---

3)

---

4)

---

5)

ภาคผนวก ค

1. ตารางพิมพ์เขียวแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย

ตารางพิมพ์เขียว (Test Blue Print) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน

ตามแนวทาง Bloom's Taxonomy

ประกอบด้วย ระดับพฤติกรรม คือ 1. จำ 2. เข้าใจ 3. ประยุกต์ใช้ 4. วิเคราะห์ 5. ประเมินค่า 6. คิดสร้างสรรค์

ลำดับ ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม (จำนวนข้อ)					
			1	2	3	4	5	6
1	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี ได้	ประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี	1					
2	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี ได้	รูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี		1				
3	อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณท์มัทรี ได้	คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี			1			
4	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี ได้	เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี	1					
5	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี ได้	วรรณศิลป์ในเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี				2		
6	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี ได้	พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี				2		
7	บอกข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี ได้	ข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี				1		
8	บอกคุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี ได้	คุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณท์มัทรี				1		
9	อธิบายที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา ได้	ที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา	1					
10	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้	รูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา		1				
11	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มัทนะพาธา ได้	คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มัทนะพาธา			1			
12	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มัทนะพาธา ได้	เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มัทนะพาธา	1					

ลำดับ ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม (จำนวนข้อ)					
			1	2	3	4	5	6
13	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	วรรณศิลป์ในเรื่อง มัทนะพาธา				2		
14	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา				2		
15	บอกข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธา ได้	ข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธา				1		
16	บอกคุณค่าเรื่อง มัทนะพาธา ได้	คุณค่าเรื่อง มัทนะพาธา				1		
17	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	ประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย	1					
18	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	รูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย		1				
19	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย			1			
20	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	เนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย	1					
21	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	วรรณศิลป์ในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย				2		
22	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย				2		
23	บอกข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	ข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย				1		
24	บอกคุณค่าเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	คุณค่าเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย				1		
25	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ ได้	ประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์	1					
26	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ได้	รูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์		1				
27	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์			1			

ลำดับ ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม (จำนวนข้อ)					
			1	2	3	4	5	6
28	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ ได้	วรรณศิลป์ในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์				1		
29	บอกคุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	คุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์				1		
30	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	ประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	1					
31	อธิบายที่มาของเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	ที่มาของเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน	1					
32	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	คำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็น เสมียน			1			
33	บอกข้อคิดเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	ข้อคิดเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน				1		
34	บอกคุณค่าเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	คุณค่าเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน				1		
รวมจำนวนข้อแต่ละระดับพฤติกรรม			9	4	5	22	-	-
รวมจำนวนข้อทั้งหมด			40					

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำสั่งให้เข้าใจ หากมีข้อสงสัยให้สอบถามครูผู้ควบคุมการสอบ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทยเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
จำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน ให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

1. กาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบข้อ ก ข ค ง ที่นักเรียนคิดว่าเป็นคำตอบที่
ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ถ้าเลือกตอบเกิน 1 คำตอบถือว่าข้อนั้นผิด

2. หากต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ให้นักเรียนทำเครื่องหมายขีดฆ่า (X) ข้อที่ไม่ต้องการออกแล้ว
กากบาททับข้อใหม่ ดังตัวอย่าง

	ก	ข	ค	ง
1.	✗		X	
2.				X

3. ใช้เวลาทำแบบทดสอบทั้งหมด 1 ชั่วโมง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1. ข้อใดคือผู้แต่งเรื่องมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี
  - ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
  - ข. พระศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)
  - ค. เจ้าพระยาพระคลัง (หน)
  - ง. พระเทพโมลี (กลิ่น)
2. เรื่องมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ใช้รูปแบบการแต่งข้อใด

ก. ร่ายฉันท์	ข. ร่ายยาว
ค. ร่ายสุภาพ	ง. ร่ายโบราณ
3. “ข้าแต่พญาพหุภุมราขอนเรื่องเดช ท่านก็เป็นพญาสัตว์ในหิมเวศวนาสัตถ์ จงผินพักตร์ปริมณฑลทั้งสามรา มารับวันทนนาน้อมไปด้วยทศนัขเบญจางค์”

ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับคำที่ขีดเส้นใต้

ก. เสือโคร่ง	ข. เสือเหลือง
ค. เสือดาว	ง. ราชสีห์
4. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ถูกต้อง
  1. พระนางมัทรีเสด็จออกตามหาสองกุมารเป็นระยะทางเกือบสิบห้าโยชน์ จึงได้เสด็จกลับ พระอาศรม
  2. พระเวสสันดรทรงเห็นพระนางมัทรีโศกเศร้าเห็นควรว่าจำเป็นต้องพูดกับพระนางมัทรีบ้าง
  3. พระนางมัทรีพยายามขอร้องทางจากพญาพหุภุมราเพื่อกลับไปหาพระกุมารทั้งสอง
  4. พระนางมัทรีสิ้นสติลงที่หน้าพระอาศรมของพระเวสสันดร

ก. 4 1 3 2	ข. 3 2 1 4
ค. 2 4 1 3	ง. 1 2 3 4
5. ข้อใดมีเสียงสัมผัสพยัญชนะมากที่สุด
  - ก. พระสุรเสียงเธอเยือกเย็นระย้อยทุกอกสัตว์
  - ข. เจ้าเคยเคียงเรียงหมอนนอนแนบข้างทุกราตรี
  - ค. พระพายรำเพยพัดมาฉิวเฉื่อย เรไรระรี่เรื่อยร้องอยู่หริ่ง ๆ
  - ง. แม้อย่างกลับหลังมาโลมลูบจูบกระหม่อมจอมเกล้าทั้งสองรา

18. “หม่อมฉันนี้เป็นผู้ถือ สัจจาหนึ่งคือ

ว่าแม่มีรักจริงใจ

ถึงแม้จะเป็นชายใด ขอสมพาสไชร้

ก็จะมียอมพร้อมจิต

ดังนี้ขอเทพเรื่องฤทธิ์ โปรดข้าน้อยนิค

ข้าบาทขอบังคมลา”

ข้อความดังกล่าวแสดงพฤติกรรมของนางมัทนาข้อใด

ก. รักศักดิ์ศรี

ข. กล้าได้กล้าเสีย

ค. มีปฏิภาณไหวพริบ

ง. เชื้อมั่นในตัวเอง

19. ข้อใดคือข้อคิดของเรื่องมัทนะพาธา

ก. รักยอมเข้าใจในรัก

ข. ที่ได้มีรักที่นั่นมีทุกข์

ค. ความรักคือการเสียสละ

ง. รักง่ายหน่ายเร็ว

20. “อันกฤษะกาหอม บริโภคอร้อยเพลิน

รสหวานสีหวานเชิญ นรลี้มเพราะเลิศรส

กินแล้วระงับตรี พิธะโทษะหายหมด

คือลมและดีล ทูษะเสมหะเสื่อมสรรพ”

ข้อความดังกล่าวให้คุณค่าด้านใด

ก. ให้ความรู้

ข. ให้ข้อคิด

ค. สะเทือนอารมณ์

ง. เกิดจินตภาพ

21. ข้อใดไม่ใช่ผลงานของผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ก. สรรพสิทธิคำฉันท์

ข. ปฐมสมโพธิกถา

ค. สมุทรโฆษคำฉันท์ตอนปลาย

ง. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์กุมาร

22. “ภูบาลอื่นอำนาจย อวยพระพรเลิศล้ำ

จงอยู่ย่ำพันแห่งเจียมมือเทอญ พ่อนา”

ข้อความดังกล่าวคือคำประพันธ์ข้อใด

ก. กลอนสุภาพ

ข. โคลงสองสุภาพ

ค. โคลงสามสุภาพ

ง. โคลงสี่สุภาพ

28. “ฝ่ายเราแตกยับยับ จักส่งทัพไปทาน พอพลอยฉานสองข้า ค้ำบยับบहुค ขอบถอยทรุดอย่ารั้ง ให้ศึกปลั่งเสี้ยเชิง โดยละเลิงใจอาจ ยาตรตามติดผิดชบวน ควรเรายกออกโรม โหมหักหาญราษฎรคังคองขำนะเคิกไสร้ ได้ด้วยง่ายด้วยงาม”

ข้อความดังกล่าวแสดงพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระนเรศวรข้อใด

ก. ความรอบคอบในการทำสงคราม	ข. ความพร้อมสู้ศึกในทุกสถานการณ์
ค. ความกล้าหาญและไม่ย่อท้อต่อการศึก	ง. การกล้าเผชิญอันตรายในสถานการณ์คับขัน

29. ข้อใดคือข้อคิดที่สำคัญที่สุดของเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ก. ความรักชาติ	ข. ความกล้าหาญ
ค. ความเสียสละ	ง. ความเป็นผู้นำ

30. “เทวีภูแสดงเหตุให้   สัทรณ์ เห็นแฮ
เห็นกระแสดสาคร   หลังลั่น
ไหลลบนวดอน   แคนตก ทิศนา
พระแต่เฟ่งฤพัน   ที่น้ำหนองสาย”

ข้อความดังกล่าวให้คุณค่าด้านใด

ก. ให้ความรู้ในด้านภูมิศาสตร์
ข. สะท้อนความความเชื่อด้านโหราศาสตร์
ค. แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของผู้คนในสมัยอยุธยา
ง. ดีเด่นในการเล่นคำและวรรณศิลป์ที่ไพเราะ

31. ข้อใดคือผู้ริเริ่มจัดพิมพ์ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ฉบับสมบูรณ์

ก. กรมหลวงวงศาธิราชสนิท	ข. เจ้าพระยาพระคลัง (หน)
ค. พระยาพิศณุประสาทเวช	ง. เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์

32. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เป็นงานเขียนประเภทใด

ก. ตำรา	ข. กวีนิพนธ์
ค. ความเรียง	ง. จดหมายเหตุ

33. “หนทางทั้งสามแห่ง   เร่งจัดแจงอยู่รักษา
ห้ามอย่าให้ข้าศึกมา   ปิดทางได้จะเสียที”

คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตามข้อใด

ก. หัวใจ ตับ อาหาร	ข. หัวใจ น้ำดี อาหาร
ค. ม้าม น้ำดี อาหาร	ง. ม้าม หัวใจ อาหาร

34. ข้อใด**ไม่มี**ภาพพจน์อุปลักษณ์
- ก. หนึ่งเล่าจะกล่าวสอน กายนครมีมากหลาย
  - ก. ให้ตำรงกระษัตริย์ไว้ คือดวงใจให้เร่งยา
  - ข. หนึ่งห้ามอย่าโกรธา ข้าศึกมาจะอันตราย
  - ง. กล่าวเล่าหุ้บบายหมาย ด้วยโลกหลงในลาภา
35. ข้อใดคือคุณค่าที่สำคัญที่สุดของเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
- ก. การไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ
  - ข. ความสำคัญและคุณสมบัติของแพทย์
  - ค. ตำราแพทย์ที่รวบรวมความรู้จากตำราเรื่องอื่น ๆ
  - ง. บทให้ครูที่ระลึกถึงหมอชีวโกมารภัจระบรมครูแห่งการแพทย์
36. ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้องเกี่ยวกับผู้แต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน
- ก. มีพระนามเดิมว่าเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ
  - ข. เป็นสยามมกุฎราชกุมารองค์แรกของประเทศไทย
  - ค. มีพระราชสมัญญานามว่าสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า
  - ง. มีความเชี่ยวชาญด้านและอักษรศาสตร์เป็นอย่างมาก
37. ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้องเกี่ยวกับที่มาของเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน
- ก. เป็นตอนที่ 5 จากบทความทั้งสิ้น 12 ตอน
  - ข. เป็นบทความลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทย พ.ศ. 2458
  - ค. เป็นบทความภาษาอังกฤษชื่อว่า Clogs on Our Wheels
  - ง. สะท้อนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่กีดขวางความเจริญของชาติ
38. “การที่จะบอกให้เขาเหล่านั้นนี้กระทำตัวของเขาให้เป็นประโยชน์โดยกลับไปบ้านและช่วยบิดามารดาเขาทำการเพาะปลูกนั้นเป็นการ**ป่วยกล่าวเสียเวลา**”
- คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด
- ก. พูดไปแล้วไม่มีประโยชน์
  - ข. พูดไปแล้วทำให้ผิดใจกัน
  - ค. พูดไปแล้วทำใจเข้าใจผิด
  - ง. พูดไปแล้วหาสาระไม่ได้
39. ข้อใดเป็นข้อคิดที่สำคัญของเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน
- ก. ค่านิยมผิด ๆ ที่ควรแก้ไข
  - ข. ประเทศไทยกำลังก้าวหน้า
  - ค. บ้านเมืองพัฒนาเจริญขึ้นทุกวัน
  - ง. วัฒนธรรมตะวันตกมีอิทธิพลต่อสังคมไทยอย่างมาก

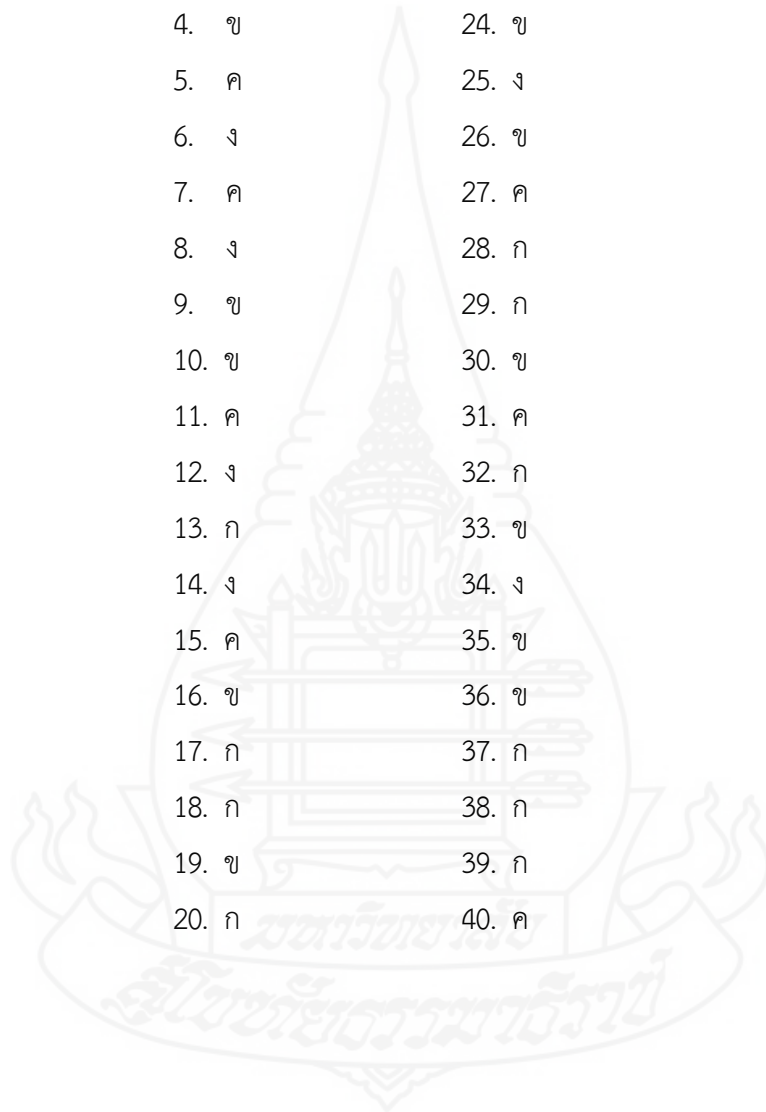

40. ข้อใด**ไม่ใช่**คุณค่าของเรื่องโคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน
- ก. มีเอกภาพและสารัตถภาพ
  - ข. ส่วนวนการประพันธ์คมคาย
  - ค. ได้รับยกย่องให้เป็นยอดของบทความวิจารณ์
  - ง. แสดงให้เห็นถึงอัจฉริยภาพด้านอักษรศาสตร์ของรัชกาลที่ 6

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย

1. ค	21. ง
2. ข	22. ค
3. ค	23. ง
4. ข	24. ข
5. ค	25. ง
6. ง	26. ข
7. ค	27. ค
8. ง	28. ก
9. ข	29. ก
10. ข	30. ข
11. ค	31. ค
12. ง	32. ก
13. ก	33. ข
14. ง	34. ง
15. ค	35. ข
16. ข	36. ข
17. ก	37. ก
18. ก	38. ก
19. ข	39. ก
20. ก	40. ค

กระดาษคำตอบ

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

	ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง
1					21				
2					22				
3					23				
4					24				
5					25				
6					26				
7					27				
8					28				
9					29				
10					30				
11					31				
12					32				
13					33				
14					34				
15					35				
16					36				
17					37				
18					38				
19					39				
20					40				

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำสั่งให้เข้าใจ หากมีข้อสงสัยให้สอบถามครูผู้ควบคุมการสอบ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทยเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
จำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน ให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

- กาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบข้อ ก ข ค ง ที่นักเรียนคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ถ้าเลือกตอบเกิน 1 คำตอบถือว่าข้อนั้นผิด
- หากต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ให้นักเรียนทำเครื่องหมายขีดฆ่า (X) ข้อที่ไม่ต้องการออกแล้ว
กากบาททับข้อใหม่ ดังตัวอย่าง

	ก	ข	ค	ง
1.	✗		X	
2.				X

- ใช้เวลาทำแบบทดสอบทั้งหมด 1 ชั่วโมง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1. ข้อใด**ไม่ใช่**ผลงานของผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ก. สามก๊ก	ข. ราชธานีราช
ค. รำพันพิลาป	ง. อิเหนาคำฉันท์
2. ข้อใดคือฉันทลักษณ์ของร่ายยาว

ก. จบด้วยโคลงสองสุภาพ
ข. แต่ละวรรคมีจำนวน 5 คำ
ค. หนึ่งบทต้องมีตั้งแต่ 8 วรรคขึ้นไป
ง. คำสุดท้ายของวรรคหน้าสัมผัสกับคำใดก็ได้ในวรรคถัดไป
3. “พอประจวบจวนพญาพามฤคธราช สะดุ้งพระทัยไหวหวาดหวะหวีดวิงวอนแวงเข้าข้างทางพระทรงนางสิ้น
ระรัวริกเต็นตั้งตีปลา ทรงพระกันแสงโคกกาให้พิไรรู้ว่ากรรมเอ๋ยกรรม กรรมของมัทรี”
ข้อใด**ไม่**เกี่ยวข้องกับคำที่ขีดเส้นใต้

ก. เสือโคร่ง	ข. เสือเหลือง
ค. เสือดาว	ง. ราชสีห์
4. คำกล่าวของพระเวสสันดรข้อใดที่ทำให้พระนางมัทรีอนุโมทนาบุตรทานบารมี

ก. ถ้าเราสองนี้ยังมีชีวิตสืบไป อันสองกุมารนี้ไซ้รักก็คงจะได้พบกันเป็นมันแม่น
ข. ถึงแสนสัดพิธรัตน์เครื่องอลงการซึ่งพระราชทานไปนั้นเราก็ได้ด้วยพระทัยหวัง
ค. อันสองกุมารนี้ไซ้รักเป็นแต่พาหิระกายนอกไม่อ้อมหน้า พี่จะใครให้อัชฌิตกทานอีก
ง. น้องแก้วเจ้าอย่าไศกศัลย์ จงตั้งจิตของเจ้าให้โสมนัสศรัทธา ในทางอันก่อกฤดาภินิหาร
5. ข้อใด**ไม่มี**คำอัปภาส

ก. วิ่งพลางนางทรงกันแสงพลาง ยะเหยาะเหย้าทุกฝีย่างไม่หย่อนหยุด
ข. ตะดุ่มเดินเมิลมุงละเมาะไม่มองหมอบ แต่ย่างเหยียบเกียบกรอบก็เหลียวหลัง
ค. ประจวบจวนพญาพามฤคธราช สะดุ้งพระทัยไหวหวาดหวะหวีดวิงวอนแวงเข้าข้างทาง
ง. ถ้าแม่นเจ้าอาลัยอยู่ด้วยลูกจริง ๆ เหมือนนาวา ก็จะมีกลับเข้ามาแต่ที่วันไม่ทันรอน
6. “เจ้ามาตายจากพิไไปในวงวัด เจ้าจะเอาป่าช้ญนี้หรือมาเป็นป่าช้า จะเอาพระบรรณคาลานี้หรือเป็นบริเวณ
พระเมรุทอง จะเอาแต่เสียงสาธิตกานันร่าร้องนั้นหรือมาเป็นกลองประโคมใน”
ข้อความดังกล่าวมีรสวรรณคดีข้อใด

ก. เสาวรจนี	ข. นารีปราโมทย์
ค. พิโรธวาหัง	ง. สัลลาปังคพิสัย

7. “อันว่าพระนางลิเป็นนอภษัตริย์จะไปไหนก็มีแต่กลดกั้น พานจะเกรงแสงสุริยันไม่คลาเคลื่อน เจ้ารักเดินด้วยแสงเดือนชมดาวพลาง ได้น้ำค้างกลางคืนชื่นอารมณ์สมคะเน พอมาถึงก็ทำเสขึ้นเสียง เลี้ยงเลี้ยงพาโลว่าลูกหาย เออเน็เจ้ามีหมายว่าใคร ๆ ไม่รู้ทันกระนั้นกระมัง”

ข้อความดังกล่าวแสดงพฤติกรรมของพระเวสสันดรข้อใด

ก. หึงหวง	ข. โหมโหร้าย
ค. เจ้าคารม	ง. ประชดประชัน

8. “พระพุทธเจ้าข้าอันสองกุมารนี้ เกล้ากระหม่อมฉานได้อุตสาหะถนอมย่อมพยาบาลบำรุงมา ขออนุโมทนาด้วยปิยบุตรทานบารมี ขอ น้ำพระฤทัยพระองค์จงมองแผ้วอย่ามีมัจฉริยะธรรมอกุศล”

ข้อความดังกล่าวไม่ได้แสดงพฤติกรรมของพระนางมัทรีข้อใด

ก. เชื่อฟังสามี	ข. รักและห่วงใยลูก
ค. ใจบุญใจกุศล	ง. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

9. ข้อใดไม่ใช่คุณค่าที่สำคัญของเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ก. เป็นแบบอย่างของลูกที่กตัญญูต่อบิดา
ข. สำนวนโวหารลึกซึ้งทำให้เกิดจินตภาพ
ค. แสดงคุณธรรมการเสียสละเพื่อส่วนรวม
ง. มีศิลปะในการประพันธ์และใช้ภาษางดงามสละสลวย

10. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดที่สำคัญของเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ก. ความรัก
ข. ความซื่อสัตย์
ค. ความเสียสละ
ง. ความจงรักภักดีต่อสามี

11. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่อง มัทนะพาธา

ก. เป็นบทละครพูดคำฉันท์เพียงเรื่องเดียวเท่านั้น
ข. บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา มีทั้งหมด 4 องก์
ค. วรรณคดีสโมสรยกย่องให้เป็นยอดของบทละครพูดคำฉันท์
ง. ทรงใช้เวลาทรงพระราชนิพนธ์เพียง 1 เดือน 17 วัน เท่านั้น

12. “อ้าโฉมวิไลสุปรียา มะทะนาสุรางค์ศรี”

คำประพันธ์ข้างต้นเป็นฉันทประเภทใด

ก. มาถนวกฉันท์ 8	ข. อินทรวีเชียรฉันท์ 11
ค. อินทวงศ์ฉันท์ 12	ง. วสันตติลกฉันท์ 14

24. ข้อใดกล่าว*ไม่*ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

- ก. สมเด็จพระวันรัตเสด็จไปปลงพระศพพระมหาอุปราชาที่ตระพังตรุ
- ข. พระมหาอุปราชาถูกฟันขาดสะพាយแล่งสิ้นพระชนม์บนหลังช้างพลายพัทธกอ
- ค. สมเด็จพระนเรศวรทรงสร้างสถูปที่ตระพังตรุเพื่อครอบพระศพของพระมหาอุปราชา
- ง. สมเด็จพระวันรัตกล่าวสดุดีสมเด็จพระนเรศวรและขอพระราชทานอภัยโทษให้แก่แม่ทัพ

25. ข้อใดมีเสียงสัมผัสพยัญชนะมากที่สุด

- ก. ว่าเผื่อผองผาดผ้าย ท้ายดอนเผาธัญญา พอนาฬิกาหนึ่งนับ
- ข. ภูวไนยตรีศตริการ ซึ่งจะรอนราญอริราช ด้วยภิมุขมาตยาการ
- ค. ประทพประทับบอลวน สองคชชนชาญเขียว เร็ยวรรณรงค์เร็งแรง
- ง. บัดมอญมานมาหลาย รายกันโอบกันอ้อม ล้อมกระหนาบหน้าหลัง

26. “สายหยุดหยุดดกลิ่นฟุ้ง ยามสาย

สายบ่หยุดเสน่ห์หทัย ห่างเศร้า

ก็คืนก็วันวาย วางเทวษ ราแม่

ถวิลทุกขบค่ำเช้า หยุดได้ฉันทไฉ”

ข้อความดังกล่าวมีรสวรรณคดีข้อใด

- ก. เสาวรจนี
- ข. นารีปราโมทย์
- ค. พิโรธวาที
- ง. สัลลาปังคพิสัย

27. ข้อใดแสดงพฤติกรรม “มีปฏิภาณไหวพริบ” ของสมเด็จพระนเรศวร

- ก. เชิญราชร่วมคชยุทธ์   เผยอเกียรติ ไว้แธ
- สืบกว่าสองเราไสร้   สุดสิ้นฤมี
- ข. ขุนเสียมสามรรต้าน   ขุนตะเลง
- ขุนต่อขุนไปเียง   หย่อนห้าว
- ค. คชยานขัดติยศเบื่อง   ออกถวัลย์
- โถมปะทะไปทัน   เหยียบยั้ง
- ง. เบื่องนั้นนฤนาถผู้   สยามินทร์
- เบียงพระมาลาผิน   ห่อนพ้อง

28. “พระเนนาคเรศอ้า เองค์

ฤๅมีใครคง   คู่ร่อน
 จักรจกเริ่มรงค์   ฤๅ ล้วนแฮ
 พระจกขุนจกซ้อน   จกแค้นคั้บทรง”

ข้อความดังกล่าวแสดงพฤติกรรมของพระมหาอุปราชาคือใด

- ก. วิตกกังวล
- ข. กตัญญูรู้คุณ
- ค. มีความรับผิดชอบ
- ง. อารมณ์แปรปรวน

29. ข้อใด**ไม่ใช่**ข้อคิดที่สำคัญของเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

- ก. ความรักชาติ
- ข. ความกล้าหาญ
- ค. ความซื่อสัตย์
- ง. ความเป็นผู้นำ

30. “เชิญบาทบงสุ์เสด็จคลา จากอโยธยยามเช้า เข้าวรวิหารหันต์ วันสิบเอ็ดขึ้นค่ำ ย่ารุ่งสองนาฬิกา
 เศษสังขยาห้าบาท ในบุษยามาสดฤๅษี ศรีสวัสดิ์ฤๅษณ์อุตม”

ข้อความดังกล่าวให้คุณค่าด้านใด

- ก. สะท้อนค่านิยมความรักชาติบ้านเมือง
- ข. ใช้ภาษาวรรณศิลป์ทำให้เกิดจินตภาพ
- ค. สะท้อนสภาพสังคมในยามสงคราม
- ง. ให้ความรู้ด้านโหราศาสตร์และปฏิทิน

31. ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้องเกี่ยวกับประวัติผู้รวบรวมตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์

- ก. เป็นแพทย์ใหญ่ประจำโรงพยาบาลวังหลัง
- ข. เป็นผู้เคยได้รับบรรดาศักดิ์เป็นขุนประสาทเวชสิทธิ์
- ค. เป็นผู้ปฏิเสชวิชาการแพทย์แผนตะวันตกโดยสิ้นเชิง
- ง. เป็นแพทย์หลวงประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

32. ข้อใด**ไม่ใช่**กลวิธีการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์

- ก. แต่งด้วยฉันทหลายชนิด
- ข. มีบทอุปมาที่เห็นภาพและเข้าใจง่าย
- ค. มีวรรณศิลป์ที่เด่นชัดทำให้เกิดจินตภาพ
- ง. มีวิธีการนำเสนอด้วยคำอธิบายเป็นส่วนใหญ่

33. ข้อใดตรงกับสำนวน “ลางเนื้อชอบลางยา”
- ก. อวดยากขึ้นให้ยา เห็นโรคไม่ถอยหนี
  - ข. ใช้โรคสิ่งเดียวตาย จะพลันหายในโรค
  - ค. ต่างเนื้อก็ต่างยา จะชอบโรคอันแปรปรวน
  - ง. รู้แล้วอย่าอวดรู้ พินิจดูอย่าหมิ่นเมิน
34. ข้อใดไม่มี การเปรียบเทียบ
- ก. ให้ดำรงกระษัตริย์ไว้ คือดวงใจให้เร่งยา
อนึ่งห้ามอย่าโกรธา ข้าศึกมาจะอันตราย
  - ข. รู้น้อยอย่าบังอาจ หมิ่นประมาทในโรค
แรงโรคกว่าแรงยา มิควรถือคือแรงกรรม
  - ค. อนึ่งเล่าจะกล่าวสอน กายนครมีมากหลาย
เปรียบเทียบเปรียบในกาย ทุกหญิงชายในโลก
  - ง. เมื่ออ่อนรักษาได้ แก่แล้วไซร้ยากนักหนา
ใช้นั้นอุปมา เหมือนเพลิงป่าไหม้ลูกกลม
35. ข้อใดไม่ใช่คุณค่าของเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์
- ก. การดูแลรักษาร่างกายให้พ้นจากโรคภัย
  - ข. คุณสมบัติและจรรยาบรรณของแพทย์ที่พึงมี
  - ค. ภูมิปัญญาตำราแพทย์แผนไทยโบราณในอดีต
  - ง. วรรณคดีสโมสรยกย่องให้เป็นยอดคำประพันธ์ประเภทตำรา
36. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน
- ก. มีพระนามเดิมว่าเจ้าฟ้ามหาจักรี
  - ข. มีความเชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์เป็นอย่างมาก
  - ค. มีพระราชสมัญญานามว่าสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า
  - ง. เป็นสยามมกุฎราชกุมารองค์ที่ 2 ของประเทศไทย
37. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับที่มาของเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน
- ก. มีแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมือง
  - ข. ได้รับยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดของบทความ
  - ค. ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยและถูกจำกัดเสรีภาพในการเขียน
  - ง. สะท้อนค่านิยมของคนไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 ที่นิยมประกอบอาชีพเสมียน

38. “ผลแห่งการบูชาหนังสือจนเกินเหตุตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วนั้น มีอยู่อีกอย่างหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าจะขอ เรียกว่า ความนิยมเป็นเสมียน”

ข้อความที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด

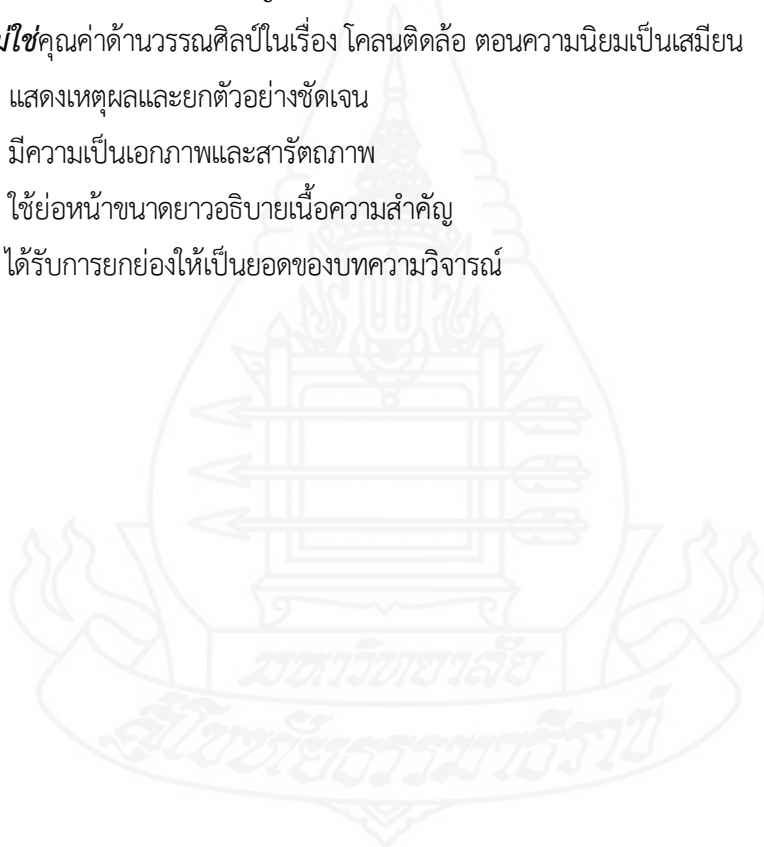
- ก. การเชื่อทุกสิ่งที่อยู่ในหนังสือ
- ง. การอ่านแต่หนังสือที่ไม่มีประโยชน์
- ค. การส่งเสริมให้ลูกหลานได้เรียนหนังสือ
- ข. การยกย่องผู้เรียนเรียนหนังสือจนเกินเหตุ

39. ข้อใดเป็นข้อคิดเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน

- ก. เราต้องรู้จักประมาณตน
- ข. เงินไม่อาจซื้อได้ทุกอย่าง
- ค. การศึกษานำพาชาติเจริญ
- ง. ความเคยชินทำให้คนเฉื่อยชา

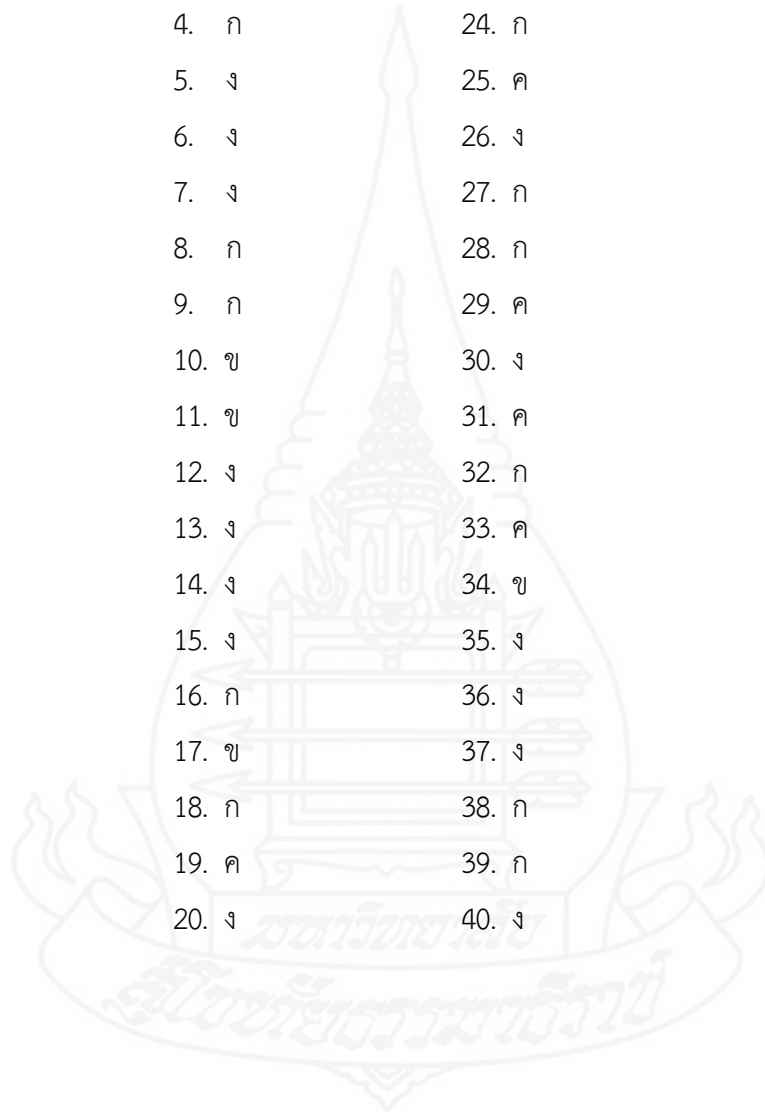
40. ข้อใด**ไม่ใช่**คุณค่าด้านวรรณศิลป์ในเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน

- ก. แสดงเหตุผลและยกตัวอย่างชัดเจน
- ข. มีความเป็นเอกภาพและสารัตถภาพ
- ค. ใช้ย่อหน้าขนาดยาวอธิบายเนื้อความสำคัญ
- ง. ได้รับการยกย่องให้เป็นยอดของบทความวิจารณ์

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย

1. ค	21. ค
2. ง	22. ก
3. ค	23. ข
4. ก	24. ก
5. ง	25. ค
6. ง	26. ง
7. ง	27. ก
8. ก	28. ก
9. ก	29. ค
10. ข	30. ง
11. ข	31. ค
12. ง	32. ก
13. ง	33. ค
14. ง	34. ข
15. ง	35. ง
16. ก	36. ง
17. ข	37. ง
18. ก	38. ก
19. ค	39. ก
20. ง	40. ง

กระดาษคำตอบ

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

	ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง
1					21				
2					22				
3					23				
4					24				
5					25				
6					26				
7					27				
8					28				
9					29				
10					30				
11					31				
12					32				
13					33				
14					34				
15					35				
16					36				
17					37				
18					38				
19					39				
20					40				

ภาคผนวก ง

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำสั่งให้เข้าใจ หากมีข้อสงสัยให้สอบถามครูผู้ควบคุมการสอบ
แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ
คะแนนเต็ม 45 คะแนน ให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

1. กาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบข้อ ก ข ค ง ที่นักเรียนคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ถ้าเลือกตอบเกิน 1 คำตอบถือว่าข้อนั้นผิด
2. หากต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ให้นักเรียนทำเครื่องหมายขีดฆ่า (X) ข้อที่ไม่ต้องการออกแล้วกากบาททับข้อใหม่ ดังตัวอย่าง

	ก	ข	ค	ง
1.	✗		X	
2.				X

3. ใช้เวลาทำแบบวัดทั้งหมด 1 ชั่วโมง

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1. “เบอร์มือถือเปรียบได้กับบ้านเลขที่ ถ้าเปลี่ยนบ่อยก็ทำให้การติดต่อสื่อสารเกิดปัญหา หลายคนจึงต้องยอมทนผู้ให้บริการรายเดิม แม้ว่าจะไม่พอใจหรือประสบปัญหา ซึ่งมาตรการ “การคงสิทธิเลขหมาย” เป็นแนวทางที่จะเพิ่มทางเลือกแก่ผู้บริโภค”

ข้อความนี้สรุปได้ตามข้อใด

- ก. ผู้ใช้เบอร์มือถือสามารถเลือกหมายเลขที่ต้องการ
- ข. ผู้เขียนไม่ต้องการเปลี่ยนเบอร์มือถือเหมือนเลขบ้าน
- ค. ผู้เขียนเห็นว่าเบอร์มือถือมีความสำคัญเท่ากับเลขที่บ้าน
- ง. ผู้เขียนต้องการให้ใช้ “การคงสิทธิเลขหมาย” แก่ผู้บริโภคทุกคน

2. “เบีย้ มีรูปร่างเป็นแผ่นกลมมนหรือเกือบกลมคล้ายเหรียญเงินที่พบเห็นในปัจจุบัน ไม่มีรูตรงกลาง ขนาดเบีย้ไม่มีมาตรฐาน กล่าวว่เบีย้มาจากหอยเบีย้หรือเปลือกหอยเบีย้ชนิดที่คนโบราณใช้เป็นวัสดุสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน”

ข้อความข้างต้น**ไม่ใช่**การขยายความโดยวิธีใด

- ก. ให้รายละเอียด
- ข. ให้คำจำกัดความ
- ค. ใช้การเปรียบเทียบ
- ง. ใช้การอธิบายตามลำดับขั้น

3. “การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งในโลกนั้น เป็นไปตามกลไกที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของระบบเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม การเมืองและการศึกษาที่เข้ามามีบทบาทเป็นตัวนำทางในการสร้างอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นไปอย่างเชื่องช้าหรือโหมกระหน่ำอย่างรวดเร็ว โดยที่เราไม่สามารถสกัดกั้นได้ เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นตัวแทนของวิถีชีวิตที่ไหลไปตามลมหายใจของผู้คน”

ข้อความข้างต้น ข้อใด**ไม่**อาจอนุมานได้

- ก. วัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตของกลุ่มชนบางกลุ่ม
- ข. ระบบเศรษฐกิจ เทคโนโลยี มีบทบาทสำคัญต่อวัฒนธรรมของสังคม
- ค. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของแต่ละสังคมมีกระบวนการตามธรรมชาติ
- ง. กระแสการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมอาจเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับกลุ่มชนแวดล้อม

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อที่ 4-5

“เราทำเทคโนโลยีให้เรียบง่าย เพื่อให้คุณใช้ได้ทุกวัน เพราะเราไม่หยุดคิดเพื่อชีวิตคุณ”

4. ข้อความข้างต้นเป็นสารประเภทใด

- ก. ให้ความรู้
- ข. จรรโลงใจ
- ค. โน้มน้าวใจ
- ง. ข้อเสนอแนะ

5. ข้อความข้างต้นนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด
ก. ความสำคัญของเทคโนโลยี	ข. ความสำคัญของชีวิตมนุษย์
ค. ความสะดวกสบายของเครื่องใช้	ง. การเอาชนะสิ่งที่เป็นธรรมชาติ
6. “สถาบันกมีวิธีการออกแบบสถาปัตยกรรมบนบริบทที่แวดล้อมไปด้วยธรรมชาติ หลากหลายวิธี วิธีที่พบเห็นบ่อยที่สุดคือ การเอาสภาพแวดล้อมเป็นที่ตั้งโดยยอมจำนนต่อความงามธรรมชาติและเลือกวิธีการออกแบบที่จะกระทบสภาพแวดล้อมที่มีอยู่เดิมให้น้อยที่สุด ด้วยการแต่งต่อธรรมชาติอย่างแผ่วเบาหรือการหลีกเลี่ยงที่จะสร้างความแปลกแยกให้มันเกิดขึ้น”
- ข้อใด**ไม่**อาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น
ก. สถาปัตยกรรมเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ
ข. สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลเหนือการออกแบบสถาปัตยกรรม
ค. การออกแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่จะโดดเด่นและแปลกใหม่
ง. สถาบันกมีแนวคิดที่จะสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมที่ไม่ละทิ้งธรรมชาติ

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อที่ 7-8

“ถ้าเปรียบชีวิตเป็นกาแฟ การเดินทางท่องเที่ยวเป็นเสมือนน้ำตาลที่เติมให้แก่กาแฟ ในชีวิตประจำวันให้มีรสชาติกลมกล่อมขึ้น แต่น้ำตาลที่ไหนเล่าที่คุณเลือก ร้านสะดวกซื้อใกล้บ้าน โรงหนัง หรือห้างสรรพสินค้า”

7. ข้อความข้างต้นใช้ภาษาระดับใด
ก. พิธีการ	ข. ทาการ
ค. สนทนา	ง. กิ่งทาการ
8. ข้อความที่กล่าวมาข้างต้นใช้ภาพพจน์ชนิดใด
ก. อุปมา	ข. สัญลักษณ์
ค. อติพจน์	ง. อุปลักษณ์
9. “สิ่งสำคัญ**ไม่**อาจมองเห็นด้วยตา แต่รับรู้ได้ด้วยใจ”
- ข้อความข้างต้นคาดว่าผู้เขียนเป็นบุคคลประเภทใด
ก. นักคิด	ข. นักอุดมคติ
ค. นักการเมือง	ง. นักจินตนาการ

10. “การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์หลายสิ่งหลายอย่าง แม้กระทั่งความคิดสร้างสรรค์ก็เกิดมาจากความบังเอิญ อย่างเช่น เตาไมโครเวฟหรือยาเพนิซิลินและอื่น ๆ ซึ่งได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นของโลกนี้ไปแล้ว แต่เรื่อง ถ่ายรูปแค้ได้เทคนิคอะไรใหม่ ๆ ไว้ประยุกต์ใช้บ้างก็สนุกแล้ว”

ข้อความข้างต้นนี้ประโยคใจความสำคัญอยู่ส่วนใดของข้อความ

ก. ส่วนต้น	ข. ส่วนกลาง
ค. ส่วนท้าย	ง. ส่วนต้นและส่วนท้าย

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อที่ 11-12

“ในเนื้อสัตว์ที่อุดมไปด้วยโปรตีนซึ่งให้พลังงานแก่ร่างกาย ทว่ากินเกินความจำเป็นโปรตีนส่วนเกินจะถูกเปลี่ยนเป็นไขมันพอกพูนตามร่างกายจนกลายเป็นคนอ้วน ที่สำคัญการที่ร่างกายมีโปรตีนมากเกินไปและได้ต้องทำงานหนักจนอวัยวะดังกล่าวเกิดความเครียด ส่งสัญญาณที่สังเกตได้ คือ เหนื่อยล้าขาดความสดชื่น เนื่องจากตับจะสร้างกลีโคเจนโมเนียก่อนจะเปลี่ยนเป็นยูเรีย ส่งให้ไตขับออกมาเป็นปัสสาวะบ่อยครั้งเข้าร่างกายอาจขาดน้ำ”

11. จากข้อมูลที่กำหนดให้ ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้อง

ก. โปรตีนเป็นสารอาหารที่ให้พลังงานแก่ร่างกาย
ข. เมื่อเกิดอาการเหนื่อยล้าแสดงว่าตับทำงานผิดปกติ
ค. คนที่บริโภคเนื้อสัตว์มากเกินไป ไม่เป็นผลดีต่อตับและไต
ง. เมื่อร่างกายรับโปรตีนเข้าไป โปรตีนจะถูกเปลี่ยนเป็นไขมัน

12. ข้อใดไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริโภคโปรตีนในปริมาณมากเกินไป

ก. ร่างกายขาดน้ำ	ข. เกิดความเครียด
ค. เกิดอาการเหนื่อยล้า ไม่สดชื่น	ง. อวัยวะภายในต้องทำงานหนัก

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อที่ 13-14

“หากคุณร่ำรวยคุณก็ดีกว่าอีกหลายคนที่ยังจน ทั้ง ๆ ที่มีเงินร้อยล้านพันล้าน คนจนอย่างนี้ยากที่จะมีความสุข ส่วนใหญ่แล้วมักจะทุกข์กว่าคนที่จนจริง ๆ ความร่ำรวยนั้นยังไม่ใช้หลักประกันแห่งความสุข ความสุขจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อรู้จักใช้สมบัติ”

13. ตามนัยของผู้เขียนหมายถึงคนประเภทใด

ก. คนจนที่อดีตเป็นคนร่ำรวย	ข. คนจนที่คิดว่าตนเองร่ำรวย
ค. คนรวยที่ไม่พอใจสภาพของตนเอง	ง. คนรวยที่มีเงินมากกว่าร้อยพันล้าน

14. ข้อใดสอดคล้องกับข้อความข้างต้น
- คนในโลกนี้มีจำนวนมากที่ยากจน
  - คนจนหลายคนคิดว่าตนเองร่ำรวย
  - ความสุขไม่ได้เกิดจากทรัพย์สินสมบัติที่มีจำนวนมากอย่างแน่นอน
  - การรู้จักใช้วิจารณ์ญาณจัดการกับทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่จะก่อให้เกิดความสุข
15. “ภาษาสะท้อนความคิดความเป็นตัวตนของคน คนที่มีจิตใจดี ภาษาที่เขาใช้ก็จะเป็นภาษาที่สร้างสรรค์ ภาษาก่อประโยชน์ ภาษาร้างความดี เป็นวาจาสุจริต ทำให้คนที่ได้ฟังได้อ่านมีความสุข ประกอบกรรมดี สร้างประโยชน์ให้สังคมมนุษย์ ถ้าคนที่ใช้ภาษาเป็นคนที่จิตใจไม่ดี สร้างความเดือดร้อนเป็นวาจาสุจริต ทำให้คนรอบข้างเป็นทุกข์ สังคมเสื่อมสลาย ภาษาจึงสามารถที่จะทำลายสังคมหรือมนุษย์ได้” ข้อใดเป็นข้อสรุปของข้อความข้างต้น
- ภาษาสร้างความดี เป็นวาจาสุจริต
  - ภาษาสะท้อนความเป็นตัวตนของคน
  - ภาษาสามารถทำลายสังคมหรือมนุษย์ได้
  - คนที่มีจิตใจดี ภาษาที่เขาใช้ก็จะเป็นภาษาที่สร้างสรรค์
16. “โลกสมัยใหม่ต้องการความเร็ว แข่งขันความเร็วกัน แปลว่าต้องการความคล่องตัว เทคโนโลยีทุกอย่างถูกผลิตขึ้นมาเพื่อเอาชนะเวลา ความเร็วทั้งหลายยังช้ากว่าความคิดของคน ความคิดไม่อาจกำหนดได้ด้วยเวลา แม้ความเร็วแสงและเสียงจะกำหนดได้ แต่ความคิดของคนเร็วยิ่งกว่า” ข้อใดเป็นความคิดของผู้เขียน
- ความคิดของคนเร็วกว่าเทคโนโลยี
  - เทคโนโลยีมีความสำคัญในอนาคต
  - เวลาสามารถใช้เทคโนโลยีกำหนด
  - ความเร็วที่สำคัญ คือ ความเร็วแสงและเสียง
17. “ทองคำซึ่งเป็นธาตุสูงค่าที่สวยงามสุกสกาว ปรับเปลี่ยนได้เพื่อความเหมาะสม ปรับเปลี่ยนได้เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้ โดยการปรับเปลี่ยนนั้นไม่เคยทำให้ต้องสูญเสียคุณค่าที่มีของตนเอง” ผู้เขียนมีน้ำเสียงเป็นไปตามข้อใด
- ให้ข้อคิด
  - ให้ความรู้
  - ให้ข้อเท็จจริง
  - ให้ข้อแนะนำ
18. “ตามความเชื่อโบราณในช่วงเทศกาลถือศีลกินเจจะมีเทพเจ้า 9 องค์ จากสรวงสวรรค์ลงมาบนโลกมนุษย์เพื่อสำรวจคนดี ผู้คนบนพื้นโลกถือโอกาสนี้สักการะเทพเจ้าด้วยการชำระร่างกายให้สะอาดงดเว้นเนื้อสัตว์ แล้วถือศีลควบคู่กัน” ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง
- มนุษย์ถือศีล
  - เทพเจ้า 9 องค์
  - เทพเจ้าสำรวจคนดี
  - เทพเจ้าลงจากสรวงสวรรค์

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อที่ 19-20

“บางครั้งบรรยากาศในที่ทำงานอันแสนวุ่นวาย ทำให้เราไม่สามารถจดจ่ออยู่กับงานที่กำลังทำอยู่ได้ เป็นสาเหตุทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของเราลดลง ปัญหาเหล่านี้จะหมดไปถ้าเพียงแค่มีสมาธิที่แน่วแน่”

19. จากข้อมูลดังกล่าวจะตั้งสมมติฐานว่าอย่างไร

ก. ผู้เขียนทำงานไม่สะดวก	ข. บรรยากาศที่ทำงานไม่เอื้อต่อการทำงาน
ค. งานของผู้เขียนไม่เสร็จตามเป้าหมาย	ง. ผู้เขียนต้องทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน

20. ข้อใดเป็นวิธีแก้ปัญหาดังกล่าว

ก. หามุมสงบ	ข. มีสติมั่นคง
ค. เข้าห้องพระสวดมนต์	ง. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม

21. “พอพูดถึงพลาสติกขึ้นมาทีไร คนไทยส่วนใหญ่มักจะคิดตั้งแง่เอาไว้ก่อนว่าต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไร้รสนิยม ราคาถูก ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยลืมไปว่าพลาสติกนั้นสามารถนำกลับมาทำซ้ำ ทำใหม่ได้หลายต่อหลายครั้งกว่าจะสิ้นสภาพ พลาสติกสามารถทำได้ทุกรูปทรงตามที่นักออกแบบจะวาดฝัน พลาสติกสามารถทำให้เป็นสีส่นอย่างไรก็ได้เท่าที่โลกนี้ต้องการ พลาสติกมีขีดความสามารถในการรับน้ำหนักหรือบรรจุสิ่งของได้ทุกชนิดเท่าที่โลหะทำได้”

ข้อใดเป็นทัศนะของผู้เขียน

ก. ผู้เขียนไม่เห็นด้วยกับการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก
ข. ผู้เขียนเห็นว่าการใช้ผลิตภัณฑ์มีข้อดีมากกว่าข้อเสีย
ค. ผู้เขียนเห็นว่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากพลาสติกมีความสำคัญพอ ๆ กับที่ผลิตจากโลหะ
ง. ผู้เขียนเห็นว่าข้อเสียที่รุนแรงที่สุดสำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกคือทำลายสิ่งแวดล้อม

22. “บุคคลผู้มีอำนาจมากที่สุดและควรแก่การสรรเสริญนั้น คือ ผู้ที่สามารถเอาตนของตนไว้ในอำนาจได้...”

ข้อใดมีเนื้อความสอดคล้องกับข้อความที่เว้นว่าง

ก. ผู้นั้นมีอำนาจในโลก	ข. ผู้นั้นสามารถชนะตนเองได้
ค. ผู้นั้นสามารถครอบครองคนทั้งโลกได้	ง. ผู้นั้นจะพลิกโลกได้ในพริบตาเดียว

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 23-25

“ห้องรับแขก เมื่อเริ่มอยู่ใหม่ ๆ ห้องก็ดูโล่งดี แต่อยู่ไปอยู่มาวันของก็เยอะเรื่อย ๆ ของที่อยู่ในตัวโซฟา ก็เยอะเพิ่มมากขึ้นซ้อนทับอยู่ ผมสงสารอันที่อยู่ใต้อันสุดท้ายที่ไม่ได้เห็นเดือนเห็นตะวันกับเขาเลย เช่นเดียวกับหนังสือที่เรียงอัดแน่นเป็นระเบียบบนชั้นหนังสือ เมื่อเวลาผ่านไปเหลือที่จะอัดเข้าไป มันก็ถูกวางซ้อนบนพื้นตามมุมของพื้นบ้าน พาลให้สงสารหนังสือเล่มที่อยู่ล่างสุดที่ไม่เคยได้เปิดอ่าน”

23. ข้อใดเป็นปัญหาของสถานการณ์นี้
ก. ห้องรับแขกแคบ	ข. ห้องรับแขกรก
ค. ห้องรับแขกมีของมีค่าจำนวนมาก	ง. ห้องรับแขกมีของมากเกินไปจนความจำเป็น
24. จากข้อมูลที่กำหนดให้ ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้อง
- ผู้เขียนเป็นคนเจ้าระเบียบ
  - ผู้เขียนเป็นคนที่มียารมณชั้น
  - ผู้เขียนไม่ได้อ่านหนังสือบางเล่ม
  - ผู้เขียนรู้สึกอึดอัดต่อสภาพของห้องรับแขก
25. จากข้อมูลที่กำหนดให้ ควรจะปรับปรุงห้องรับแขกอย่างไรเป็นอันดับแรก
- ย้ายสิ่งของและหนังสือ
  - ย้ายห้องรับแขกและห้องสมุด
  - ติดตั้งตู้โชว์และชั้นวางหนังสือเพิ่ม
  - ขยายห้องรับแขกให้มีเนื้อที่กว้างขึ้น

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 26-27

“แต่ละคนมีวิธีการเรื่องชั่วคราวที่อยู่ในชีวิตได้ไม่เหมือนกัน มีทั้งคนที่จัดการได้ดีและคนที่จัดการอะไรไม่ได้เลย บางเรื่อง (ชั่วคราว) ที่สูญหายไปทำให้คนเราพ่ายแพ้อย่างยาวนาน มนุษย์ไม่ควรรู้สึกพ่ายแพ้ติดต่อกันนานๆ และการรู้สึกแพ้นั้น เราจะรู้สึกเกินกว่าสถานการณ์จริงเสมอ แพ้แค่ 3 ก็อาจรู้สึกว้าแพ้ถึง 10 ชีวิตคือการเดินทางผ่านเรื่องชั่วคราวจำนวนมาก และสุดท้ายชีวิตของเราแต่ละคนก็เป็นเรื่องชั่วคราว”

26. เรื่องชั่วคราวตามความหมายของผู้เขียนน่าจะหมายถึงข้อใด
- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
  - เหตุการณ์ที่มีเนื้อหาธรรมดาสามัญ
  - เหตุการณ์ที่มีความสำคัญในชีวิตของคน
  - เหตุการณ์ที่ทุกคนประสบที่มีลักษณะคล้ายกัน
27. ข้อใดเป็นความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ
- ชีวิตในโลกนี้สั้นนัก
  - ทุกชีวิตเกิดขึ้นและจากไป
  - มนุษย์ไม่ควรทอดทิ้งต่อการผิตหวัง
  - แต่ละคนมีวิธีการแก้ปัญหาต่างกัน

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 28-29

“ในชีวิตของมนุษย์เรามีบทเรียนอยู่สองบทเรียน หนึ่งบทเรียนที่ยากและสองบทเรียนที่ง่าย บทเรียนที่ง่ายก็คือทำอะไรก็สมหวังไปเสียทุกอย่าง แต่พอสมหวังไปเสียทุกอย่าง มนุษย์ก็มักจะหลงตัวเอง พอหลงตัวเอง นั่นคือ ต้นทางของความผิดพลาด”

28. สาระสำคัญของข้อความข้างต้นนี้คืออะไร

- ก. ความสมหวังนำไปสู่หลงตัวเอง
- ข. บทเรียนที่ง่ายทำให้เราหลงตัวเอง
- ค. บทเรียนที่ยากสร้างความเข้มแข็งให้เรา
- ง. ความหลงตัวเองคือต้นทางของความผิดพลาด

29. ข้อใด**ไม่**อาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น

- ก. บทเรียนที่ยากทำให้เราเข้มแข็ง
- ข. บทเรียนที่ง่ายทำให้เราหลงตัวเอง
- ค. เมื่อสมหวังทุกอย่างเราจะเกิดความหลงตัวเอง
- ง. ความหลงตัวเองคือต้นทางของความผิดพลาด

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 30-31

“ข้อดีที่ถือเป็นจุดเด่นของพลังงานจากกังหันลม คือ เป็นพลังงานสะอาดไม่ทิ้งกากและมลภาวะ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหา มีระยะเวลาการให้พลังงาน 15–20 ชั่วโมง ใน 1 วัน นอกจากนั้นพลังงานลมยังเป็นพลังงานที่ไม่มีวันหมด ใช้ประโยชน์ได้ต่อเนื่อง ค่าบำรุงรักษาไม่แพง นับเป็นทางเลือกคุ้มค่าที่ประเทศไทยควรพัฒนาอย่างยั่งยืน”

30. ข้อใดเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดสถานการณ์นี้

- ก. พลังงานก๊าซธรรมชาติกำลังจะหมดไป
- ข. พลังงานที่ใช้ปัจจุบันมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง
- ค. ประชาชนไม่นิยมใช้พลังงานก๊าซธรรมชาติ
- ง. พลังงานจากก๊าซธรรมชาติเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะโลกร้อน

31. ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้องจากข้อมูลข้างต้น

- ก. พลังงานจากกังหันลมลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- ข. การผลิตพลังงานจากกังหันลมสามารถทำได้ตลอดเวลา
- ค. การผลิตกังหันลมไม่ต้องใช้เทคโนโลยีและไม่มีค่าใช้จ่าย
- ง. พลังงานจากกังหันลมช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

32. “จากการเขียนบนฝาผนังถ้ำนำมาสู่การเขียนบนแผ่นไม้หรือแผ่นโลหะ ตลอดถึงการเขียนบนใบไม้ (เขียนหรือจารคัมภีร์โบราณลงบนใบลาน) มาจนถึงการประดิษฐ์กระดาษขึ้นใช้ จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ มนุษย์ได้มีการพัฒนาเครื่องมือและกรรมวิธีในการเขียนมาอย่างต่อเนื่อง เช่น ชาวกรีกโบราณประดิษฐ์ปากกาขึ้นจากต้นกกไล่กลวง โดยการปาดให้มีปากหลาย ๆ แบบทำให้เขียนเส้นได้หลายขนาด ปากกานี้ไม่ใช่หมึก แต่ใช้เขียนบนผิวไม้ที่เคลือบขี้ผึ้งไว้ทำให้เกิดเป็นรอยเป็นตัวอักษรบนผิวขี้ผึ้ง...”

จากข้อความข้างต้นควรตั้งชื่อเรื่องว่าอะไรเหมาะสมที่สุด

ก. วิวัฒนาการของการเขียน	ข. ประวัติศาสตร์ของการเขียน
ค. การเขียนของคนในสมัยโบราณ	ง. การเขียนหนังสือของชาวกรีกโบราณ

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 33-34

วลันต์สู่ผีเสื้อ	มวลบุปผาล้วนเบิกบาน
ภุมรินสุขสำราญ	บินว่อนผ่านทุ่งพกา
ฝนพรหม่มดินหอม	กระไออมมะลิป่า
กลิ่นชื่นทุกเพลลา	ผลิมาลาดังดาวไพร
สายหยุดพุดทอชขาด	บานเกลื่อนกลาดดาษดาไป
ระรินชื่นกลิ่นไอ	หอมชื่นใจทุ่งมาลี
ย่ำคำกลั่นอวลอบ	มณฑารพรุ่นไพรศรี
พลบจบแสงสุรีย์	โลมรัศมีเยื่อนนภา
ดอกไม้วิไลเลิศ	งามบรรเจิดวิจิตรรา
คงไว้ให้ร่ำหา	ไอ้กาของแดนไทย

33. คำประพันธ์ข้างต้นใช้ภาพพจน์ในข้อใด

ก. บุคคลวัต อุปมา	ข. บุคคลวัต อธิพจน์
ค. อุปมา สัทพจน์	ง. อธิพจน์ สัทพจน์

34. “พลบจบแสงสุรีย์   โลมรัศมีเยื่อนนภา”

ข้อความนี้บ่งบอกเวลาใด

ก. เย็น	ข. ใกล้รุ่ง
ค. กลางคืน	ง. กลางวัน

35. “การที่ลูกคนหนึ่งรู้สึกว่าคุณเองได้รับความรักน้อยกว่าพี่น้องในครอบครัวนั้นจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเขาเมื่อโตขึ้นอย่างมาก โดยเขาจะมีความมั่นใจต่ำ มักมีอาการซึมเศร้าและวิตกกังวลกับเรื่องต่าง ๆ รอบตัว”

ข้อใดกล่าวถูกต้องตามข้อมูลที่ปรากฏ

- ก. ความรู้สึกในวัยเด็กจะส่งผลต่อพฤติกรรมตอนโต
  - ข. โรคซึมเศร้าวิตกกังวลเป็นผลมาจากปัจจัยตั้งแต่เด็ก
  - ค. การเลี้ยงดูของพ่อแม่มีผลต่อพฤติกรรมลูกตั้งแต่วัยเด็ก
  - ง. เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีความมั่นใจ
36. ข้อใดใช้ระดับภาษาต่างจากข้ออื่น
- ก. ตัดสินรางวัลกันไปเรียบร้อยแล้ว สำหรับการประกวดออกแบบเสื้อภายใต้คอนเซ็ปต์ Less is more
  - ข. สตรีไม่ควรสูบบุหรี่ขณะตั้งครรภ์ เพราะบุหรี่จะสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของสมองทารกในครรภ์มารดา
  - ค. 1 คำถาม 1 ร้อยคำตอบ 1 ล้านเหตุผล แยกแยะต่างๆ นานา แต่สุดท้ายแล้วสรุปกันง่าย ๆ พื้นฐานของความรักนั้น คือ การให้
  - ง. เพื่อนทั่วไปเวลามาเยี่ยมคุณจะทำตัวเขาเยี่ยงแขก เพื่อนแท้จะตรงรี่ไปตุ๋นและเปิดบริการเอง

37. “อายุเหมือนถูกสะกด เวลาเหมือนหยุดอยู่กับที่”

ข้อความข้างต้นน่าจะเป็นการโฆษณาสินค้าประเภทใด

- ก. รถยนต์
  - ข. นาฬิกา
  - ค. เครื่องประดับ
  - ง. เครื่องสำอาง
38. ข้อใดใช้กลวิธีการเขียนแตกต่างจากข้ออื่น
- ก. อากาศก็คลุมเครือ แหมงก็สึมอ ๆ ลอยต่ำลงมาเป็นแผ่นคลุมทุ่งกว้างสีเทา ๆ
  - ข. สิ่งทีล่งไปแล้วไม่ควรไปทำความผูกพัน เพราะเป็นสิ่งที่ล่งไปแล้วอย่าง แท้จริง
  - ค. ปตท. ปกป้องความรักในธรรมชาติ ด้วยโครงการเยาวชน สัมผัสโลกใต้ท้องทะเล
  - ง. ฤดูฝนยามค่ำคืนนำพิศวง เสียงกบหลากหลายชนิดดังกังวาน สลับด้วยเสียงน้ำตกที่ดังซู่ซ่าต่อเนื่อง

“เราไม่สามารถมองเห็นตัวเองได้ จึงต้องอาศัยคนอื่นมาบอกว่าเราเป็นอย่างไรอย่างนี้ การมีเพื่อนที่ดีก็เหมือนมีกระจกที่ดี เพื่อนที่ดีจะสะท้อนจุดด้อยต่างๆ ที่เราไม่เคยรู้ออกมาเพื่อให้เรานำไปแก้ไข”

39. ส่วนใดจากข้อความข้างต้นนี้เป็นข้อเท็จจริง

- ก. เราไม่สามารถมองเห็นตัวเองได้
- ข. การมีเพื่อนที่ดีก็เหมือนมีกระจกที่ดี
- ค. เพื่อนที่ดีจะสะท้อนจุดด้อยต่าง ๆ ที่เราไม่เคยรู้ออกมา
- ง. เราต้องอาศัยคนอื่นมาบอกว่าเราเป็นอย่างไรอย่างนี้

40. ข้อใดให้ภาพแตกต่างจากข้ออื่น

ก. สลัดสลาดปลาตะเพียนเวียนทราย	หลากหลายว่ายแหวกอยู่ในบึง
ข. ไก่ป่าวิ่งกรากกระตักถั่ว	ตัวผู้ขันเอาอีเอ็กวิเวกเสียง
ค. ลมพัดเฉื่อยฉ่ำน้ำกระเพื่อม	แลละเล็มรื้อรื้อปลิวไสว
ง. หมูส์ต้วจตุบาทอควาตเวียน	บ้างหยอกกันหันเหียนหาคู่เคียง

41. “ผลงานนั้นเป็นเครื่องวัดระดับของคน บอกให้รู้ว่าเป็นคนดีหรือเลวมากน้อยเพียงไร ไม่ปรากฏหลักการใดว่างานคือเงิน เพราะเงินเป็นเพียงผลพลอยได้จากงานเท่านั้น ทำงานทุกอย่างจนถึงผลงานโดยตรง อย่าคำนึงเฉพาะแต่เงินเท่านั้น เพราะคนตื่นเงินนั้นยอมประพฤติตนจนเป็นที่ดูหมิ่นของคนทั้งปวง”

ข้อใด**ไม่**อาจอนุมานได้

- ก. คุณค่าของคนอยู่ที่ผลงาน
- ข. คนที่ทำงานเพื่อเงิน มักมีผลงานที่ไม่ดี
- ค. คนที่เห็นแก่เงินยอมไม่เป็นที่รักของคนทั่วไป
- ง. การทำงานต้องหวังผลเพื่องาน ไม่ใช่เพื่อเงิน

42. ข้อความต่อไปนี้ถ้าจัดระเบียบใหม่จะเป็นคำประพันธ์ประเภทใด

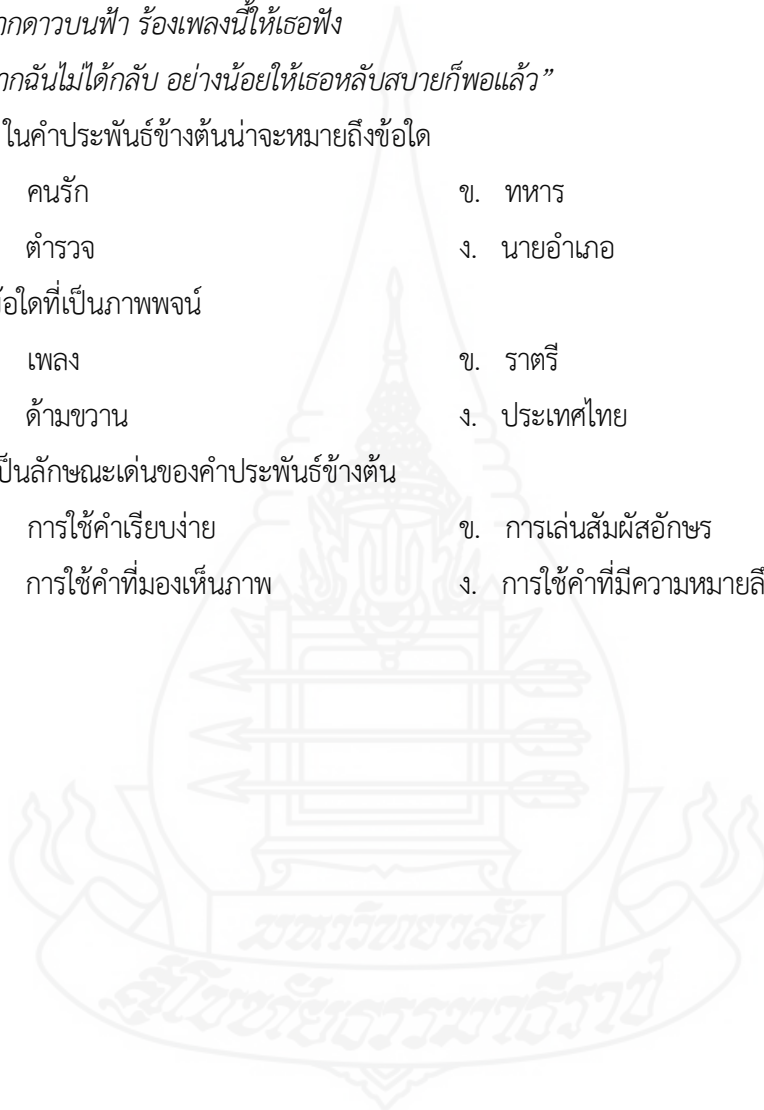
“ขอบึงซึ่งเยี่ยมใหญ่สุดไสวมากมาลาต่างพรรณนาเหลือพรรณนาส่งกลิ่นฟุ้งจรุงใจ”

- ก. กลอนสุภาพ
- ข. กาพย์ยานี 11
- ค. กาพย์ฉก 16
- ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28

ใช้คำประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 43-45

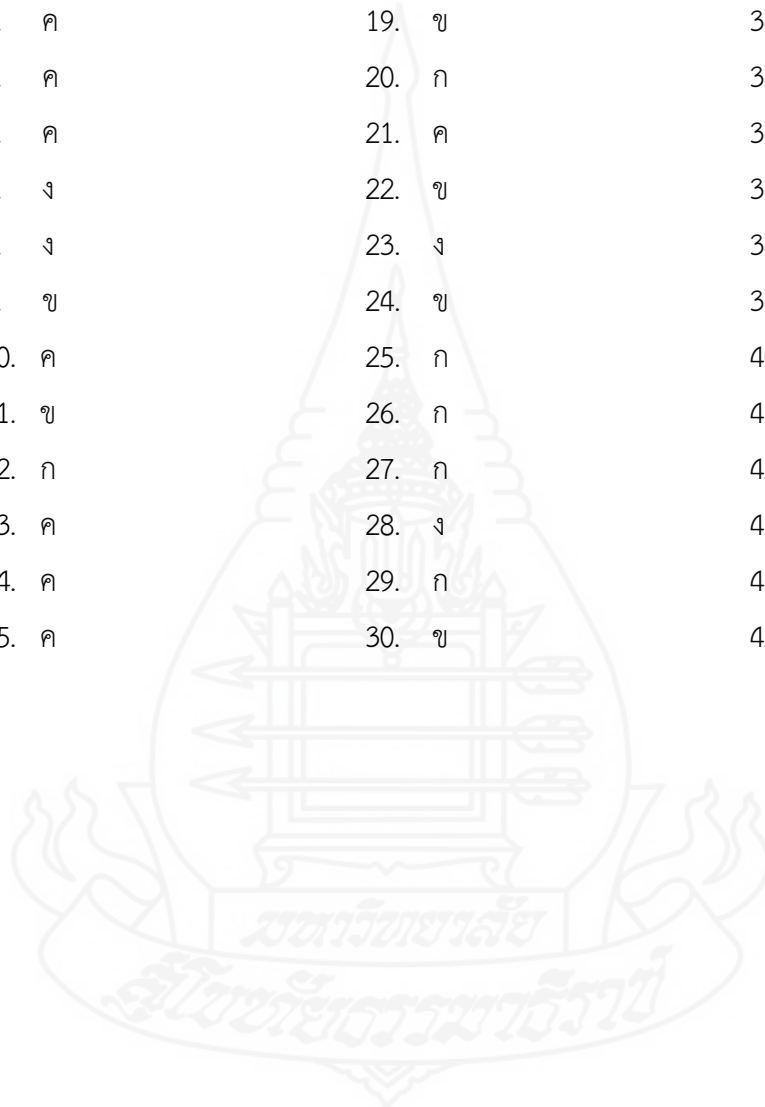
“ในราตรีที่ด้ามขวานลูกเป็นไฟ
ประเทศไทยเจ้าเอ๋ยมีคนฝากเพลงนี้มาให้
หลับตาเถอะนะ ขอให้เธอหลับฝันดี
คืนนี้ไม่ต้องห่วง ตรงนี้นั้นจะดูแลด้วยชีวิตของฉัน
ฝากดาวบนฟ้า ร้องเพลงนี้ให้เธอฟัง
หากฉันไม่ได้กลับ อย่างน้อยให้เธอหลับสบายก็พอแล้ว”

43. “ฉัน” ในคำประพันธ์ข้างต้นน่าจะหมายถึงข้อใด
ก. คนรัก	ข. ทหาร
ค. ตำรวจ	ง. นายอำเภอ
44. คำในข้อใดที่เป็นภาพพจน์
ก. เพลง	ข. ราตรี
ค. ด้ามขวาน	ง. ประเทศไทย
45. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของคำประพันธ์ข้างต้น
ก. การใช้คำเรียบง่าย	ข. การเล่นสัมผัสอักษร
ค. การใช้คำที่มองเห็นภาพ	ง. การใช้คำที่มีความหมายลึกซึ้ง

เฉลยแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1. ง	16. ก	31. ค
2. ง	17. ข	32. ก
3. ก	18. ก	33. ก
4. ค	19. ข	34. ค
5. ค	20. ก	35. ก
6. ค	21. ค	36. ข
7. ง	22. ข	37. ง
8. ง	23. ง	38. ค
9. ข	24. ข	39. ก
10. ค	25. ก	40. ค
11. ข	26. ก	41. ข
12. ก	27. ก	42. ข
13. ค	28. ง	43. ข
14. ค	29. ก	44. ค
15. ค	30. ข	45. ง

กระดาษคำตอบ

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่.....

	ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง
1					16					31				
2					17					32				
3					18					33				
4					19					34				
5					20					35				
6					21					36				
7					22					37				
8					23					38				
9					24					39				
10					25					40				
11					26					41				
12					27					42				
13					28					43				
14					29					44				
15					30					45				

ภาคผนวก จ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)
2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย
3. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 1

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓				✓		✓			2	0.67
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓				✓		✓			2	0.67
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.85

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 2

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓			✓			✓			3	1.00
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓			✓			✓			3	1.00
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.89

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 3

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓				✓		✓			2	0.67
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓				✓		✓			2	0.67
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.85

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 4

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓				✓		✓			2	0.67
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓				✓		✓			2	0.67
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.89

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 5

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓				✓		✓			2	0.67
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓				✓		✓			2	0.67
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.89

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 6

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓				✓		✓			2	0.67
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓				✓		✓			2	0.67
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.89

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 7

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓				✓		✓			2	0.67
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓	✓		✓			2	0.67
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓				✓		✓			2	0.67
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.89

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 8

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓			✓			✓			3	1.00
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	✓			✓			✓			3	1.00
11	สื่อการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจผู้เรียน	✓				✓		✓			2	0.67
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
14	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	✓				✓		✓			2	0.67
15	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.93

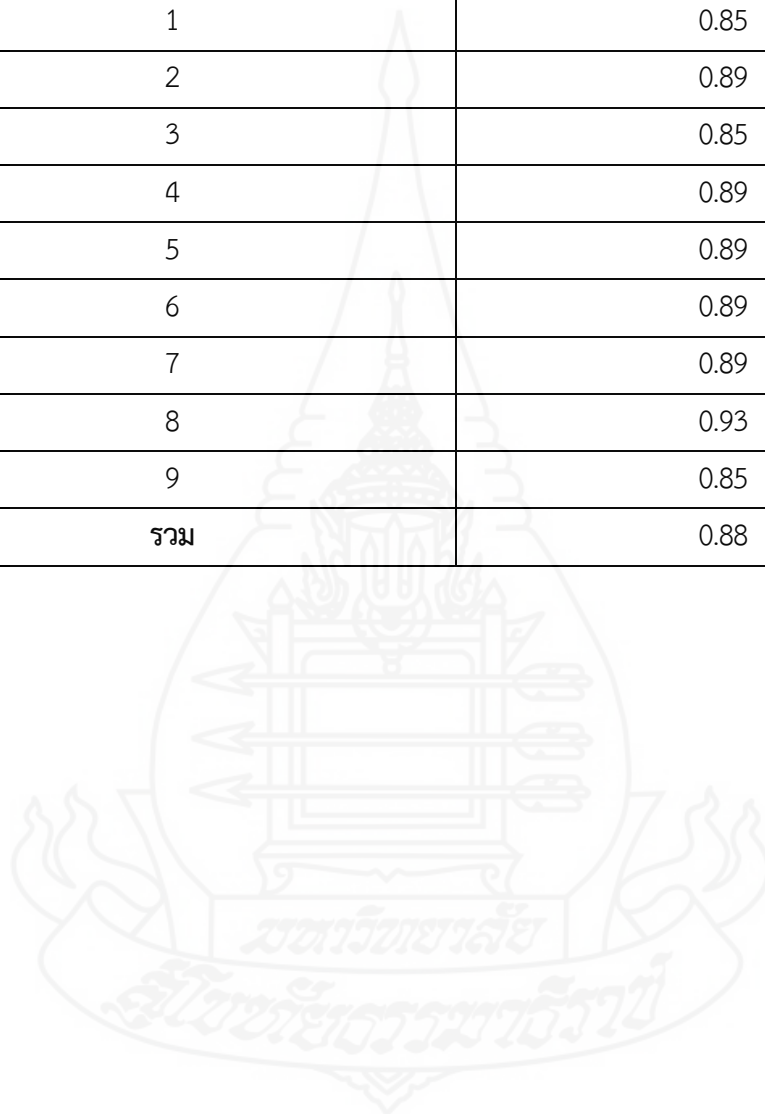
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ที่ 9

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	✓				✓		✓			2	0.67
2	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	✓			✓			✓			3	1.00
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	✓				✓		✓			2	0.67
4	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓			✓			✓			3	1.00
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓			✓			✓			3	1.00
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	✓				✓		✓			2	0.67

ตาราง แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC
1	0.85
2	0.89
3	0.85
4	0.89
5	0.89
6	0.89
7	0.89
8	0.93
9	0.85
รวม	0.88

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านโดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00
9	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้ วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓	✓		✓			✓			3	0.67
10	อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง	✓			✓			✓			3	1.00
11	มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00
12	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก	✓			✓			✓			3	1.00
13	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓	✓		3	0.67
14	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓	✓		✓			2	0.67
15	บอกข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00

16	บอกคุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
17	อธิบายที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
18	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
19	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง	✓			✓			✓			3	1.00
20	ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
21	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓				✓		2	0.67
22		✓			✓			✓			3	1.00
23		✓			✓			✓			3	1.00
24	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00

25			✓		✓			✓			2	0.67
26		✓			✓			✓			3	1.00
27		✓			✓			✓			3	1.00

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
28		✓				✓		✓			2	0.67
29	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
30		✓			✓			✓			3	1.00
31	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
32	บอกข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
33	บอกคุณค่าเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
34	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
35	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
36	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00

37		✓			✓			✓			3	1.00	
38	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00	
39		✓			✓			✓			3	1.00	
ข้อ		รายการขอแสดงความคิดเห็น		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม
			+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
40		✓			✓			✓			3	1.00	
41	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓				✓		✓			2	0.67	
42		✓			✓			✓			3	1.00	
43		วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
44	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00	
45		✓			✓			✓			3	1.00	
46		✓				✓		✓			2	0.67	
47		✓			✓			✓			3	1.00	
48		บอกข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
49	บอกคุณค่าเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00	
50	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00	

51	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ได้	✓			✓			✓			3	1.00
52	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
53	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
54	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
55	บอกคุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
56	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
57	อธิบายที่มาของเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
58	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
59	บอกข้อคิดเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
60	บอกคุณค่าเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.91

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนนิสิตภาษาไทย

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านโดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้ เห็นด้วย = +1 ไม่แน่ใจ = 0 ไม่เห็นด้วย = -1

ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
8	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00
9	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้ วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓	✓		✓			✓			3	0.67
10	อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00
11	มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓	✓		✓			✓			3	0.67
12	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓	✓		✓			3	0.89
13	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓	✓		3	0.67
14	บอกข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00
15	บอกข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดร ชาดก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00

16	บอกคุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	✓			✓			✓			3	1.00
17	อธิบายที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
18	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
19	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง	✓			✓			✓			3	1.00
20	ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
21	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓				✓		2	0.67
22		✓			✓			✓			3	1.00
23		✓			✓			✓			3	1.00
24	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
25			✓		✓			✓			2	0.67
26		✓			✓				✓		2	0.67
27		✓			✓			✓			3	1.00

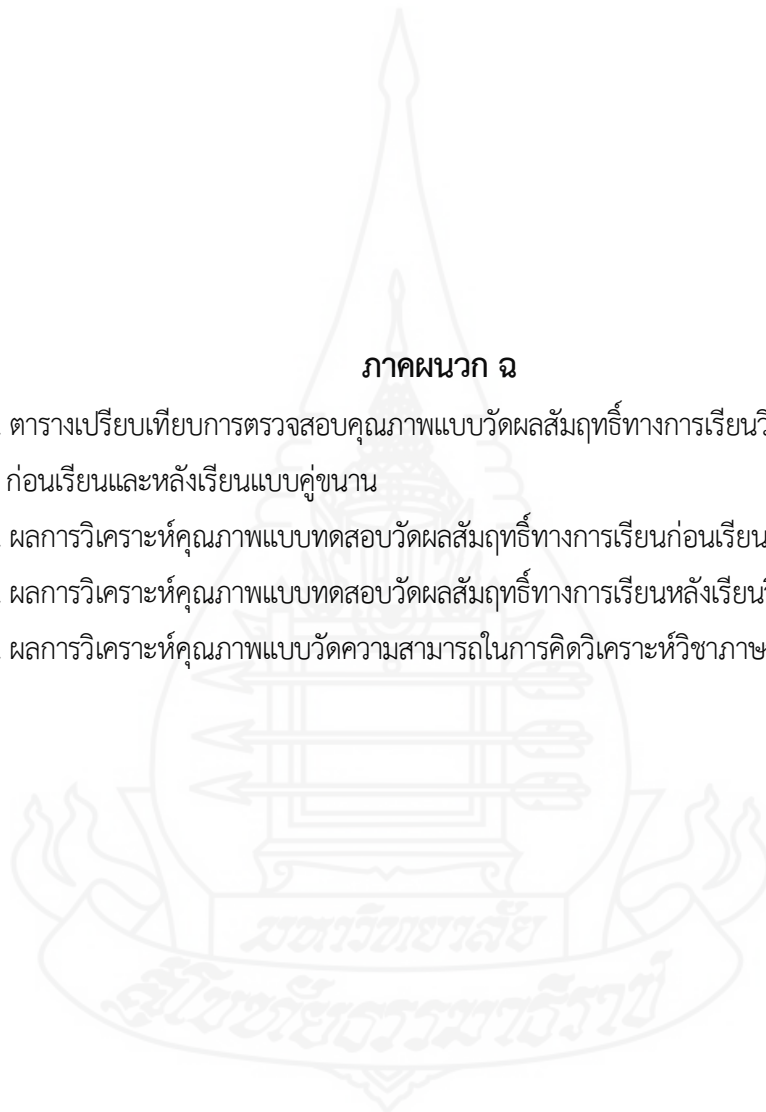
ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
28	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓				✓		✓			2	0.67
29		✓			✓			✓			3	1.00
30		✓			✓			✓			3	1.00
31	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
32	บอกข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
33	บอกคุณค่าเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
34	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
35	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
36	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
37	สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00

38			✓		✓			✓			2	0.67
39		✓			✓			✓			3	1.00
ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
40		✓			✓			✓			3	1.00
41	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓				✓		✓			2	0.67
42		✓			✓			✓			3	1.00
43	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	✓			✓			✓			3	1.00
44		✓				✓		✓			2	0.67
45		✓			✓			✓			3	1.00
46	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓				✓		✓			2	0.67
47		✓			✓			✓			3	1.00
48	บอกข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
49	บอกคุณค่าเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	✓			✓			✓			3	1.00
50	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
51	ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00

52	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์	✓			✓			✓			3	1.00
53	ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
ข้อ	รายการขอแสดงความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			คะแนนรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
54	วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
55	บอกคุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	✓			✓			✓			3	1.00
56	สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
57	อธิบายที่มาของเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
58	อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
59	บอกข้อคิดเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
60	บอกคุณค่าเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	✓			✓			✓			3	1.00
รวม												0.87

ภาคผนวก ฉ

1. ตารางเปรียบเทียบการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบคู่มือนาน
2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย
3. ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย
4. ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย

ตารางเปรียบเทียบการตรวจสอบคุณภาพ
แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแบบคู่ขนาน

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อ	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		(p)	(r)	(p)	(r)
1. สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	1	0.66	0.36	0.64	0.66
2. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	2	0.62	0.36	0.32	0.32
3. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มหาเวสสันดรชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	3	0.62	0.36	0.60	0.21
	4	0.76	0.57	0.46	0.88
4. สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	5	0.72	0.29	0.70	0.43
	6	0.72	0.36	0.40	0.74
	7	0.58	0.79	0.72	0.42
5. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	8	0.78	0.43	0.70	0.47
	9	0.56	0.64	0.56	0.29
	10	0.62	0.43	0.64	0.73
	11	0.60	0.79	0.28	0.86
6. วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	12	0.64	0.64	0.74	0.36
	13	0.60	0.29	0.32	0.24
	14	0.46	0.64	0.64	0.42
7. บอกข้อคิดเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	15	0.52	0.71	0.70	0.50
8. บอกคุณค่าเรื่อง มหาเวสสันดร ชาตก กัณฑ์มัทรี ได้	16	0.66	0.36	0.68	0.67
9. อธิบายที่มาของเรื่อง มัทนะพาธา ได้	17	0.54	0.29	0.60	0.54
10. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง มัทนะพาธา ได้	18	0.52	0.64	0.46	0.29
11. อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง มัทนะพาธา ได้	19	0.66	0.79	0.66	0.94
	20	0.62	0.64	0.58	0.49
12. สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง มัทนะพาธา ได้	21	0.42	0.93	0.74	0.25
	22	0.50	0.29	0.32	0.72
	23	0.54	0.86	0.74	0.31

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อ	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		(p)	(r)	(p)	(r)
13. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	24	0.60	0.86	0.76	0.31
	25	0.52	0.79	0.68	0.88
	26	0.70	0.36	0.54	0.30
	27	0.30	0.21	0.78	0.38
14. วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง มัทนะพาธา ได้	28	0.78	0.29	0.60	0.75
	29	0.28	0.29	0.70	0.24
	30	0.60	0.71	0.60	0.74
	31	0.38	0.21	0.60	0.29
15. บอกข้อคิดเรื่อง มัทนะพาธา ได้	32	0.76	0.29	0.50	0.74
16. บอกคุณค่าเรื่อง มัทนะพาธา ได้	33	0.52	1.00	0.28	0.79
17. สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	34	0.74	0.29	0.78	0.30
18. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	35	0.72	0.36	0.68	0.24
19. อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	36	0.60	0.86	0.50	0.75
20. สรุปเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	37	0.74	0.29	0.82	0.38
	38	0.72	0.64	0.80	0.25
	39	0.78	0.21	0.24	0.36
21. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	40	0.68	0.36	0.64	0.22
	41	0.78	0.29	0.66	0.80
	42	0.46	0.43	0.60	0.24
	43	0.74	0.64	0.42	0.48
22. วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครจากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	44	0.60	0.71	0.64	0.66
	45	0.56	0.93	0.78	0.30
	46	0.76	0.43	0.58	0.37
	47	0.48	0.86	0.78	0.38
23. บอกข้อคิดเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	48	0.34	0.29	0.66	0.73
24. บอกคุณค่าเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้	49	0.80	0.36	0.44	0.21

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อ	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		(p)	(r)	(p)	(r)
25. สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ สงเคราะห์ ได้	50	0.70	0.36	0.76	0.49
26. ระบุรูปแบบการแต่งเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	51	0.44	1.00	0.76	0.42
27. อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	52	0.80	0.36	0.64	0.31
	53	0.54	0.86	0.76	0.24
28. วิเคราะห์วรรณศิลป์จากเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	54	0.68	0.43	0.62	0.29
29. บอกคุณค่าเรื่อง คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ได้	55	0.72	0.43	0.64	0.64
30. สรุปประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	56	0.60	0.64	0.32	0.54
31. อธิบายที่มาของเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	57	0.62	0.36	0.56	0.87
32. อธิบายความหมายคำศัพท์และสำนวนโวหารในเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ได้	58	0.78	0.21	0.78	0.37
33. บอกข้อคิดเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	59	0.68	0.57	0.20	0.64
34. บอกคุณค่าเรื่อง โคลนติดลื้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน ได้	60	0.54	0.21	0.72	0.23
จำนวนข้อสอบทั้งหมด		60		60	
ค่าเฉลี่ยของค่าความยากง่าย		0.617		0.602	
ค่าเฉลี่ยของค่าอำนาจจำแนก		0.513		0.482	
ความเชื่อมั่น KR-20 (Alpha)		0.928		0.932	
ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEM)		3.295		3.237	
ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ		37.040		36.126	
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)		12.293		12.414	

การวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อ	ความความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)
1	0.62	0.47
2	0.70	0.60
3	0.72	0.47
4	0.56	0.73
5	0.54	0.67
6	0.58	0.80
7	0.66	0.60
8	0.46	0.73
9	0.50	0.73
10	0.58	0.80
11	0.52	0.27
12	0.50	0.73
13	0.64	0.80
14	0.40	1.00
15	0.58	0.87
16	0.50	0.87
17	0.40	0.27
18	0.58	0.80
19	0.64	0.63
20	0.52	0.93
21	0.68	0.53
22	0.72	0.27
23	0.58	0.87
24	0.68	0.67
25	0.56	0.67
26	0.74	0.53
27	0.54	0.87

ข้อ	ความความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)
28	0.46	0.87
29	0.40	0.40
30	0.70	0.67
31	0.70	0.40
32	0.46	0.80
33	0.52	0.87
34	0.66	0.33
35	0.74	0.33
36	0.58	0.73
37	0.62	0.40
38	0.62	0.87
39	0.62	0.60
40	0.58	0.40
จำนวนข้อสอบทั้งหมด		40
ค่าเฉลี่ยของค่าความยากง่าย		0.586
ค่าเฉลี่ยของค่าอำนาจจำแนก		0.645
ความเชื่อมั่น KR-20 (Alpha)		0.940
ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEM)		2.591
ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ		23.420
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)		10.583

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อ	ความความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)
1	0.70	0.93
2	0.38	0.57
3	0.44	0.93
4	0.48	0.71
5	0.66	0.93
6	0.38	1.00
7	0.32	0.29
8	0.62	0.57
9	0.70	0.50
10	0.72	0.86
11	0.76	0.71
12	0.44	0.29
13	0.66	1.00
14	0.32	0.71
15	0.68	0.93
16	0.56	0.50
17	0.60	0.71
18	0.60	0.79
19	0.50	0.79
20	0.28	0.71
21	0.78	0.29
22	0.60	0.43
23	0.50	0.79
24	0.78	0.43
25	0.66	0.86
26	0.42	0.36
27	0.64	0.71

ข้อ	ความความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)
28	0.58	0.50
29	0.66	0.71
30	0.44	0.21
31	0.76	0.64
32	0.76	0.50
33	0.60	0.43
34	0.62	0.29
35	0.58	0.86
36	0.32	0.57
37	0.56	0.86
38	0.78	0.57
39	0.26	0.79
40	0.76	0.29
จำนวนข้อสอบทั้งหมด		40
ค่าเฉลี่ยของค่าความยากง่าย		0.572
ค่าเฉลี่ยของค่าอำนาจจำแนก		0.637
ความเชื่อมั่น KR-20 (Alpha)		0.945
ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEM)		2.490
ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ		22.860
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)		10.636

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย

ข้อ	ความความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)
1	0.66	0.30
2	0.70	0.57
3	0.50	0.32
4	0.40	0.52
5	0.38	0.46
6	0.66	0.37
7	0.46	0.45
8	0.34	0.60
9	0.28	0.27
10	0.58	0.44
11	0.50	0.72
12	0.56	0.44
13	0.78	0.36
14	0.66	0.50
15	0.28	0.40
16	0.62	0.51
17	0.64	0.30
18	0.68	0.50
19	0.56	0.39
20	0.48	0.80
21	0.44	0.60
22	0.70	0.37
23	0.54	0.73
24	0.36	0.40
25	0.28	0.20
26	0.70	0.57
27	0.52	0.79

ข้อ	ความความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)
28	0.58	0.50
29	0.78	0.36
30	0.66	0.50
31	0.36	0.39
32	0.52	0.52
33	0.66	0.30
34	0.64	0.71
35	0.56	0.39
36	0.46	0.66
37	0.46	0.52
38	0.74	0.44
39	0.54	0.73
40	0.44	0.66
41	0.40	0.26
42	0.66	0.57
43	0.52	0.79
44	0.58	0.50
45	0.68	0.30
จำนวนข้อสอบทั้งหมด		45
ค่าเฉลี่ยของค่าความยากง่าย		0.544
ค่าเฉลี่ยของค่าอำนาจจำแนก		0.489
ความเชื่อมั่น KR-20 (Alpha)		0.896
ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEM)		2.948
ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ		24.500
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)		9.139

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ว่าที่ร้อยตรีสัพพัญญ์ สุขพิระวัฒนกุล
วัน เดือน ปีเกิด	18 สิงหาคม 2534
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ภาษาอังกฤษ วิชาโท สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2556 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2558 การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) ภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1) วิชาโท ภาษาเขมร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2558
สถานที่ทำงาน	227 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
ตำแหน่ง	ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

